

Turku – Lieto

**Maarian-Ilmaristen osayleiskaavan laadintaan liittyvä
arkeologinen inventointi**

FM Jouko Pukkila
Turun Maakuntamuseo 2008

Turku - Lieto

Maarian-Ilmaristen osayleiskaavan laadintaan liittyvä arkeologinen inventointi

FM Jouko Pukkila

Turun Maakuntamuseo 2008

Tiivistelmä

Turun maakuntamuseo suoritti arkeologisen inventoinnin Turun Maarian ja Liedon Ilmaristen alueilla 18.-29.8.2008 osana osayleiskaavan laadintaa. Kenttätyön aikana ne tunnetut kiinteät muinaisjäännökset tarkastettiin, joita ei 2000-luvulla ole inventoitu. Lisäksi tarkastettiin esineiden löytöpaikkoja ja tunnetut historiallisen ajan kylätontit. Myös potentiaalisiksi arvioituja alueita tarkastettiin, vaikka niiltä ei aiemmin tunnuttukaan muinaisjäännöksiä.

Inventoinnissa löydettiin pääasiassa maan päälle näkyviä rakenteita, pääasiassa erilaisia kivirakenteita, joista yksi saattaa olla esihistoriallinen. Muinaisjäännös saattaa olla myös pienialainen kulttuurikerros erään kylätontin sisällä. Muuten havainnot ovat pääasiassa historialliselta ajalta. Tällaiseksi arvioitiin myös kymmenkunnan epämääräisen röykkiön alue.

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	1
2. TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI, MAISEMA JA TOPOGRAFIA	1
3. MUINAISJÄÄNNÖSTEN TUTKIMUSHISTORIA JA LUONNE	1
4. INVENTOINTI 2008	4
5. TARKASTETUT ALUEET	5
6. KOHDEKUVAVUOKSET	8
6.1. MUINAISJÄÄNNÖSREKISTERISSÄ OLEVAT	8
6.2. TENTATIIVIKOhteet	22
6.3. Löytöpaikat	55
6.4. MUUT KOhteet	66

LIITE 1: LUETTELO DIGITAALISISTA VALOKUVISTA.

1. JOHDANTO

Turun maakuntamuseo teki arkeologisen inventoinnin Maarian-Ilmaristen osayleiskaavan laadintaan liittyen 18.-29.8.2008 Turun Maariassa, Maarian altaan itäpuolella ja siihen välittömästi liittyvillä Liedon Ilmaristen alueilla. Työn aikana tarkistettiin tiedossa olevat kiinteät muinaisjäännökset, irtainten muinaisesineiden löytöpaikat sekä muita maastokohteita raportissa esitetyin perustein. Työn suoritti FM Jouko Pukkila ja sitä valvoi FM Heljä Brusila Turun Maakuntamuseosta.

2. TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI, MAISEMA JA TOPOGRAFIA

Tutkimusalue sijaitsee Turun Tuomiokirkosta runsaat 10 km koilliseen Vähäjoen ja Aurajoen välissä siten, että sen länsiosaa tulee kiinni koko matkaltaan Maarian altaaseen. Siitä se ulottuu suuniilleen parin kilometrin levyisenä Liedon puolelle niin, että eteläisimmät osat ulottuvat Aurajokeen suurin piirtein Kaarinan rajalta Vanhalinnan korkeudelle Sauvalan kylään. Pohjoisessa alue ulottuu Jäkärän pohjoispuolelle.

Korkeudet vaihtelevat vajaasta 20 m mpy aina n. 60 m mpy. Inventointialueen eteläosa on tasaista avointa viljelymaastoa Maarian altaan eteläosasta Aurajoen rantaan asti. Siitä pohjoiseen ja kaakkoon maasto kohoaa ja maisema muuttuu metsäiseksi seuduksi, jolla pienet peltotilkut vuorottelevat lähes luonnontilaisten alueiden kanssa. Jälkimmäisillä kalliot ovat paikoin korkeita ja jyrkkiä.

Turun kaupungin varavesilähteenä toimiva Maarian allas hallitsee inventointialueen itäreunan maisemaa. Raakavesiallas on rakennettu vuonna 1980. Se on padottu Vähäjoen Paattistenjoki-nimiseen osaan. Altaan pinta-ala on 70 ha.

Inventointialueella on kaksi tiheämmän asumisen aluetta, Ilmaristen alue etelässä ja aivan pohjoisessa Jäkärän asuinalue. Eteläisin osa on teollisuusaluetta. Muuten asutus on haja-asutusta.

Rantakorkeuksien perusteella alue on paljastunut meren alta 6000-7000 vuotta sitten ja lienee ollut aivan kivikauden lopulla tai pronssikauden alkupuolella kolmisen tuhatta vuotta sitten topografialtaan jo nykyisen kaltainen. Korkeimmat alueet ovat tietenkin nousseet ensin ja korkeuseroista johtuen lienevät muutokset ympäristössä kivikaudella olleet vähäisiä. Kun eteläosan saviset ja tasaiset viljelyaukeat ovat nousseet vedestä, on maankohoamisen vaikutuskin voimistunut. Laajempia aloja on aiempaa nopeammin vapautunut veden alta.

3. MUINAISJÄÄNNÖSTEN TUTKIMUSHISTORIA JA LUONNE

Tutkimusalueelta tunnetaan runsaasti kiinteitä muinaisjäännöksiä. Vähäjoen rannalla on Jäkärän hiekkakuoppien alueella sijainnut kivikautinen asuinpaikka tai asuinpaikkojen kompleksi. Tällä samalla seudulla on myös muita kivikautisen asutuksen jäänteitä. Nuoremman rautakauden muinaisjäännöksiä on sen sijaan runsaasti kaava-alueen eteläosassa Aurajoen varressa.

Inventointiin oli käytettävissä kenttätyöaika, jonka osalta oli jo etukäteen selvää, ettei kaikkia tunnettuja kohteita ehditä tarkastamaan. Niinpä suunnitteluvaiheessa päätettiin jättää sellaiset kiinteät kohteet vähemmälle huomiolle, jotka on äskettäin tutkittu. Koska näistä ei ole erillistä inventoinnista täytetty, käydään ne raportin tässä luvussa tarkemmin läpi.

Alueella on tehty runsaasti arkeologisia tutkimuksia. Yhtenäisimmin on tietoja Veikko Lehtosalon raportissa "Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten muinaisjäännösten inventoinnista". Työ suoritettiin kesällä 1961. Tätä kertomusta lainataan tässä raportissa monissa kohdekuvauskaavakkeissa. Pieniä osia alueesta on tullut tutkituksi Voimajohtolinjan tarkastuksen yhteydessä (Timo Jussila: Lieto, Turku, Raisio. Lieto-Koroinen-Kuninkoja voimajohtolinjan muinaisjäännosinventointi). Voimajohtolinjan kaava-alueella olevalta osalta ei havaittu mitään. Kuppikivistä on kirjoitettu kaksi raporttia, joita on käytetty runsaasti. Toinen on Henrik Asplundin "Turun seudun kuppikivet. Tarkastuskertomus" vuodelta 1990 ja toinen vastaavanlainen Heljä Brusilan selvitys "Liedon kuppikivet. Kuppikivien tarkastus 1991. TMM 1.12.1992".

Jäkärän nummen kivikautisen asuinpaikkaa (muinaisjäännosrekisterinumero 853010030) on tutkittu runsaasti vuodesta 1907 alkaen ja sieltä paljon löytöjä kivikautisen ns. Jäkärän kulttuurin piiristä.

Löydöt on tehty hiekkakuopista läheltä Maarian altaan pohjoispäätä, jossa on hiekkakuoppaan syntynyt lampi. Asuinpaikkakerrostumaa voi olla jäljellä alueella, joka on lammesta kaakkoon. Tunnettuna ja paljon tutkittuna kohteena resursseja ei nyt käytetty tämän alueen tutkimiseen.

Toinen alue, jolla tarkastuksia ei nyt tehty, on Liedon puolella Pahkan ja Sauvalan alueilla, koska niiden muinaisjäännöskanta ja sen tila on selvitetty äskettäin (v. 2001) projektin "Aurajokilaakson maahan kätetty menneisyys. Arkeologinen inventointihanke v. 1998-2002" – puitteissa (Juha Ruohonen – Lea Degerholm: Liedon osa-alueinventointi 2001). Tutkimusalueella olevat, v. 2001 tarkastetut kohteet ovat seuraavat (sulkeissa mainitusta kohteesta v. 2001 raportissa käytetty numero ja kuvauksen lopuksi kohteen numero Museoviraston kulttuuriperintöportaaliissa http://www.nba.fi/fi/rekisteriportaali_oleva_muinaisjaennosrekisterinumero):

1. Lieto Pahka Pahämäki (42)

Kuppikivi

Kallioisen mäkialueen etelärinteellä, matalan kalliopaljastuman kohdalla 5 varmaa ja 1 epävarma kuppi.

Muinaisjäännösrekisterinumero 423010005 (sama kuin kohteella nro 43)

2. Lieto Pahka Pahämäki (43)

Kalmisto

Kallioisen mäkialueen keskiosissa on kalmisto, lounaiskulmauksessa on havaintoja mahdollisesta asuinpaikasta. Löydöt ajoittuvat rautakaudelta keskiaikaan.

Muinaisjäännösrekisterinumero 423010005 (sama kuin kohteella nro 42)

3. Lieto Sauvola Pitkäsmäki (44)

Kalmisto

Peltojen ympäröimän metsäisen harjanteen itä- ja kaakkoisosassa

Muinaisjäännösrekisterinumero 423010003 (sama kuin kohteella nro 45)

4. Lieto Sauvola Laitio (45)

Kuppikallio

Pellon keskellä sijaitsevan kalliopaljastuman lounaislaidalla 5 kuppia.

Muinaisjäännösrekisterinumero 423010003 (sama kuin kohteella nro 44)

5. Lieto Sauvola Kukonharja (46)

Asuinpaikka/kalmisto

Kallioiselta metsäsaarekkeelta ja sen viereiseltä pellolta on tehty rautakautisia ja mahdollisesti myös keskiaikaisia löytöjä.

Muinaisjäännösrekisterinumero 1000011418

6. Lieto Harviainen Harviainen

Asuinpaikkalöytöjä

Pellolta Lausteenojan sivuojan itäpuolelta on löytynyt rautakautiseksi määriteltäviä asuinpaikkalöytöjä.

Muinaisjäännösrekisterinumero 1000011419

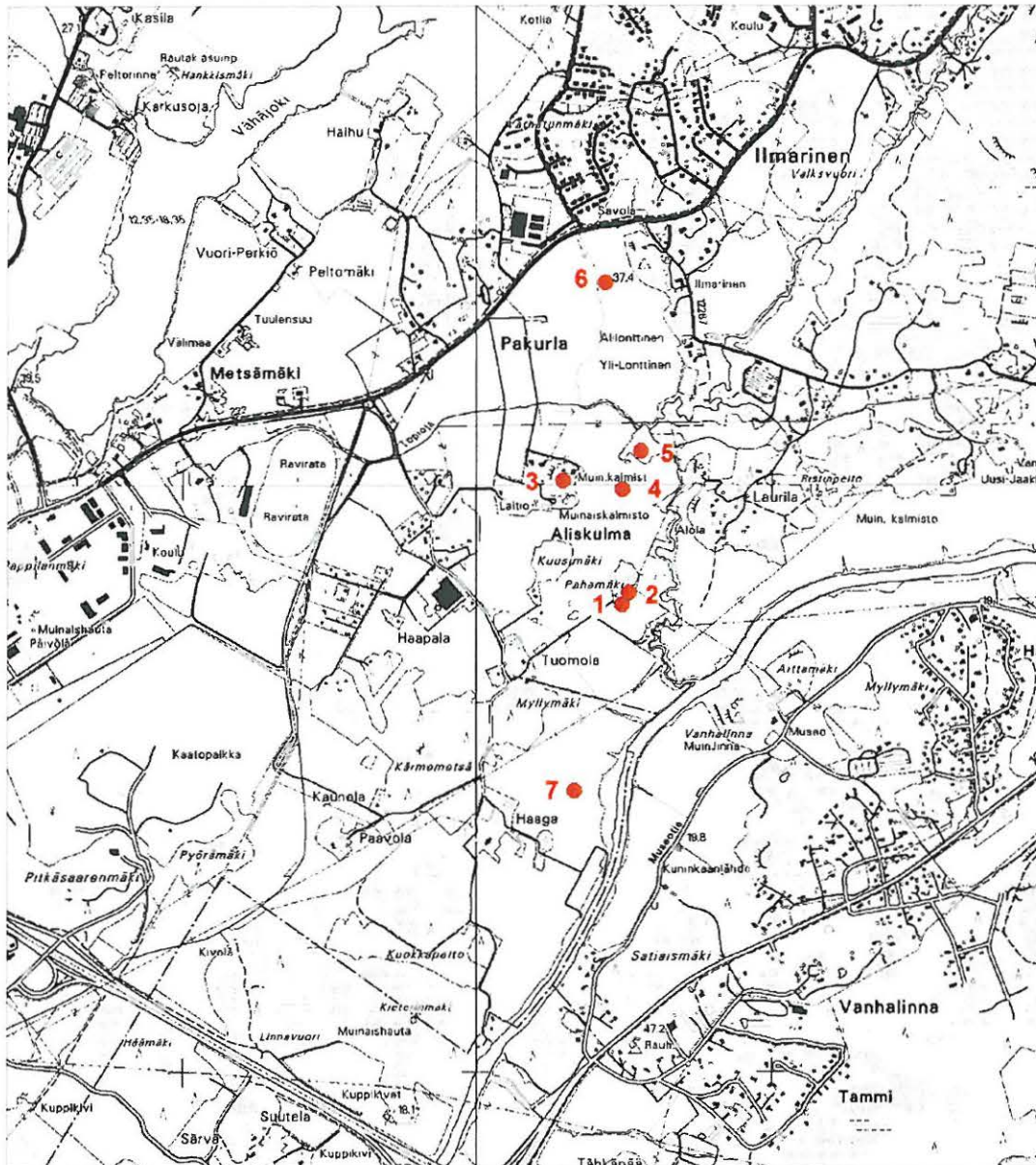
Aino Nissinahon johdolla suoritettiin vuonna 1998 Vanhalinnan alueen osa-alueinventointi, jossa havaittiin:

7. Turku, Haaga

Rautakautinen asuinpaikka.

Muinaisjäännösrekisterinumero 853010063

Näiden sijainti näkyy oheisessa kartassa.

Aiemmin todetut muinaisjäännökset.
 Ote peruskartoista 1044 10 ja 1043 12. Mk 1:20 000

4. INVENTOINTI 2008

Inventointi suoritettiin 18.-29.8.2008 välisenä aikana. Se piti sisällään esi- ja kenttätyöt. Kenttätöiden aikana kaava-alueella tunnetut kiinteät muinaisjäännökset ja irtainten esinelöytöjen löytöpaikat tarkastettiin. Lisäksi tarkastettiin potentiaalisia muinaisjäännösalueita. Pääsääntöisesti alueilla käytiin vain kerran, mutta muutamassa kohteessa katsottiin uusintakäynti alueen tarkemman tutkimisen vuoksi perustelluksi.

Työ tehtiin pääasiassa maastotarkastuksena, jossa huomio luontevimmin kiinnittyy maanpinnalle näkyviin muinaisjäännöksiin tai niiden maanpinnalle näkyviin osiin. Koska valtaosa muinaisjäännöksistä kuitenkin on maanpinnan alla, tarkastettiin myös avoimia maanpinnan osia: tuulen kaatamien puiden juurakoita, hiekkakuoppien ja ojien leikkauksia sekä peltojen piennaralueita. On korostettava, että ajankohta inventoinnille oli hyvin huono, sillä kasvukaudesta johtuen vain pieni osa maanpinnasta oli näkyvissä. Hiekanotosta on kulunut niin kauan, että kuoppien leikkaukset olivat jo kauttaaltaan maatuneet. Kaikki pellot olivat joko viljalla, heinällä tai laidunalueena eikä niillä piennaralueita lukuun ottamatta ollut nähtävissä maanpintaa. Muinaisjäännösten kannalta potentiaaliset alueet Aurajoen rannassa Keetterinmäen ja Lausteenojan välillä sekä Vähäjoen Haihun alueella jäivät täten liian vähälle tarkastamiselle. Maanpinnan alaisia kerroksia tarkastettiin pienellä näytekairalla, jolla saa sormenpaksuisen näytteen n. 40 cm syvyydeltä maasta. Tämän lisäksi joillakin paikoilla kaivettiin lapiolla koepistoja.

Koska vajaan kahden viikon kenttätyön aikana ei ollut mahdollista kattavasti tarkastaa koko aluetta, valittiin tarkastettavat alueet irtolöytöjen, potentiaalisten maastonkohtien ja aiemman tutkimustilanteen perusteella. Kiinteitä muinaisjäännöksiä ja irtainten esineiden löytöpaikkoja tarkastettiin, jokien varsilla oleviin, peltojen ympäröimiin metsäsaarekkeisiin kiinnitettiin erityistä huomiota ja samoin jokivarsilla olevien laajempien metsäalueiden joenpuoleisiin rinteisiin. Aiemmasta tutkimustilanteesta riippuen osa kiinteistä muinaisjäännöksistä jätettiin tarkastamatta (perusteluista ks. edellinen luku). Kuitenkin jos aiemmassa tarkastusraportissa kohdetta oli pidetty epämääräisenä tai vaikeaselkoisena, se käytiin nyt tarkastamassa uudestaan. Tämä koskee pääasiassa epämääräisiä kuppikiviä ja -kallioita. Kaikki kylätontit olivat joko kokonaan tai osittain rakennettuja ja niillä käytiin tarkistamassa vain maanpinnalle näkyvien muinaisjäännösten tilanne.

Jos tutkittava alue sijaitsi pihapiirissä tai pellolla, pyrittiin tavoittamaan maanomistaja tai joka tapauksessa joku paikallinen asukas. Aina tässä ei onnistuttu, mutta silloinkin pyrittiin tarkasteltavalta alueelta etsimään ainakin maan pinnalle näkyviä kohteita. Paikallisiin asukkaisiin otettiin yhteyttä myös havaintojen kyselemiseksi ja ainakin yhdessä tapauksessa tämä johti mahdollisen muinaisjäännöksen löytymiseen.

Esitöihin oli hyvin niukasti aikaa, mutta sen aikana kuitenkin kyettiin muinaisjäännökset ja irtaimet esinelöydöt sekä kylätontit paikallistamaan kartalle.

Tähän raporttiin on koottu kentällä tehdyt havainnot. Aiemmin tunnetut ja nyt tarkastetut kiinteät muinaisjäännökset esitellään inventointilomakkeelle tallennettujen tietojen avulla, samoin inventoijan sellaisiksi arvelemia uusia kohteita. Samanlainen lomake on täytetty joistakin irtolöytökohteista. Inventoinnin aikana tarkastetut muinaisjäännökset, muut havainnot sekä kuljettu alue on merkitty peruskartalle, joka on inventointilomakkeet tai tämän raportin yhteydessä. Kohteet valokuvattiin ainoastaan digikameralla. Kuvista on laadittu luettelo ja osa niistä on liitetty kohdekuvaan.

Digitaaliset valokuvat on luetteloitu Turun maakuntamuseon kokoelmiin päänumerolla DT2008:64.

Turussa 7.11.2008

FM Jouko Pukkila

4. INVENTOINTI 2008

Inventointi suoritettiin 18.-29.8.2008 välisenä aikana. Se piti sisällään esi- ja kenttätyöt. Kenttätöiden aikana kaava-alueella tunnetut kiinteät muinaisjäänneksien ja irtainten esinelöytöjen löytöpaikat tarkastettiin. Lisäksi tarkastettiin potentiaalisia muinaisjäännealueita. Pääsääntöisesti alueilla käytiin vain kerran, mutta muutamassa kohteessa katsottiin uusintakäynti alueen tarkemman tutkimisen vuoksi perustelluksi.

Työ tehtiin pääasiassa maastotarkastuksena, jossa huomio luontevimmin kiinnittyy maanpinnalle näkyviin muinaisjäänneksiin tai niiden maanpinnalle näkyviin osiin. Koska valtaosa muinaisjäänneksistä kuitenkin on maanpinnan alla, tarkastettiin myös avoimia maanpinnan osia: tuulen kaatamien puiden juurakoita, hiekkakuoppien ja ojien leikkauksia sekä peltojen piennaralueita. On korostettava, että ajankohta inventoinnille oli hyvin huono, sillä kasvukaudesta johtuen vain pieni osa maanpinnasta oli näkyvässä. Hiekanotosta on kulunut niin kauan, että kuoppien leikkaukset olivat jo kauttaaltaan maatuoneet. Kaikki pellot olivat joko viljalla, heinällä tai laidunalueena eikä niillä piennaralueita lukuun ottamatta ollut nähtävissä maanpintaa. Muinaisjäänneksien kannalta potentiaaliset alueet Aurajoen rannassa Keetterinmäen ja Lausteenojan välillä sekä Vähäjoen Haihun alueella jäivät täten liian vähälle tarkastamiselle. Maanpinnan alaisia kerroksia tarkastettiin pienellä näytekairalla, jolla saa sormenpaksuisen näytteen n. 40 cm syvyydeltä maasta. Tämän lisäksi joillakin paikoilla kaivettiin lapiolla koepistoja.

Koska vajaan kahden viikon kenttätyön aikana ei ollut mahdollista kattavasti tarkastaa koko aluetta, valittiin tarkastettavat alueet irtolöytöjen, potentiaalisten maastonkohtien ja aiemman tutkimustilanteen perusteella. Kiinteitä muinaisjäänneksiä ja irtainten esineiden löytöpaikkoja tarkastettiin, jokien varsilla oleviin, peltojen ympäröimiin metsäsaarekkeisiin kiinnitettiin erityistä huomiota ja samoin jokivarsilla olevien laajempien metsäalueiden joenpuoleisiin rinteisiin. Aiemmasta tutkimustilanteesta riippuen osa kiinteistä muinaisjäänneksistä jätettiin tarkastamatta (perusteluista ks. edellinen luku). Kuitenkin jos aiemmassa tarkastusraportissa kohdetta oli pidetty epämääräisenä tai vaikeaselkoisena, se käytiin nyt tarkastamassa uudestaan. Tämä koskee pääasiassa epämääräisiä kuppikiviä ja –kallioita. Kaikki kylätontit olivat joko kokonaan tai osittain rakennettuja ja niillä käytiin tarkastamassa vain maanpinnalle näkyvien muinaisjäänneksien tilanne.

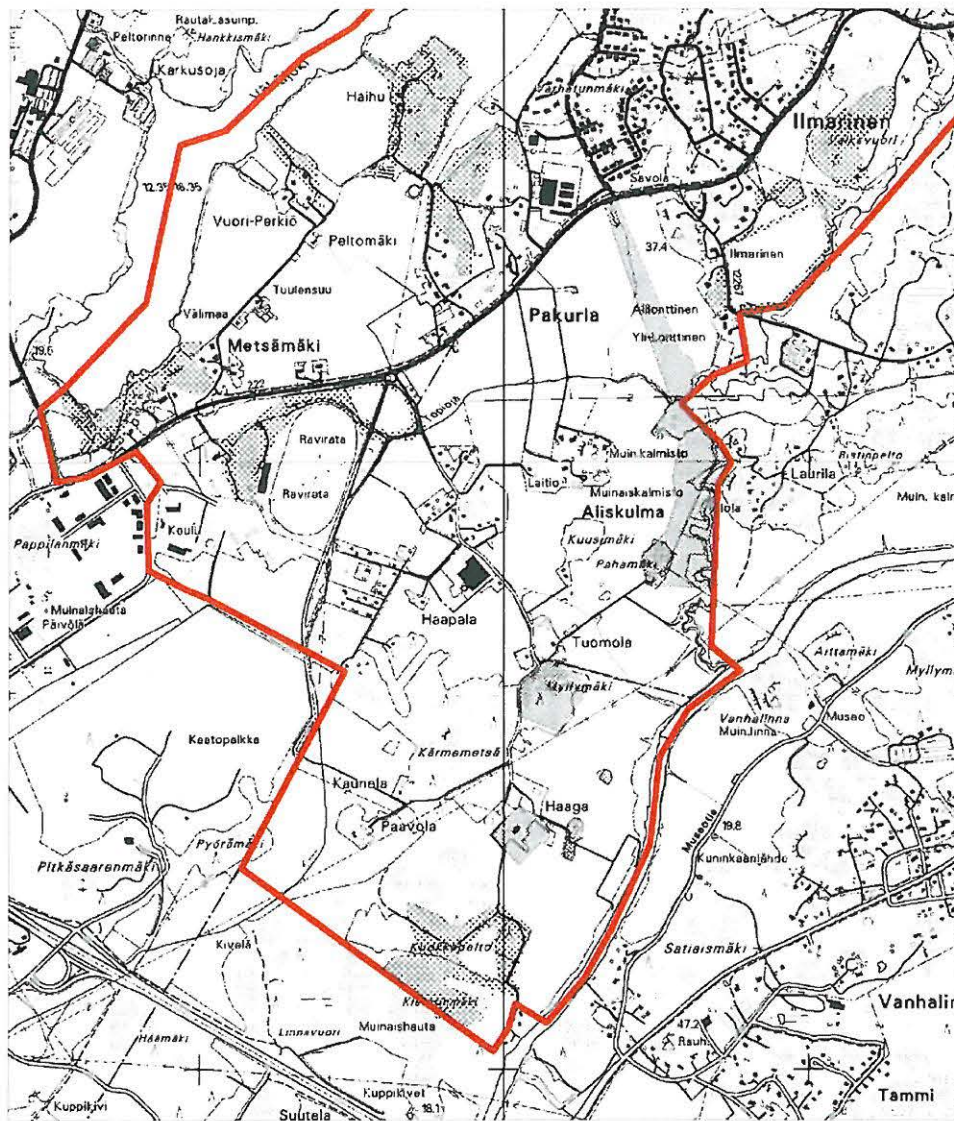
Jos tutkittava alue sijaitsi pihapiirissä tai pellolla, pyrittiin tavoittamaan maanomistaja tai joka tapauksessa joku paikallinen asukas. Aina tässä ei onnistuttu, mutta silloinkin pyrittiin tarkasteltavalta alueelta etsimään ainakin maan pinnalle näkyviä kohteita. Paikallisiin asukkaisiin otettiin yhteyttä myös havaintojen kyselemiseksi ja ainakin yhdessä tapauksessa tämä johti mahdollisen muinaisjäänneksen löytymiseen.

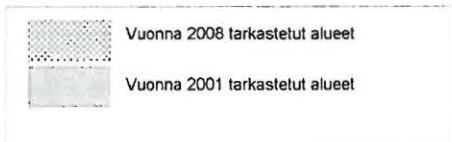
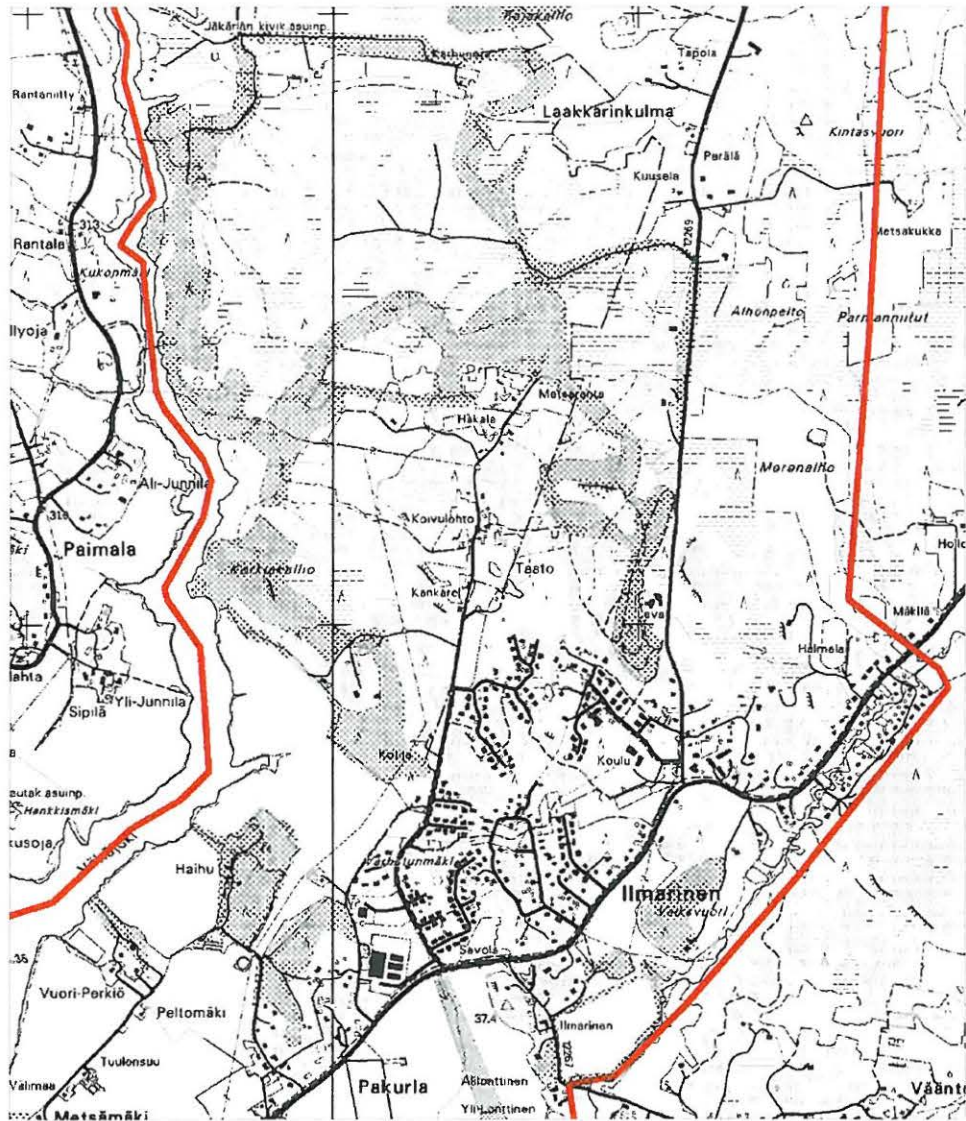
Esitöihin oli hyvin niukasti aikaa, mutta sen aikana kuitenkin kyettiin muinaisjäänneksien ja irtaimien esinelöydöt sekä kylätontit paikallistamaan kartalle.

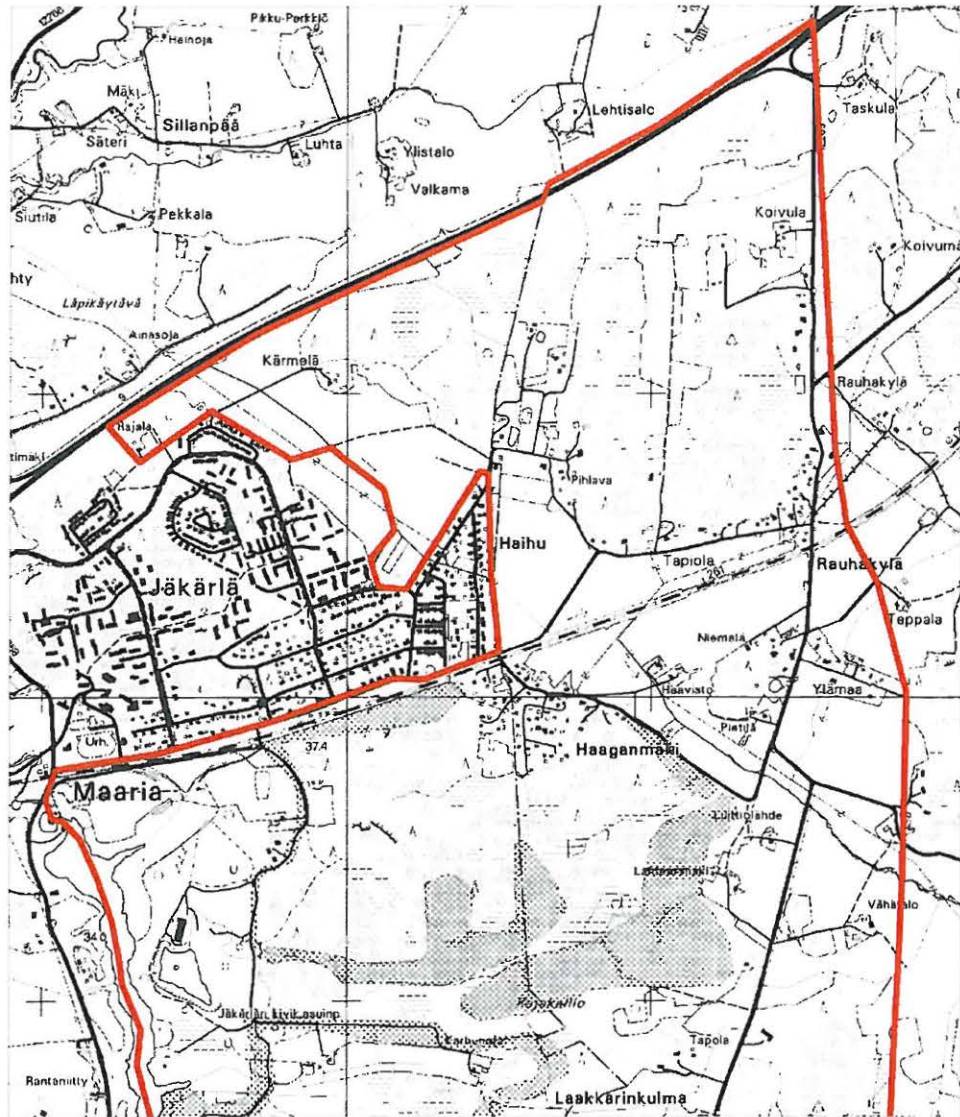
Tähän raporttiin on koottu kentällä tehdyt havainnot. Aiemmin tunnetut ja nyt tarkastetut kiinteät muinaisjäänneksien esitellään inventointilomakkeelle tallennettujen tietojen avulla, samoin inventoijan sellaisiksi arvelemia uusia kohteita. Samanlainen lomake on täytetty joistakin irtolöytökohteista. Inventoinnin aikana tarkastetut muinaisjäänneksien, muut havainnot sekä kuljettu alue on merkitty peruskartalle, joka on inventointilomakkeet tai tämän raportin yhteydessä. Kohteet valokuvattiin ainoastaan digikameralla. Kuvista on laadittu luettelo ja osa niistä on liitetty kohdekuvaan.

Digitaaliset valokuvat on luetteloitu Turun maakuntamuseon kokoelmiin päänumerolla DT2008:64.

5. TARKASTETUT ALUEET

6. KOHDEKUVAUKSET

Kohteet esitellään järjestyksessä 1) muinaisjäännösrekisterissä olevat, 2) tentatiivikohteet (kiinteiksi arvioituja muinaisjäännöksiä), 3) löytöpaikat ja 4) muut kohteet. Jokaiseen kohteeseen liittyy kartta, joko vain kyseisen kohteen sijaintia osoittava, tai kooste samantyyppisten kohteiden sijainnista. Tarvittaessa on liitetty kohteen kuvaukseen toinen kartta, jossa ilmenee tehdyt toimenpiteet ja havainnot.

Omistajatiedot on lisätty niiltä osin kuin ne ovat löytyneet Kiinteistötietojärjestelmän tietopalvelusta 7.11.2008.

6.1. MUINAISJÄÄNNÖSREKISTERISSÄ OLEVAT

6.1.1. TURKU SIPILÄNHAKA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Paimala
Kohteen nimi:	Sipilänhaka
Muinaisjäännöstyyppi:	Asuinpaikat
Mj-typin tarkenne:	Ei määritelty
Mj.rek,numero	853010039
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6720716 i=3245384 z=30-35 m mpy
Koordinaattiselite:	Muinaisjäännösrekisterin mukainen
Maastomerkintä:	Kyltti
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 5 km länteen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Paimala
Tila:	853-487-1-164 Alijunnila
Omistaja:	-
Osoite:	-

ARKISTOTIEDOT:

Veikko Lehtosalo 1961: Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten muinaisjäännösten inventoinnista.
Inventointikertomuksen numero 10.

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:1

LYHYT KOHDEKuvaus:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto: Pellon takaista metsämaastoa, jossa on vanhoja hiekkakuoppia.

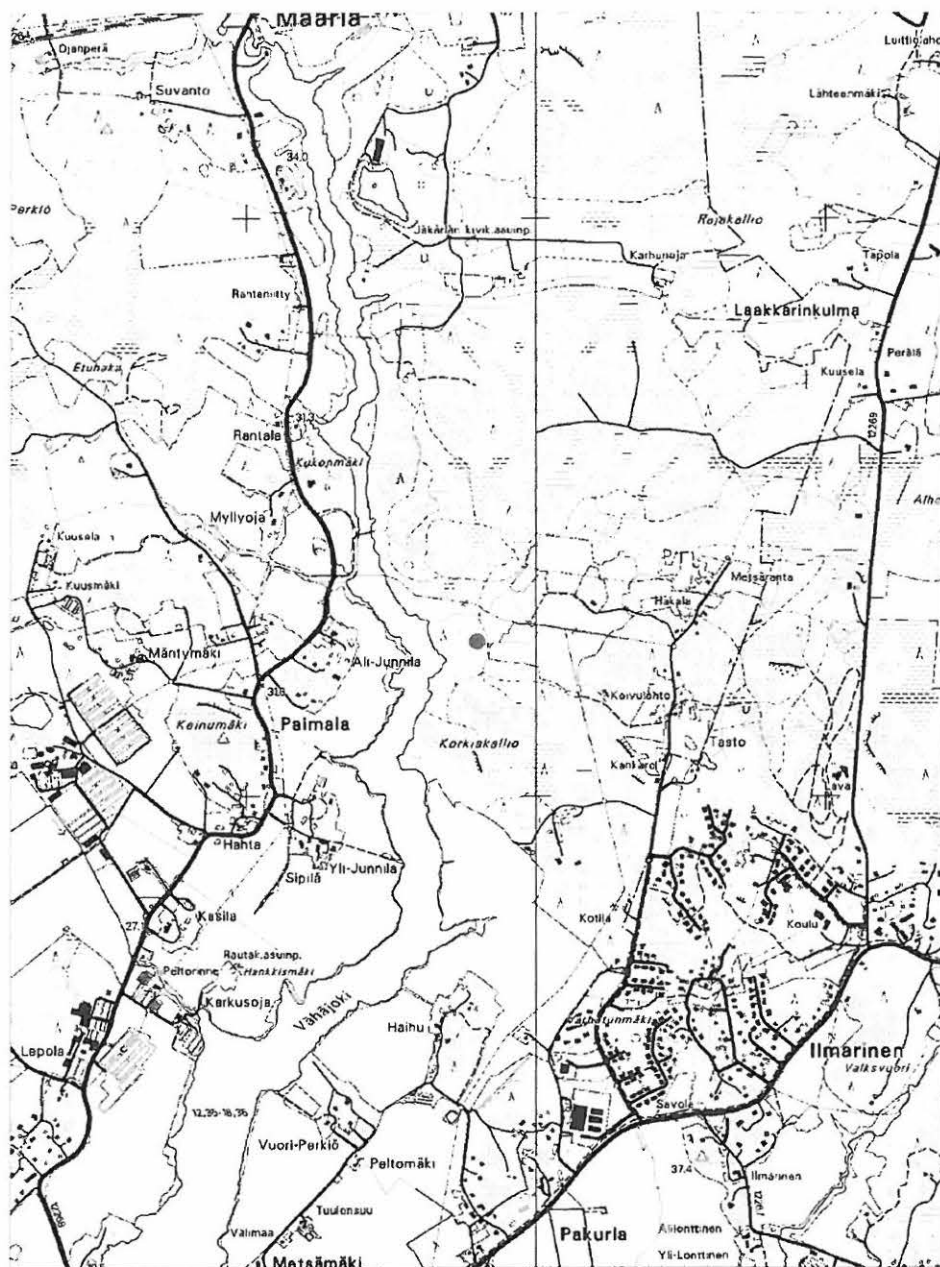
Kohteen kuvaus: Asuinpaikka-alue on metsittynyt ja kasvaa runsasta pienpuustoa, hiekkakuopat kyllä erottuvat, mutta ne ovat sammaloituneet. Polku pellon päässä on kaunista tasaista kangasmaastoa ja vielä avoin. Silmämääräistä havainnointia enempää toimenpiteitä ei tällä tunnetulla ja osittain kaivetullakin kohteella tehty.

Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -
Muuta: -

DT2008:64:1. Turku Sipilänhaka. Asuinpaikka-alue alkaa kuvat vasemmassa laidassa, oikealla puolella on pelto. S.

6 1.1 TURKU SIPILÄNHAKA
Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:20 000

6.1.2. TURKU TASTONRANTA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Hallinen/Maarian Pappila
Kohteen nimi:	Tastonranta
Muinaisjäännöstyyppi:	Asuinpaikat
Mj-typin tarkenne:	Ei määritelty
Mj.rek.nro:	853010041
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Kyllä
Koordinaatit:	p=6721633 i=3245247 z=15-40 m mpy
Koordinaattiselite:	Muinaisjäännösrekisterin mukaiset
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 5,5 km länteen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Hallinen (Tastu)/Maarian Pappila (Penttilä 1)
Tila :	853-411-2-35 Tastu 853-465-17-4 Penttilä 1
Omistaja:	Turun kaupunki (?)
Osoite:	-

ARKISTOTIEDOT:

Veikko Lehtosalo 1961: Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten muinaisjäännösten inventoinnista. Inventointikertomuksen numero 7.

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:2

LYHYT KOHDEKUVAUS:

~~Inventointi 2006~~

Sijainti ja maasto: Tasaista pääasiassa havupuita kasvavaa metsämaastoa Maarian altaan keskivaiheilla n. 100 m rannasta. Asuinpaikan ympäristö on säilynyt ilmeisen muuttumattomana, joskin kasvillisuus näyttää vallanneen alaa ja jonkin verran on tehty puuston harvennusta.

Kohteen kuvaus: Alue on säilynyt vuodesta 1961 kutakuinkin muuttumattomana, esimerkiksi yksi Lehtosalon mainitsemista hiekkakuopista on edelleen olemassa saman laajuuisena. Tosin se on kauttaaltaan sammaloitunut eikä inventoinnin yhteydessä pidetty tarpeellisena enempää kaivella tunnettua muinaisjäännöstä. Eteläpuolelle on kuitenkin kaivettu syvä oja, josta kasoihin nostettu maa oli savista. Maakasoista ei löytynyt mitään. Muutamassa kairanäytteessä todettiin, että hiekan alla on ilmeisesti savipohja, joskin hiekkakerroksen paksuus näyttää vaihtelevan kovastikin. Paikoin hiekkaa oli hyvin paksuna kerroksena ja yhdessä kairanäytteessä todettiinkin vajaan 40 sentin syvyydessä selkeä hiilikerros.

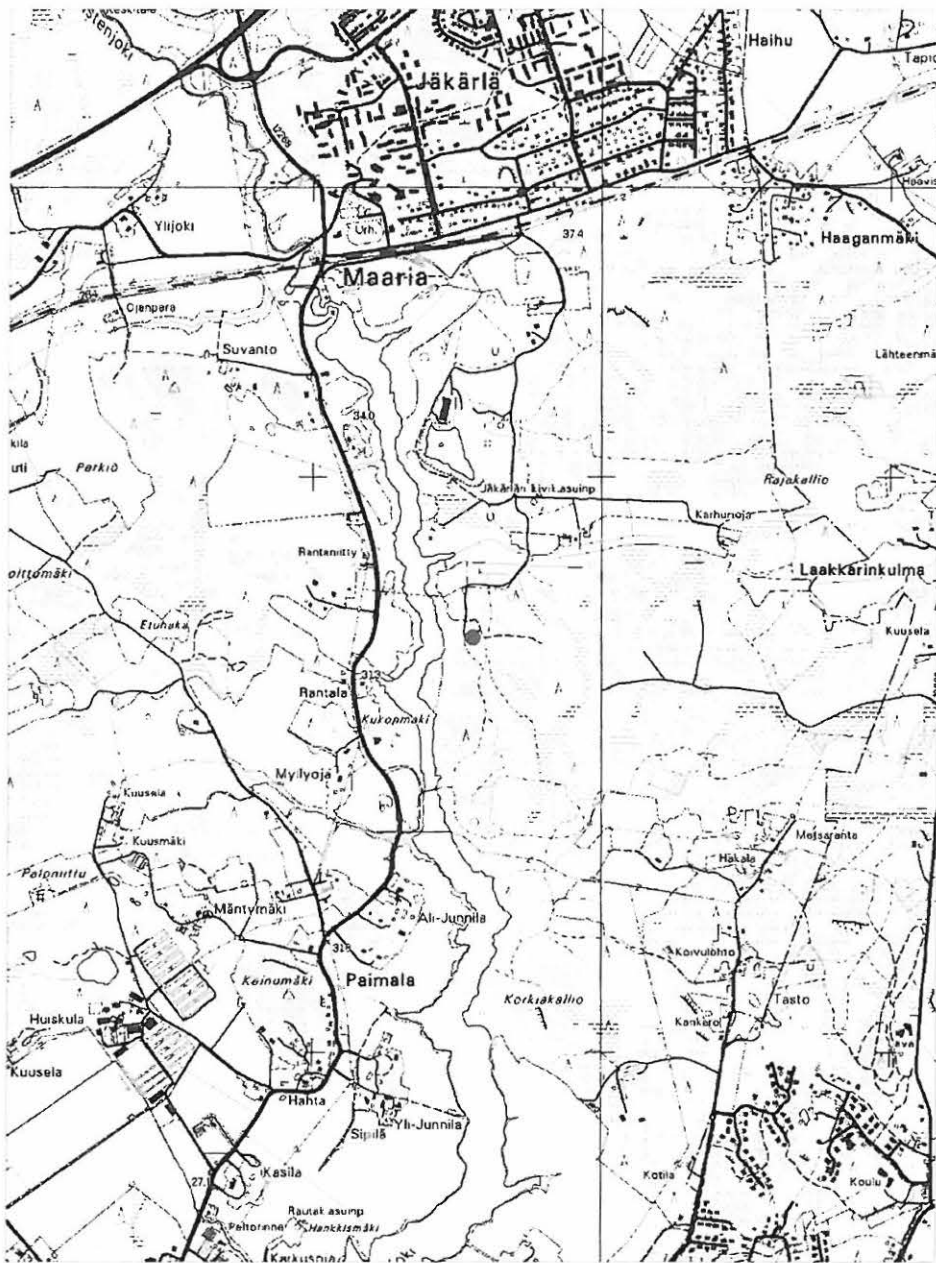
Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: Tiedot asuinpaikan laajuudesta ovat edelleen vuoden 1961 inventoinnin varassa, joten jos asuinpaikan läheisyyteen sijoittuu rakentamista, olisi laajuus selvitettävä koekaivauksin.

DT2008:64:2. Turku Tastonranta. Kivikautista asuinpaikka-aluetta, etualalla uusi hauta. N.

6 1.2. TURKU TASTONRANTA
Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:20 000

6.1.3. LIETO SINISKANKARE

PERUSTIEDOT

Kunta:	Lieto
Kylä:	Harviainen
Kohteen nimi:	Siniskankare
Muinaisjäännoistyyppi:	Kultti- ja tarinapaikka
Mj-typin tarkenne:	Kuppikivet
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	PK 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 718 961,01 i=3 246 304,26 z=30 m mpy
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 4 km länteen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Harviainen
Tila:	423-405-1-146 Siniskankare
Omistaja:	-
Osoite:	-

ARKISTOTIEDOT:

Heljä Brusila: Liedon kuppikivet. Kuppikivien tarkastus 1991. TMM 1.12.1992. Inventointinumero 9

INVENTOINTI 2008:

Aika:	20.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:3-DT2008:64:4

LYHYT KOHDEKUVAUS:

~~Inventointi 2006~~

Sijainti ja maasto: Kuppikivi sijaitsee peltojen ympäröimän metsäisen mäen lounaisosassa pihamaalla. Saarekkeelle on rakennettu omakotitalo sekä siihen liittyviä piharakennuksia ja teitä. Osin piha on kuitenkin säilynyt koskemattomana

Kohteen kuvaus: N. kuutiometrin kokoinen kivi, jonka tasaisen laen keskikohdasta n. 20 NE havaittiin yksi varma ja 1 epävarma kuppi. Kiven NE-seinämässä näkyy rapaumajälkiä, kiven pinta irtoaa liuskeisina suikaleina. Aivan kiven vierestä otetussa kairanäytteessä oli n. 5 cm syvyydellä pari senttiä vahva hiilikkerros. Kerros lienee laajuudeltaan vain joitakin kymmeniä senttejä, sillä em. näytteen vierestä parin-kolmenkymmen sentin etäisyydellä kairatuissa näytteissä hiiltä ei enää ollut.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

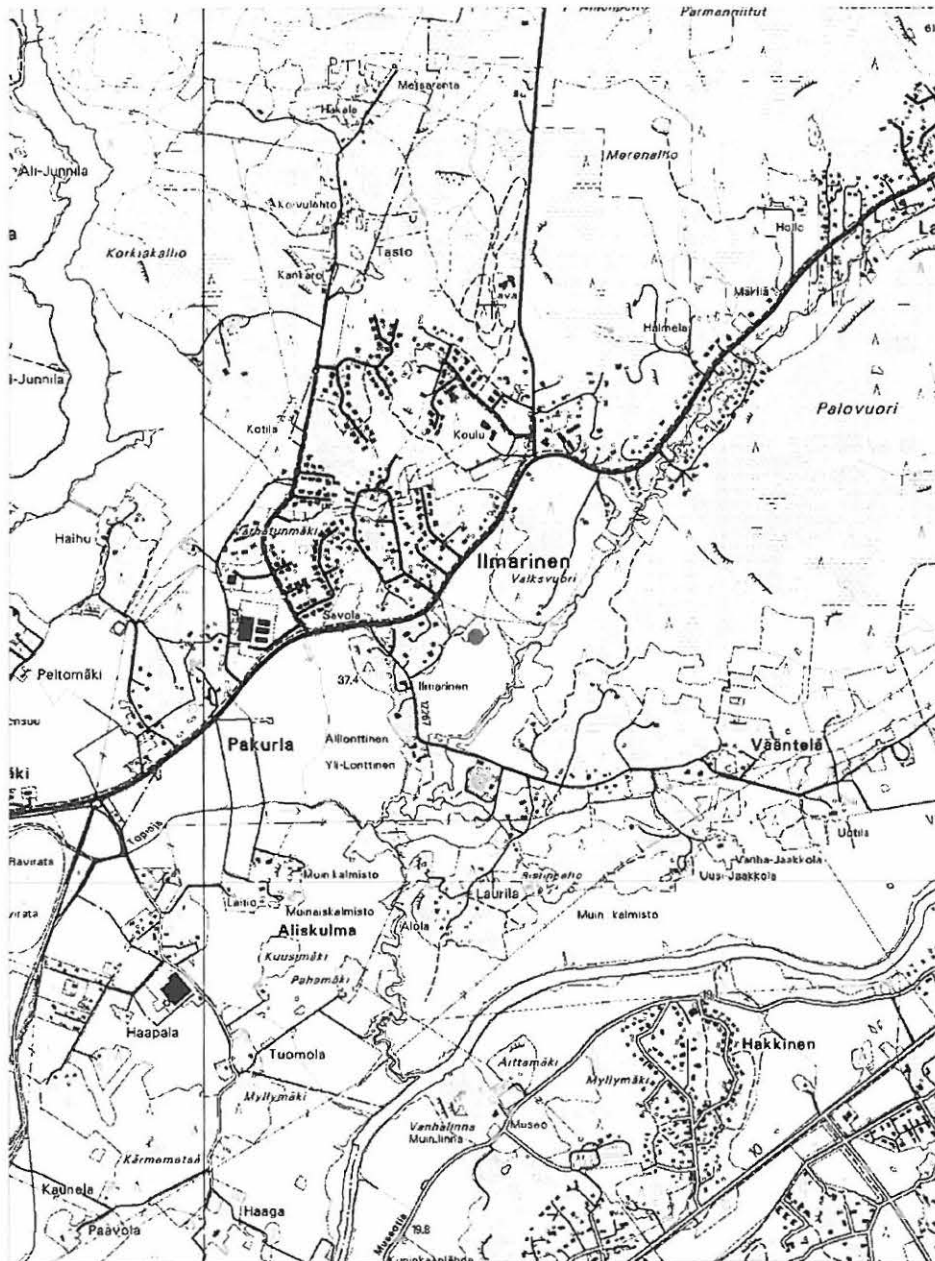
Muuta: Mäkeä tarkastettiin laajemminkin ja siellä on erilaisia kivikasoja, jotka ovat ilmeisesti ihmistekoisia. Eivät kuitenkaan hautoja, vaan paremminkin johonkin raivaukseen liittyviä, sillä niissä on vain muutama kivi ja kivet ovat isoja. Peltoraunioiksi sijainti on epätyypillinen, toinen raunio sijaitsee mäen laella, toinen pienen kalliopaljastuman päällä tontin länsipäässä. Paikalla on myös uudempia raivauskivikoita, joiden kivet eivät ole ehtineet jäkälöityä tai jäädä sammaleen peittämäksi. Mäen lakialueen itäpää on jäänyt rakennustoissa koskemattomaksi. Se on huomiota herättävän tasainen, mutta ilmeisesti kyseessä on kuitenkin luonnonmuoto. Kairanäytteissä maaperä osoittautui keltaiseksi hiekaksi. Parista pienestä kuopanteesta havaittiin harmaampaa hiekkaa ja ne voisivat olla ns. nauriskuoppia.

DT2008:64:3. Lieto Siniskankare. Kuppikivi. W.

DT2008:64:4. Lieto Siniskankare. Kuppikiven epävarmoja kuppeja, kynä mittakaavana. NW.

6.1.3. LIETO SINISKANKARE
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.1.4. TURKU SARAMÄKI HUILU

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Saramäki
Kohteen nimi:	Huilu
Muinaisjäännostyyppi:	Kultti- ja tarinapaikka
Mj-typin tarkenne:	Kuppikivi
Mj.rek.numero:	853000004
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6 718 407,72 i=3 244 002,69 z=22,5 m mpy
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 6,4 km itään

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Saramäki
Tila:	853-507-4-37 Huilu
Omistaja:	Turun kaupunki
Osoite:	-

ARKISTOTIEDOT:

Henrik Asplund: Turun seudun kuppikivet. Tarkastuskertomus. TMM 9.11.1990. Inventointinumero 929

INVENTOINTI 2008:

Aika:	18.8
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	ei kuvattu

LYHYT KOHDEKUVAUS:

~~Inventointi 2006:~~

Sijainti ja maasto:

Metsäinen, kalliopohjainen kumpare, jota ympäröivät käytöstä jääneet, heinittyneet pellot. Luoteessa alue viettää patoaltaalle. Alue on Maarian altaan padon lähialuetta ja sellaisena siellä on suoritettu paljon massan vaihtoa ja erilaista maanrakennusta.

Kohteen kuvaus:

Kuppikalliota ei löydetty, vaikka mäki tarkastettiin perinpohjaisesti. Koordinaattipisteen ilmoittamassa kohdassa tien länsipuolella on kyllä kallio aivan maanpinnan tasalla. Tarkastusajankohtana sitä oli näkyvissä vain noin 50x50 cm kokoinen alue, joten on mahdollista, että kuppi on peittynyt tielle ajatun soran ja erilaisen kiven alle, mistä sitä ei osattu hakea.

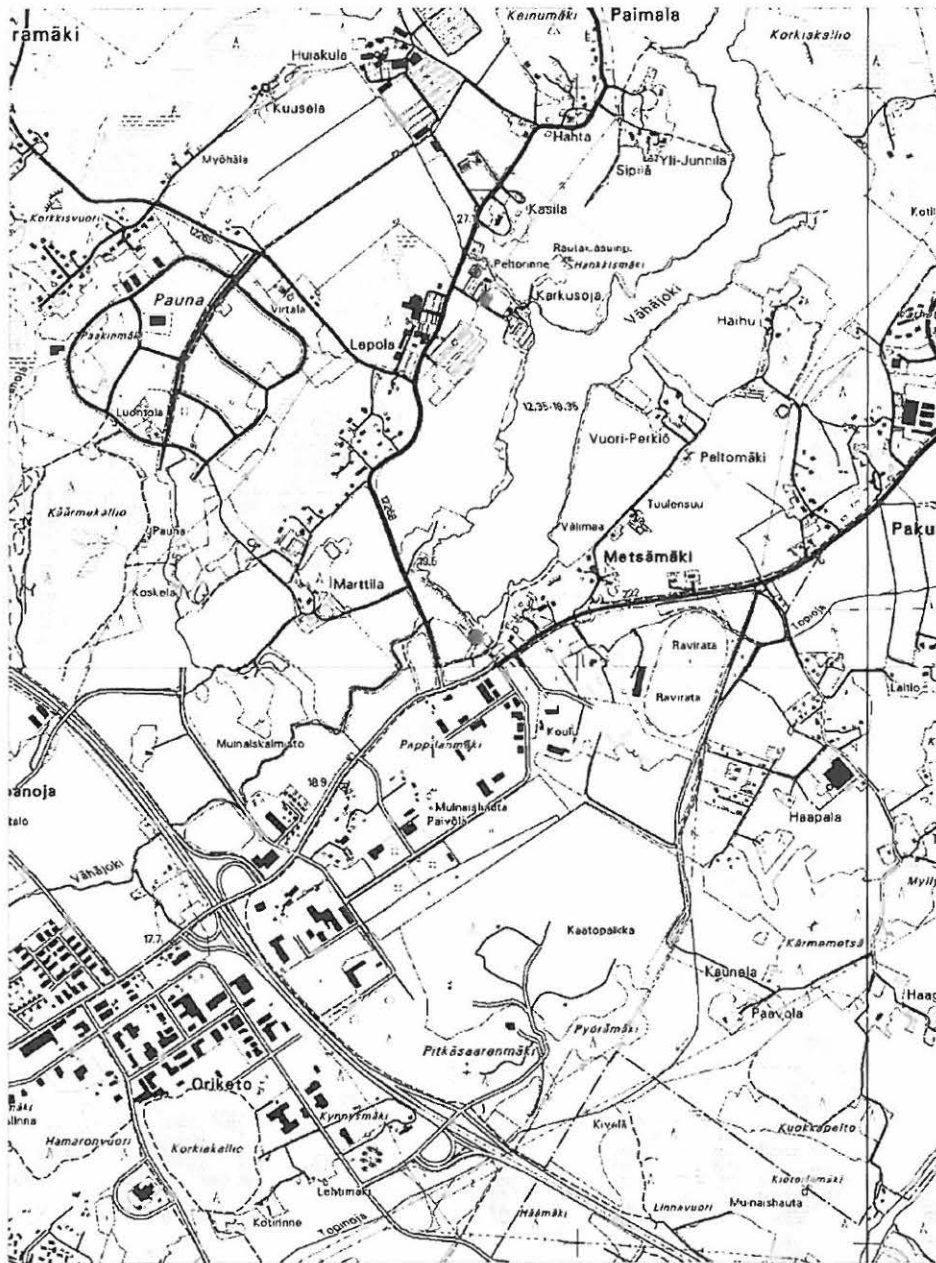
Havaintomahdollisuudet:

Kasvillisuuden ja maansiirtotöiden takia välttävät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat:

Muuta:

Koko mäki ja lähialueet tarkastettiin inventoinnin yhteydessä, sillä sitä pidettiin sijaintinsa puolesta soveliaana rautakauden muinaisjäännostien löytymiselle. Keskellä peltosaarekettä on selkeä kumpare, jonka laella on pienehköjä maakiviä. Jossain mielessä se muistuttaa isoja maansekaisia rökkiöitä, mutta kyseessä on kuitenkin luonnonmuoto, mäen laella ollut harjanne, jonka NE-osa on kadonnut maanotossa – paikalla on hiekkakuoppa, jonka pohjalla on kiviä. Tarkastuksessa todettiin myös kaksi pienehköä kivirökkiötä pellon laidalla metsäsaarekkeesta ja kuppikiven sijaintipaikasta länteen. Toinen liittyy varmasti viereisen tien tekoon, sillä kivet ovat rikkonaisia ja vailla jäkälää, mutta toinen voi ainakin osaksi olla pelloilta kerätystä kivistä tehty.

6 1.4 TURKU SARASMAKI HUILU
 Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.1.5. LIETO ILMARINEN VALKSVUORI

PERUSTIEDOT

Kunta:	Lieto
Kylä:	Harviainen
Kohteen nimi:	Ilmaristen Valksvuori
Muinaisjäännöstyyppi:	Muinaisjäännösryhmä
Mj-typin tarkenne:	Ei määritelty
MJ.rek.nro:	423010014
Ajoitus:	Moniperiodinen
Rauhoitusluokka:	2
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6719205 i=3246532 z=50-55 m mpy
Koordinaattiselite:	Latomuksen koordinaatit muinaisjäännösrekisterin mukaiset, tarkkuus 20 m.
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 3,8 km länsilounaaseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Harviainen
Tila:	423-405-1-154 Ilmaristen Alatalo
Omistaja:	Liedon kunta
Osoite:	-
Kiinteistötunnus:	

ARKISTOTIEDOT:

Varsinais-Suomen seutukaavaliiton nro 642. Liedon Ympäristökohteet
Kohde 25: vanha, mahdollisesti esihistoriallinen, matala kivilatomus.

INVENTOINTI 2008:

Aika:	20.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000.
Digitaalikuva:	DT2008:64:5.

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Valksvuori on lounais-koillisuuntainen kalliopohjainen metsäalue Lausteenojan luoteisrannalla. Sen etelä-länsipuolella on peltoja, joita koko ajan otetaan asuinkäyttöön, muissa ilmansuunnissa sitä rajavat metsäiset alueet, jotka niin ikään ovat osittain asuinkäytössä. Mäellä on tehty telemastoon liittyviä tienrakennustöitä sekä muuntaja.

Kohteen kuvaus:

Lounaisemmalla Valksvuoren korkeimmista kohdista on pieni 1,3x1,5 metrin laajuinen ja 20-30 cm korkea kivilatomus ja sen ympäristössä irrallisia kiviä sekä kallion laella röykkiöstä N-NE että kalliorinteen alapuolella W. Kivet röykkiössä ovat 15-45 cm kokoisia. Rakenne sijaitsee pienen kallionyppylän päällä.

Havaintomahdollisuudet: kallioisella alueella hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat:

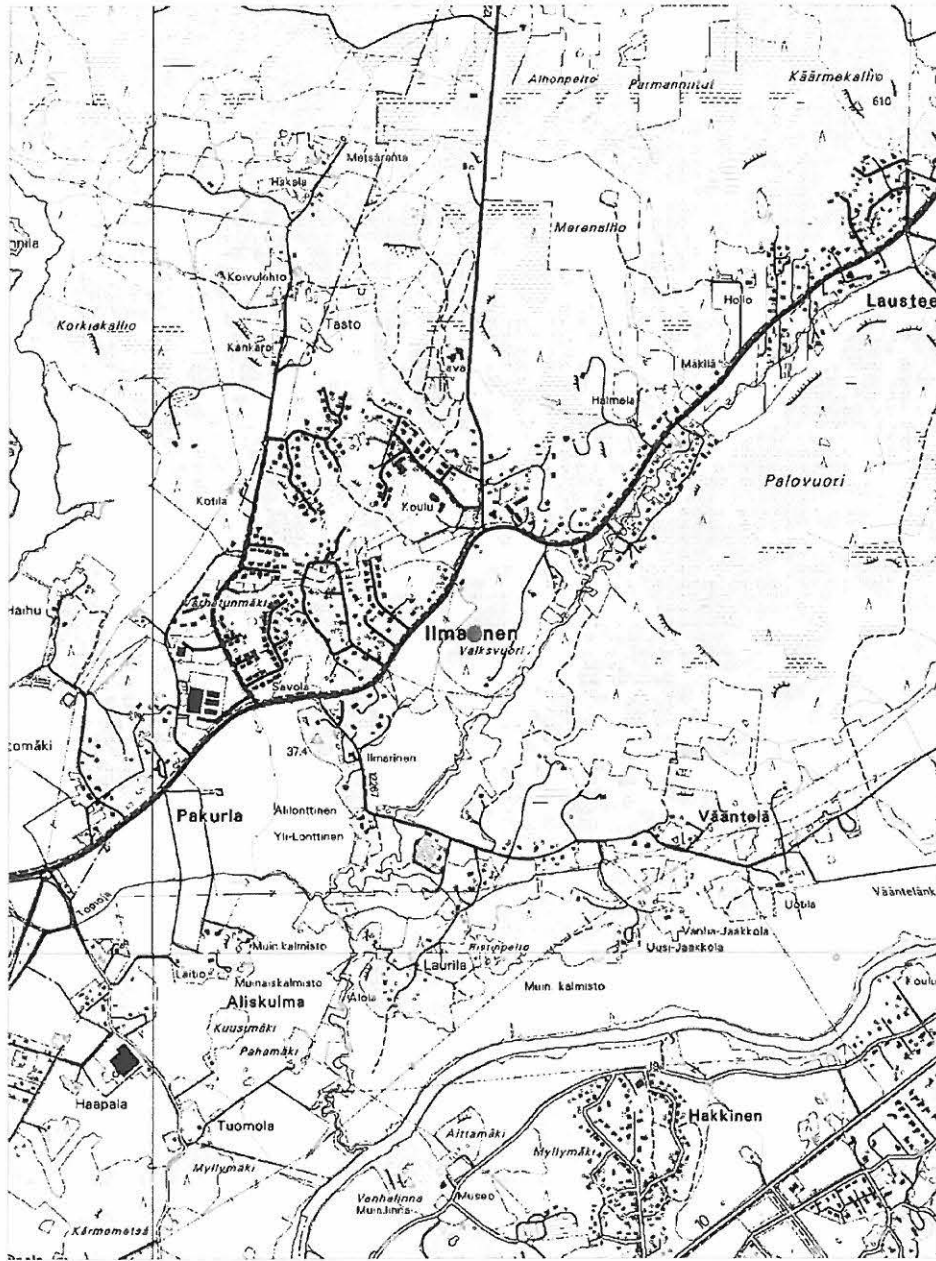
Muuta:

Jälkityövaiheessa ilmeni, että Lauri Nautela on löytänyt Ilmarista kivikautisia asuinpaikkalöytöjä (KM 25860:1-4), jotka löytöluetteloon merkityn koordinaattitiedon perusteella ovat Valksvuoren pohjoispuoliselta pellolta, tie kaakkoispuolelta. *Tätä aluetta ei kenttätöiden aikana tarkastettu*, koska se oli heinittynyt ja osittain vesakoitunutkin ja tieto mahdollisesta muinaisjäännöksestä saatiin vasta

jälkitöissä. Muinaisjäännösrekisterissä puhutaan mäen eteläpuolisesta pellostä kivikautisten esineiden löytöpaikkana ja tämä alue tuli kenttätöissä tarkastettua muun maastotyön ohessa. Pello tarkastettiin missä se oli mahdollista, käytännössä kävelemällä sen ympäri ojien piennaralueita peltolohkojen laitoja pitkin. Itse pellolla oli pitkä puimavalmis vilja, jonka seasta ei erottanut edes maan pintaa.

DT2008:64:5 Lieto Ilmarinen Valksvuori. Kivilatomus. NW

6 1.5 LIETO ILMARINEN VALKSVUORI
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6. 2. TENTATIIVIKOhteet

6.2.1. TURKU JÄKÄRLÄN ULKOILUREITTI

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Hallinen
Kohteen nimi:	Jäkärän ulkoilureitti
Muinaisjäännöstyyppi:	Kivirakenteet
Mj-typin tarkenne:	Latomukset
Ajoitus:	Ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 721 196,99 i=3 246 244,03 z=55-60 m mpy
Maastomerkinä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomiokirkosta 9,3 km koilliseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Hallinen
Tila:	853-411-1-1 Metsätalo
Omistajat:	Ahtiainen, Antti Jalmari TORPPAKUJA 2 21260 RAISIO
	Rantanen, Esa Oskari PIKKU-LIUKOLANTIE 73 21290 RUSKO

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:6

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto: Kallioisen metsäalueen tasaista lakea ja pohjoiseen viettävää rinnealuetta, joilla on tehty metsätöitä.

Kohteen kuvaus: Ulkoilureitin varressa Metsärannan talosta runsaat 300 metriä pohjoiseen on hakkuuaukealla mahdollinen matala kivilatomus. Sammaleen peittämä, halkaisijaltaan noin kolmemetrinen kivikasa erottuu vaatimattomana kohoumana ympäristöstään. Kivet ovat halkaisijaltaan n. 20 cm. Rinteessä erottuu polulla vyöhyke samanlaisia kiviä ja laajemmin tarkasteltuna vastaavia pyöreähköjä kiviä on muuallakin rinteessä ja laen tasanteella. Missään muualla kivet eivät kuitenkaan ole irrallisia, vaan "istuvat" tiukasti maassa. Sen sijaan latomuksen kohdalla kulkiessa huomaa, kuinka irralliset kivet liikkuvat ja kolisevat toisiaan vastaan.

Jos kyseessä on rakenne, mitään tulkintaa sille ei voida esittää. Paikka on epätyypillisen korkealla ja kaukana asuinalueista ollakseen rautakautinen jäännös. Toisaalta ainoana havaittuna röykkiönä sitä ei voine liittää kaskiviljelyynkään.

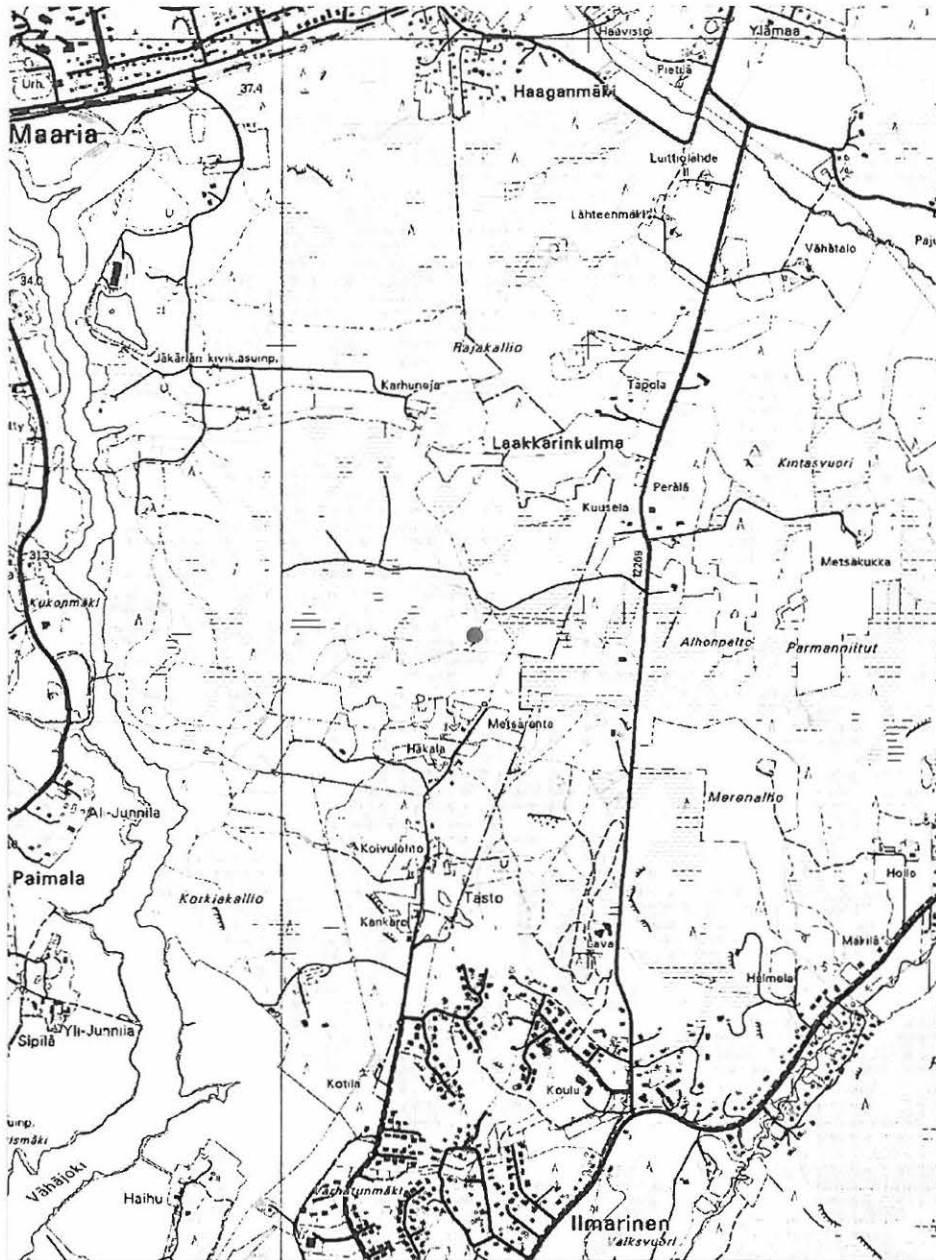
Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: -

DT2008:64:6. Turku Jäkärän ulkoilureitti. Latomus. E.

6 2.1 TURKU HALLINEN JÄKÄRLÄN ULKOILUREITTI
Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:20 000

6.2.2. LIETO ALI-LONTTINEN

PERUSTIEDOT

Kunta:	Lieto
Kylä:	Harviainen
Kohteen nimi:	Ali-Lonttinen
Muinaisjäännostyyppi:	Kulttuurimaahavainto (ei muinaisjäänösrekisterin asiasanaston mukainen)
Mj-typin tarkenne:	Palaneen kiven ja hiilensekaisen maan kerros
Ajoitus:	Ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 718 704,30 i=3 246 089,61 z=30-35 m mpy
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 4,3 km länsilounaaseen.

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Harviainen
Tila:	423-405-2-137 Ali-Lonttinen
Omistajat:	Alilonttinen, Timo Kalervo Väänteläntie 45 21350 ILMARINEN
	Alilonttinen, Marketta Hannele Väänteläntie 45 21350 ILMARINEN

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	28.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:7-DT2008:64:9

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Harviaisten historiallisen, yhä asutun kylätontin keskelle jäävä kallioalue, jonka maapeitteiset rinteet ja avokallioiden väliset notkelmat kasvavat metsää. Lausteenojan luoteispuolella oleva peltojen ympäröimä luode-kaakkoissuuntainen mäki, jonka luoteispäässä on paikoin tiivistäkin omakotiasutusta.

Kohteen kuvaus:

Maatilamatkailukäytössä olevan vanhan Yli-Lonttisten tilan rakennusten ja omakotitalon väliin jää rakentamaton kallioinen alue. Kallioalueen keskikohdassa on maapeitteinen notkelma, jossa kulkee vanha tieura. Ura erottuu muutaman kymmenen metrin matkalla selkeänä painanteena, joka alkaa asfalttitielten vieressä olevan aitan takaa ja nousee ylös notkelman laelle, jossa se katoaa juuri ennen omakotitaloa. Tässä kohtaa tieuran pohjoispuolella, maapeitteisen notkelman laella on kuusten ja katajan juurella silminnähdyn tasainen alue. Alueen laajuus on ehkä n. 5x4 metriä. Aluetta kairattaessa selvisi, että ensin on tummanharmaata humuspitoista hiekkaista maata ja sitten 15-25 cm syvässä hiiltä ja murskaksi palanutta kiveä, johon kaira säännönmukaisesti pysähtyi. Koekuopitusta ei pidetty tarpeellisena, koska havainto on selvä. Aivan joka paikassa tasanteelta ei kerrosta tavattu, joten kyseessä voi olla jonkinlainen pesäkkeinen kulttuurimaa-alue. Kohteen luonteesta ei voi esittää kuin

arvailuja. Pienialaisuus voisi viitata johonkin rakennukseen, paikka kalliomäellä johonkin muuhun kuin asuinrakennukseen ja sijainti tieuran vieressä historialliseen aikaan. Hiili ja palanut kivimurska viittaa voimalliseen tulenpitoon. Tosin kivimurska ja havaintojen syvyys tuovat mieleen myös rautakautisen muinaisjäännöksen.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: Harviaisten kylätontista 200-300 m länteen on pellolta löytynyt v. 2001 mahdollisesti rautakautisia asuinpaikkalöytöjä. Muinaisjäännösrekisterinumero 1000011419

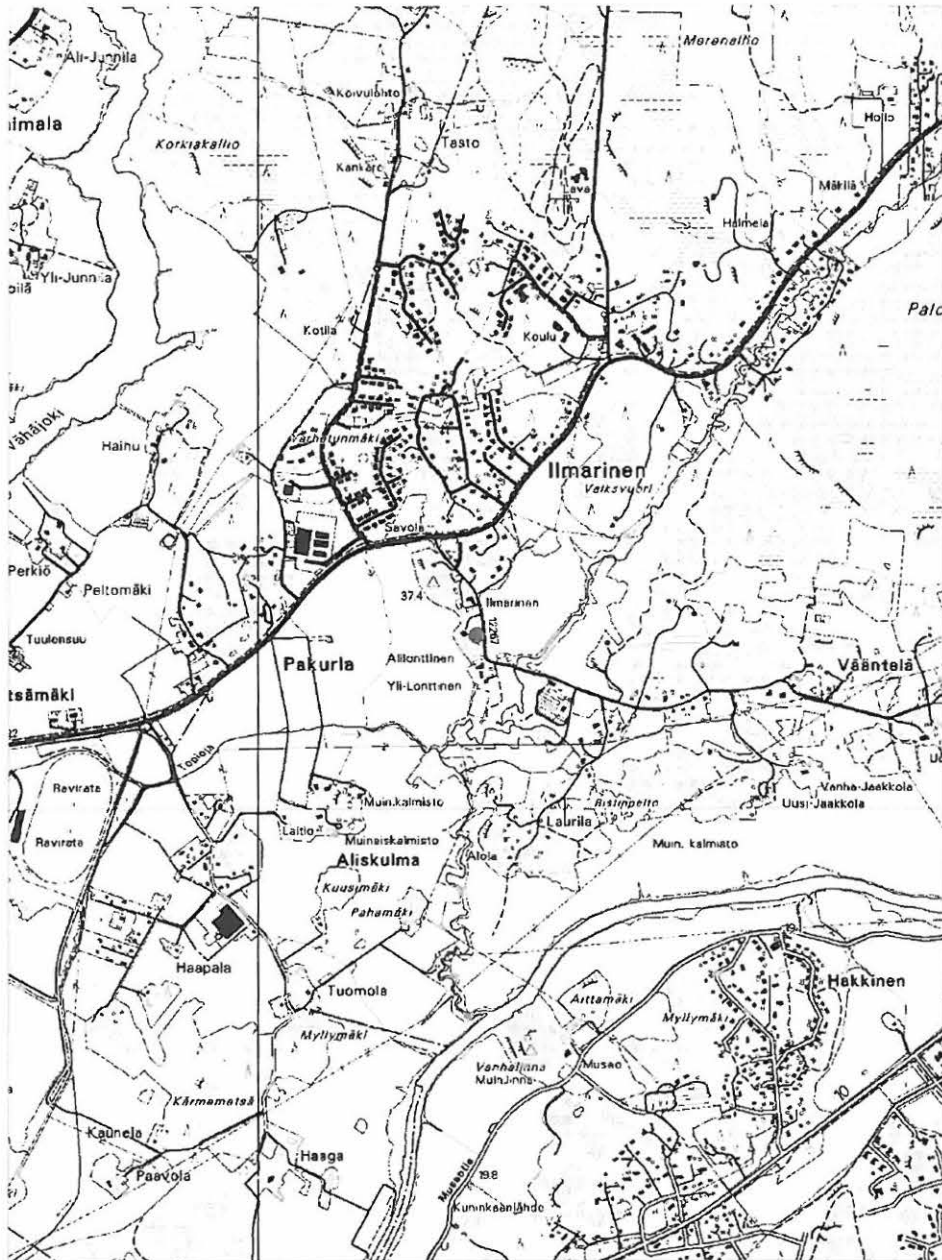
DT:2008:64:7. Lieto Ali-Lonttinen. Tasanne tieuran pohjoispuolella kuusten välissä. Kuvattu S.

DT:2008:64:8. Lieto Ali-Lonttinen. Kairanäyte tasanteen maaperästä. Kuvattu S.

DT:2008:64:9. Lieto Ali-Lonttinen. Kairanäytteessä erottuu alimpana hiilisen maan ja palaneen kiven sekainen tiivis kerros, johon kairaus säännönmukaisesti pysähtyi. Kuvattu S.

6.2.2 LIETO ILMARINEN YLI-LONTTINEN
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.2.3. TURKU METSÄMÄKI RAVIRATA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Metsämäki
Kohteen nimi:	Ravirata
Muinaisjäännöstyyppi:	Kultti- ja tarinapaikat
Mj-typin tarkenne:	Kuppikivet
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6 718 385,17 i=3 244 536,33 z=20 m mpy
Maastomerkinä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomiokirkosta 6 km koilliseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Metsämäki
Tila:	853-470-1-80 Isotalo
Omistaja:	Turun kaupunki

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	18.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:10-DT2008:64:11

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto: Raviradan portin pielessä, hevostuomeron juurella oleva pieni kalliopaljastuma. Lounaassa on kallioalue, jonka reunaosat ovat metsät ja tiheän vesakon peittämää, muuten ympäristö on kauttaaltaan rakennettua.

Kohteen kuvaus:

Muistomerkinnän kohdalla on matala, kupera kallio, jonka korkeimmalla kohdalla ja korkeimmasta kohdasta luoteeseen on epämääräisiä, hyvin matalia kuopanteita. Ne ovat ilmeisesti luontaisia, mutta koska ne vastaavat Turun ja naapurikuntien kuppikivi-inventoinnissa dokumentoituja ”epävarmoja kuppeja”, katsottiin myös tämän kallion dokumentointi perustelluksi. Kallion pinnassa on muitakin, selkeästi luontaisia syvennyksiä, joista nämä muutamat (lukumäärä on 2-5) eroavat säännöllisen muotonsa ja sileän pohjansa takia. Kupeiksi arvioitujen syvennyksien laajuus on 6-7 cm ja syvyys korkeintaan puoli senttiä. Ne eivät ole missään säännöllisessä muodostelmassa.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

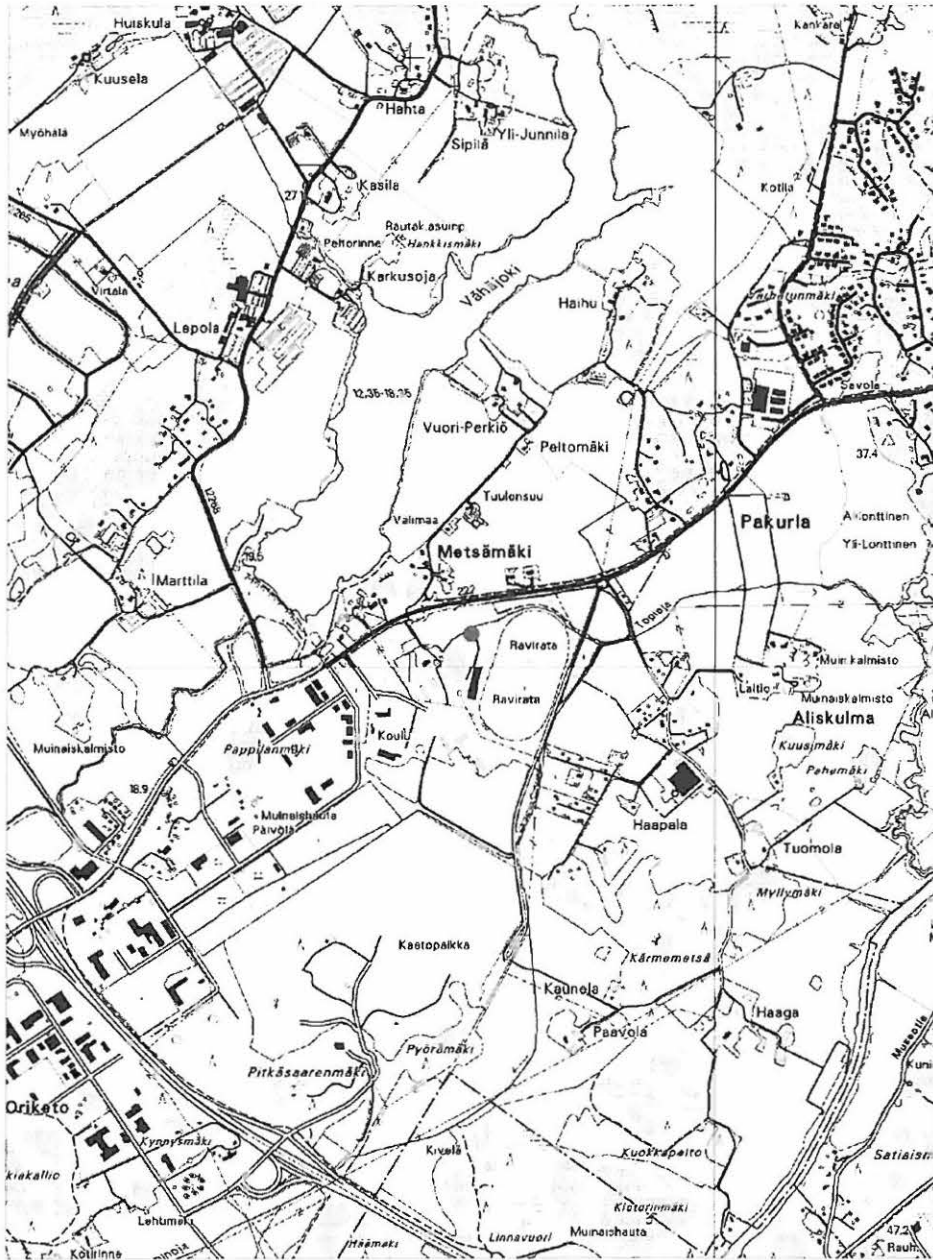
Muuta: Sijaitsee Metsämäen historiallisen kylätontin koillispuolella.

DT2008:64:10. Turku Metsämäki Ravirata, mahdollinen kuppikallio. N.

DT2008:64:11. Turku Metsämäki Ravirata, mahdollinen kuppikallio. Kupiksi arveltu kuopanne kynän vieressä oikealla, pyöreän jäkäläalueen alavasemmalla sivulla. NW.

6 2.3 TURKU METSÄMÄKI RAVIRATA
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.2.4. TURKU KORKIAKALLIO

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Paimala
Kohteen nimi:	Korkiakallio
Muinaisjäännöstyyppi:	Kivirakenteet
Mj-typin tarkenne:	Latomukset
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 720 443,69 i=3 245 171,79 z=45-47,5 m mpy
Maastomerkinä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomiokirkosta 8 km koilliseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Paimala
Tila:	853-487-2-61 Sipilä
Omistaja:	Turun seudun vesi oy

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	28.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:12-DT2008:64:14

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto: Korkiakallio on noin neliökilometrin laajuinen kallioalue Maarian altaan rannan läheisyydessä. Keskiösiltään alue on vetinen ja metsäinen, mutta kalliopaljastumat ovat kasvillisuudeltaan niukempia. Alue viettää hyvin jyrkästi länteen ja lounaaseen, mutta myös lakialueella on pystysuoria seinämiä ja jyrkkiä rinteitä.

Kohteen kuvaus: Tätä kohdetta osattiin etsiä, koska alueelle mentäessä keskusteltiin paikallisen asukkaan kanssa, joka mainitsi kallioalueen länsipäässä olevan "viisimetrisen kiviymyrän" paikalla, josta oli suora näkymä Maarian Mahdin urheilutalolle.

Mahdollinen latomus on melko lähellä Korkiakallion länsipäätä, pienellä kalliotasanteella, mutta ei kuitenkaan korkeimmalla kohdalla. Paikalla on hajanainen keko kiviä vahvan sammalen ja kanervikon peittäminä. Näkyvissä olevat kivet ovat jäkälöityneitä ja 20-40 cm kokoisia. Sammalen ja kanervikon seassa kiviä tuntuu jaloin tunnustelemalla laajemminkin alueella, kaikkiaan voisi laajuuden arvioida 4-5 metriksi. Muutamia kiviä on levinnyt lännen suuntaan. Sammal- ja kanervikkoalueen keskellä näkyy pystyasennossa muita hieman isompi (halk. 30-35 cm) pyöreäkulmainen kivi. Rakennelma on hyvin matala, arviolta 20-30 cm ja siksi sammal ja kanervikko on peittänyt sen melko helposti. Latomuksen hajanaiselta vaikuttavasta rakenteesta huolimatta esimerkiksi keskellä oleva kivi on tiukasti paikoillaan – käsivoimin sitä ei pysty liikuttamaan.

Kyseessä lienee jonkinlainen latomus, koska missään muualla kallioalueella ei havaittu vastaavanlaisia kiviä näin runsaasti. Luonnonkivet ja se, ettei louhosjälkiä ole läheisyydessä, sulkee ainakin louhoskivikasan mahdollisuuden pois. Kuitenkin rakennelma vaikuttaa ihmistekoiselta. Korkiakallio on sen peltoalueen pohjoislaidassa, jonka keskellä on Haihun pronssikirveen ja kivisen reikäkirveen löytöpaikat.

Havaintomahdollisuudet: Avoin kallioalue, joten kohtuullisen hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

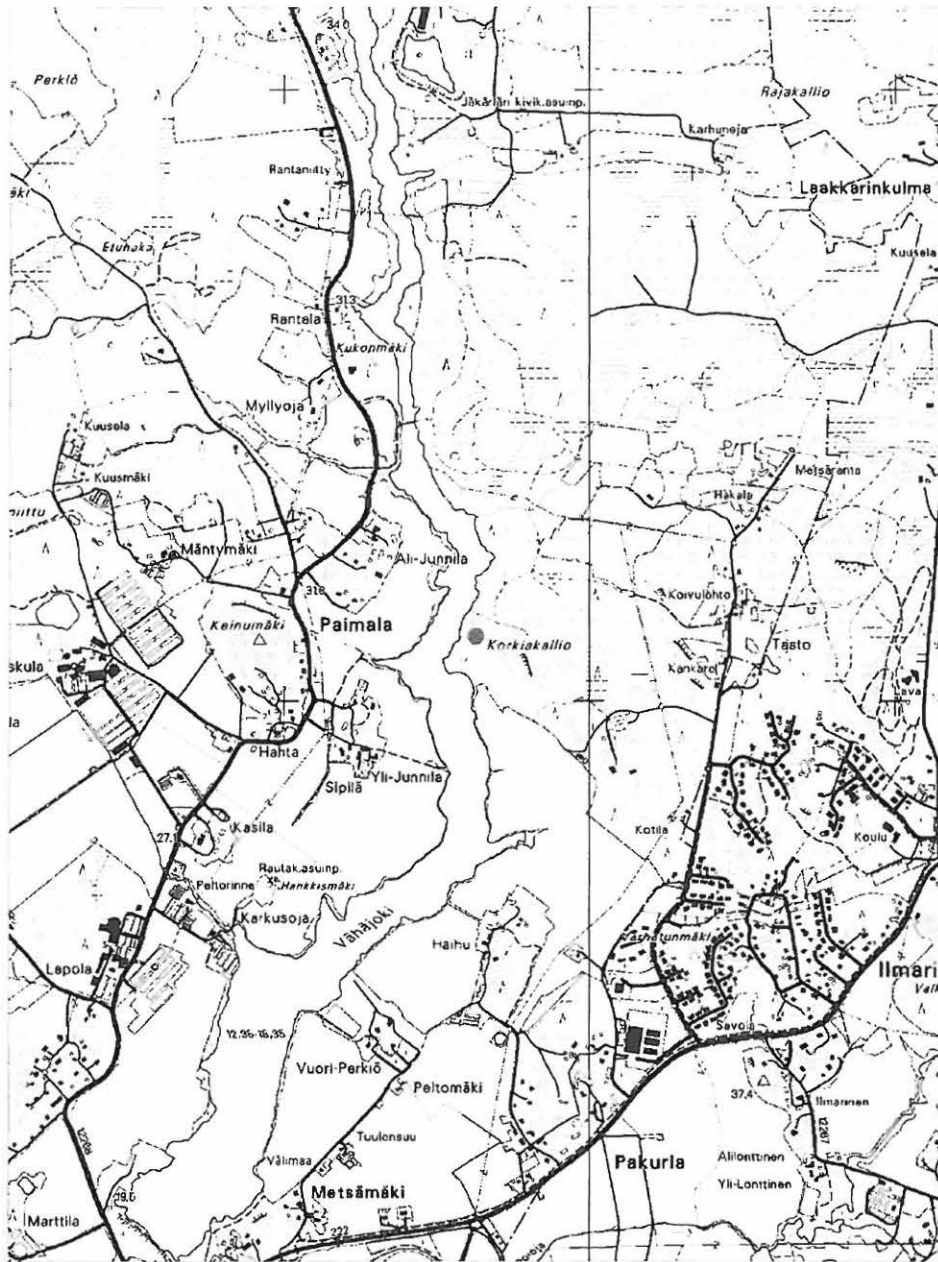
Muuta: latomuksen paikan erottaa maastossa hyvin kanervan kasvun perusteella, koska muualla sitä on vain pienialaisempina kasvustoina.

Turku Korkiakallio, mahdollinen latomus kalliolla. Yhdistelmä kuvista DT2008:64:12 ja DT2008:64:13.

DT2008:64:14. Turku Korkiakallio, lähikuva latomuksen kivistä. SW.

6 2.4. TURKU PAIMALA KORKIAKALLIO
Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:20 000

6.2.5. TURKU KANTA-HAIHUNTIE

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Haihu
Kohteen nimi:	Kanta-Haihuntie
Muinaisjäännöstyyppi:	Kivirakenteet
Mj-typin tarkenne:	Latomukset
Ajoitus:	ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 719 036,74 i=3 245 223,20 z=30-35 m mpy
Maastomerkinä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomiokirkosta 7,5 km koilliseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Haihu
Tila:	853-487-2-61 Etukallio
Omistaja:	Kanervo, Pasi Juhani Paunankatu 19 20380 TURKU
	Koivusilta, Leena Kristiina Paunankatu 19 20380 TURKU

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21.8
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:15-DT2008:64:16

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto: Maarian altaan kaakkoispuolella, Haihun mäen takana on toinen, korkeimmilta osiltaan kallioinen metsäinen mäki. Sen länsipuolella kulkee Kanta-Haihuntie, jonka varressa on omakotiasutusta.

Kohteen kuvaus:

Mäen länsirinteestä, kallioisen alueen pohjoispäästä, aivan kallion alapuolisen, metsäisen rinteiden yläosasta löytyi kiviröykkiö. Röykkiö on isoista (halk. n. 50 cm) tehty kolmimetrinen keko, jonka keskiosa on kivetön. Korkeus on 60-70 cm. Kivet ovat pääasiassa kulmikkaita lohkokiviä, mutta poranjälkiä niissä ei havaittu. Osa on luontaisia pyöreäkulmaisista kiviä. Peltoröykkiöksi sen sijainti on mahdoton eikä viereisessä kalliossa ole louhosjälkiä, jotka selittäisivät sen synnyn. Se ei myöskään muistuta rautakautisia röykkiöitä, vaikka onkin selkeästi ihmisen tekemä.

Havaintomahdollisuudet: Pintahavaintojen tekoon hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

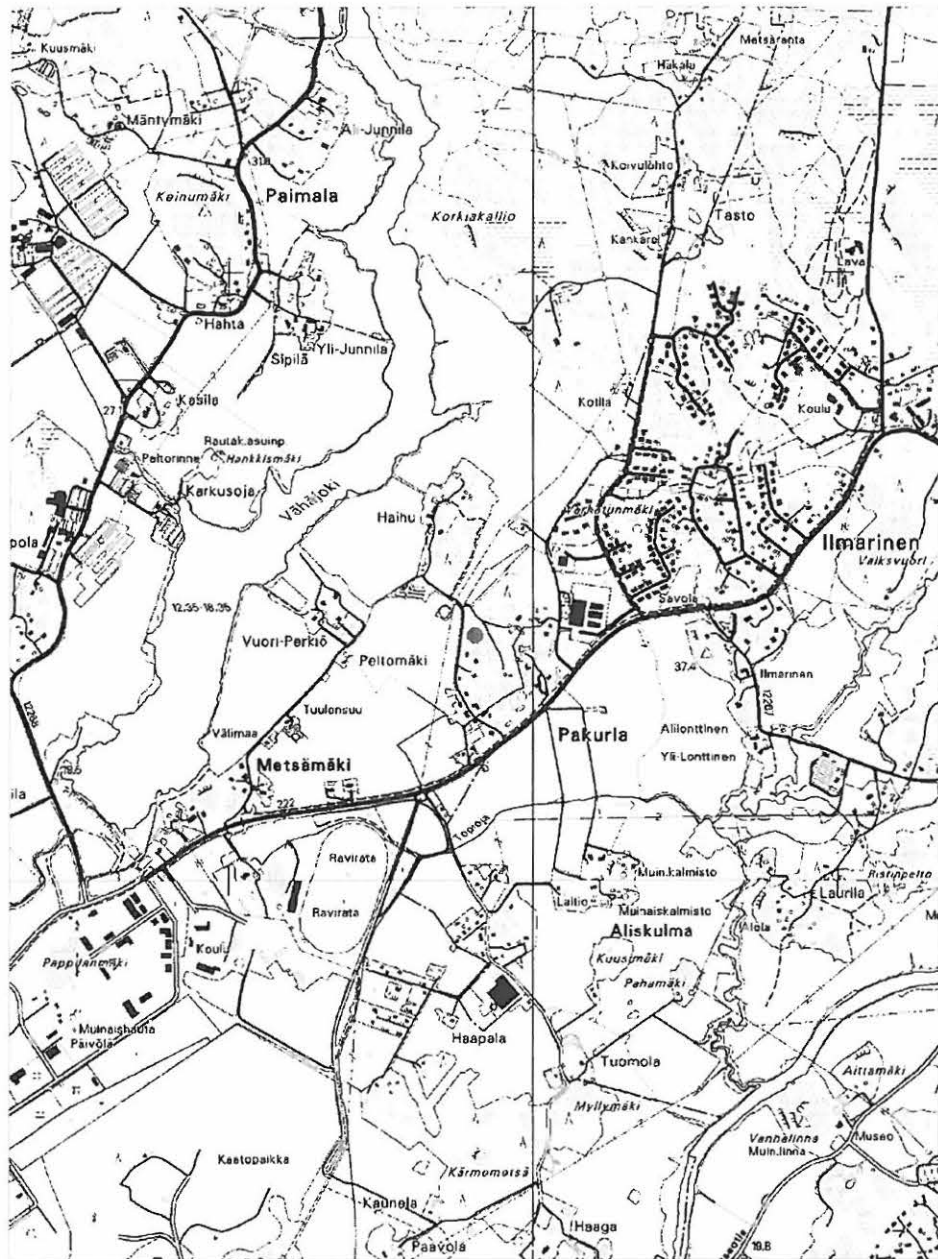
Muuta: -

DT2008:64:15. Turku Kanta-Haihuntie. Kivilatomus. SE

DT2008:64:16. Turku Kanta-Haihuntie. Kivilatomus. SSW.

6 2.5. TURKU HAIHU KANTA-HAIHUNTIE
 Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.2.6.LIETO ILMARINEN VALKSVUOREN KIVIAITA

Kunta:	Lieto
Kylä:	Harviainen
Kohteen nimi:	Ilmarinen Valksvuoren kiviaita
Muinaisjäännöstyyppi:	Kivirakenteet
Mj-typin tarkenne:	Kiviaidat
Ajoitus:	Uusi aika
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p= 6 719 226,46 i= 3 246 658,54 z=n. 50 m
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 3,8 km länsilounaaseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Harviainen
Tila:	423-405-1-154 Ilmaristen Alatalo
Omistaja:	Liedon kunta

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	20.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:17.

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Valksvuori on lounais-koillisuuntainen kalliopohjainen metsäalue Lausteenojan luoteisrannalla. Sen etelä-länsipuolella on peltoja, joita koko ajan otetaan asuinkäyttöön, muissa ilmansuunnissa sitä rajavat metsäiset alueet, jotka niin ikään ovat osittain asuinkäytössä. Mäellä on tehty telemastoon liittyviä tienrakennustöitä sekä muuntaja.

Kohteen kuvaus:

Valksvuorella on myös tilus(?)rajalle koottu kiviaita, jota on pidettävä rajamerkinä. Sen alkupäässä lounaassa on iso kivi, johon on pultattu nykyinen rajamerkki. Viereiseen maston ylläpitoon liittyvä soratie tulee aivan kiinni rakennelmaan. Kiven kylkeen on koottu n. metrin laajuinen kivikasa. Tästä kivikeosta alkaa NE-suuntaan jatkuva, n. 20 m pitkä ja 50-100 cm leveä aitamainen kiveys, jonka korkeus on 25-40 cm. Rakennelma on tehty paikoin pienistä kivistä latomalla, paikoin siinä on vain iso kivi linjalla. Noin viiden metrin välein näyttää rakennelmassa olevan korkeampia, useammasta kivistä koottuja kekoja, ehkä aidantolpan perustuksia. Noin viisi metriä aidan NE-päästä on vielä muutaman kiven keko ja siitä samalla linjalla n. viisi metriä kallion pintaan hakattuna numero 10. Viimeksi mainittu on ehkä maston rakennustöiden yhteydessä otettu esiin sammalen alta. Rakennelma on sammaloitunut ja kivet ovat jäkälöityneitä. Sijaitsee mastosta 40-50 metriä itään.

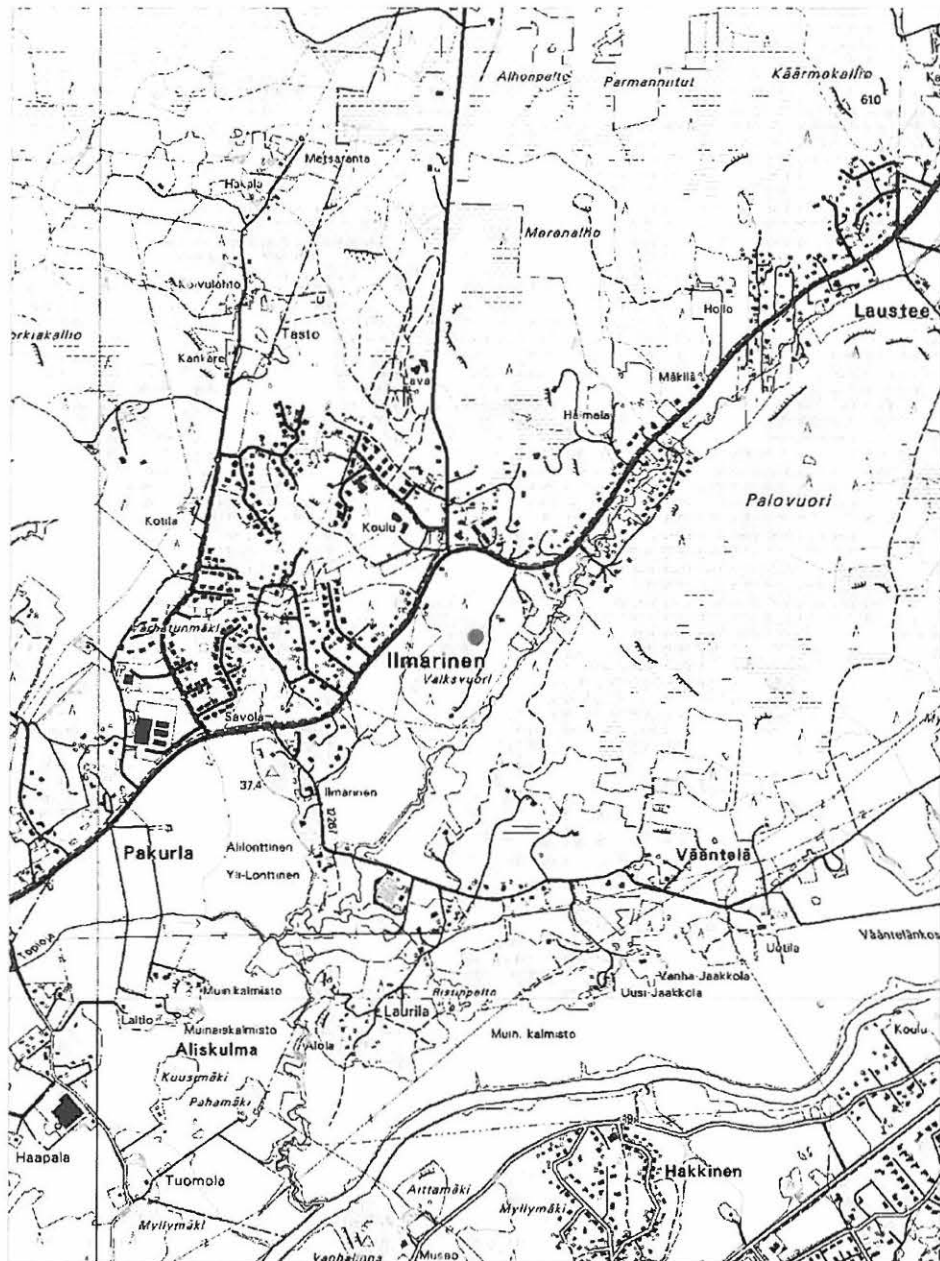
Havaintomahdollisuudet: kallioisella alueella hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat:-

Muuta: Kohteen voisi ehkä yhdistää muinaisjäännösrekisterin kohteeseen 423010014?

DT2008:64:17. Lieto Ilmarinen Valksvuoren kiviaita. NE.

6 2.6 LIETO ILMARINEN VALKSVUOREN KIVIAITA
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.2.7. TURKU METSÄRANNAN METSÄ

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Paimala
Kohteen nimi:	Metsärannan metsä
Muinaisjäännöstyyppi:	Kivirakenteet
Mj-typin tarkenne:	Latomukset
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p= 6 721 052,95 i= 3 245 544,62 z=37,5-40 m mpy
Koordinaattiselite:	Peruskartalta mitattu keskipiste alueelle, jonka sisäpuolella havaitut röykkiöt ovat
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomikirkosta 9 km kaakkoon

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Paimala
Tilat:	853-487-10-4 Metsäranta 853-487-9-27 Hakala
Omistajat:	Thuren Arvo ja Anni (Hakala) Österman Oiva ja Adele (Metsäranta)

ARKISTOTIEDOT:

Veikko Lehtosalo 1961: Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten muinaisjäännösten inventoinnista.
Inventointiraportin kohde numero 83.

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21. ja 26.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000 ja peruskartan suurennos 1:5000
Digitaalikuva:	DT2008:64:18-DT2008:64:26

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Peltolohkon viereistä tasaista maastoa, jolla kasvaa isoja kuusia. Maaperä on kosteaa ja paikalle kaivetut ojat liittyvät ehkä tähän. Lännessä maasto kohoaa ja muuttuu epätasaisemmaksi kallionalusmaastoksi.

Kohteen kuvaus:

Kaksi selkeää pientä kivikasaa löydettiin 21.8. metsämaalta pellon läheisyydestä, muttei kuitenkaan niin läheltä, että niitä suoraan voisi pitää ojan rakentamiseen liittyvinä. Toisen läheisyydessä oli metsäoja (pellon ja kivikasojen välissä), jota jäljistä päätellen on äskettäin syvennetty. Toinen kivikasa on aivan ojan vieressä ja saattaisi liittyä siihen – tosin muualla ojan vieressä oli vain maakasoja, ei kiviä. Ensin mainittu kuitenkin sijaitsee ojastakin sen verran kaukana, ettei sinne asti kiviä olisi nostettu, etenkin kun ne näyttää selkeästi kasatuilta. Metsässä läheisellä pienellä kallionyppylällä on pitkänomainen kivikasa ja sen läheisyydessä maapohjalla ehkä vahvasti sammaloitunut neljäs kivikasa. Maasto on tasaista, hieman kosteaa maastoa eikä sellaisena sovellu käsittääkseni kaskimaaksikaan. Paikalla käytiin toistamiseen 26.8., kun oli selvinnyt, että Veikko Lehtosalon inventointikertomuksessa mainittu kohde M83 on merkitty kertomuksen kohdekarttaan edellä kuvattujen kohteiden pohjoispuolelle. Ensimmäisellä tarkastuskerralla havaittiin latomukset kuvissa DT2008:64:18-20, jälkimmäisellä havaittiin alueella ainakin kuusi muuta.

Alueella on siis lukuisia latomuksia ja niiden lisäksi vierekkäisiä ojia, mutta yhteenkuuluvuus ei ole selviä. Ojat eivät muodosta sellaista kuviota, että paikalla voisi ounastella peltoa, mahdollisesti kyseessä on pikemminkin alueen kuivattaminen. Maaperä on savista. Mahdollisesti kaskialue ja sellaisena se olisi nyt tehdyssä inventoinnissa ainoa laatuaan. Latomuksia on ainakin 80x40 m laajuisella alueella, mutta voi olla laajemmallakin, sillä tasainen alue ulottuu nyt tarkastettua kauemmas. Osa nyt havaituista latomuksista on pienikokoisia ja tulivat risukkoisessa ja osin vaikeakulkuisessa metsikössä havaittua vasta aivan lähellä, joten lisääkin voi löytyä.

Jos kohde arvioidaan muinaisjäännösstatuksen täyttäväksi, se on syytä kartoittaa, jotta kaikki röykkiöt tulevat havaituiksi ja täsmällisesti kartalle merkityiksi. Tämän inventoinnin havaintojen perusteella ei röykkiöalueen sijainnista eikä röykkiöiden keskinäisistä sijaintisuhteista voida esittää kartalle merkittyä aluetta tarkempaa. Mahdollisen kartoituksen yhteydessä pitääkin latomukset numeroida.

Koska röykkiöitä ei kartoitettu, niitä ei myöskään nimetty. Siksi niistä käytetään seuraavassa kuvauksessa valokuvan arkistonumeroa. Latomus DT2008:64:19 sijaitsee latomuksesta DT2008:64:18 muutaman metrin päässä, mutta ei enää ojan välittömässä läheisyydessä. Latomus kuvassa DT2008:64:21 on osittain hajotettu, mahdollisesti viereistä ojaa tehtäessä tai – jos kivet ovat ojasta peräisin – myöhemmin. Tosin kaikkialla muualla alueella havaitut, ojankaivussa muodostuneet maat ja kivet on nostettu ojan penkereelle siihen kohtaan, mistä ne on kaivettu eikä koottu kasaksi. Tämä eroaa muista latomuksista siinä, että kiviaines on Lehtosalon mainitsemaa ”päänkokoista” kiveä. Latomus kuvassa DT2008:64:22 on metsätien reunassa olevan pienen hiekkakuopan yläpuolisessa rinteessä oleva hajanaisten kivien kasa, joka on selkeästi rikkonaisempi kuin muut. Mahdollisesti juuri tämä on se, jota Lehtosalo kuvaa kertomuksessaan. Siihen viittaisi hajottaminen sekä se, että latomus on ainoa, joka sijaitsee hiekkakuopan yhteydessä. Jos kyseessä on sama röykkiö, on päänkokoiset kivet ajettu pois.

Havaintomahdollisuudet: Kasvullisuuden takia välttävät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: Maakaasulinjaus?

Muuta:

Alueen halki kulkee harva sinipäisten paalurivistö, joka liittyyne suunniteltuun maakaasuputken linjaukseen.

DT2008:64:18. Turku Metsärannan metsä. Muutamasta kivistä koostuva latomus ojan läheisyydessä. N.

DT2008:64:19. Turku Metsärannan metsä. Toinen latomus. NE.

DT2008:64:20. Turku Metsärannan metsä. Pitkänomainen kalliopohjalle koottu kolmas latomus. E.

DT2008:64:21. Turku Metsärannan metsä. Neljäs latomus matalan, maatumeneen ojan vieressä. SW.

DT2008:64:22. Turku Metsärannan metsä. Viides latomus pienen maatumeneen hiekkakuopan ylärinteen puolella. SE.

DT2008:64:23. Turku Metsärannan metsä. Kuudes latomus on kuvan DT2008:64:22 yläpuolisessa rinteessä. Voi olla luonnonmuoto. N.

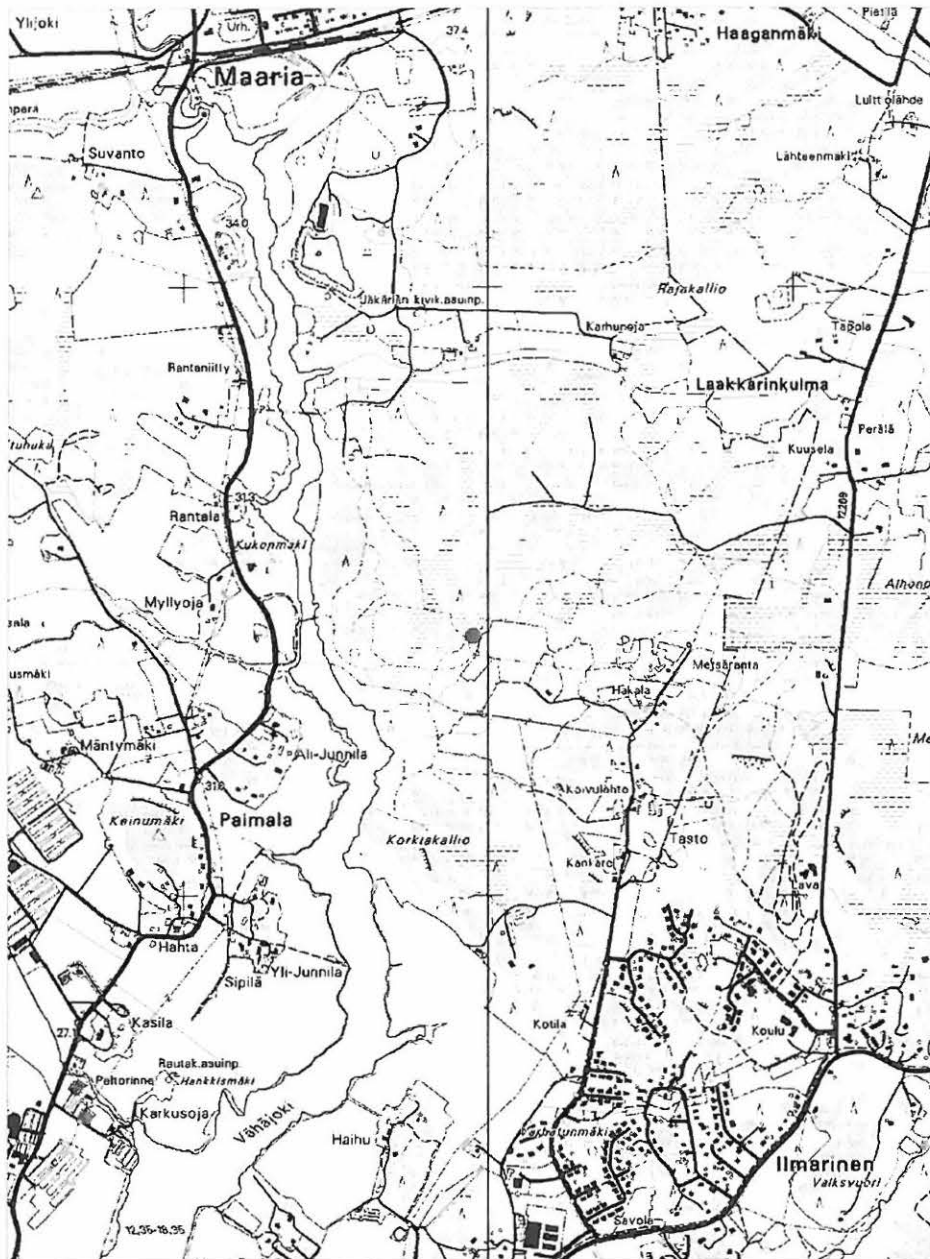
DT2008:64:24. Turku Metsärannan metsä. Seitsemäs latomus. Sw.

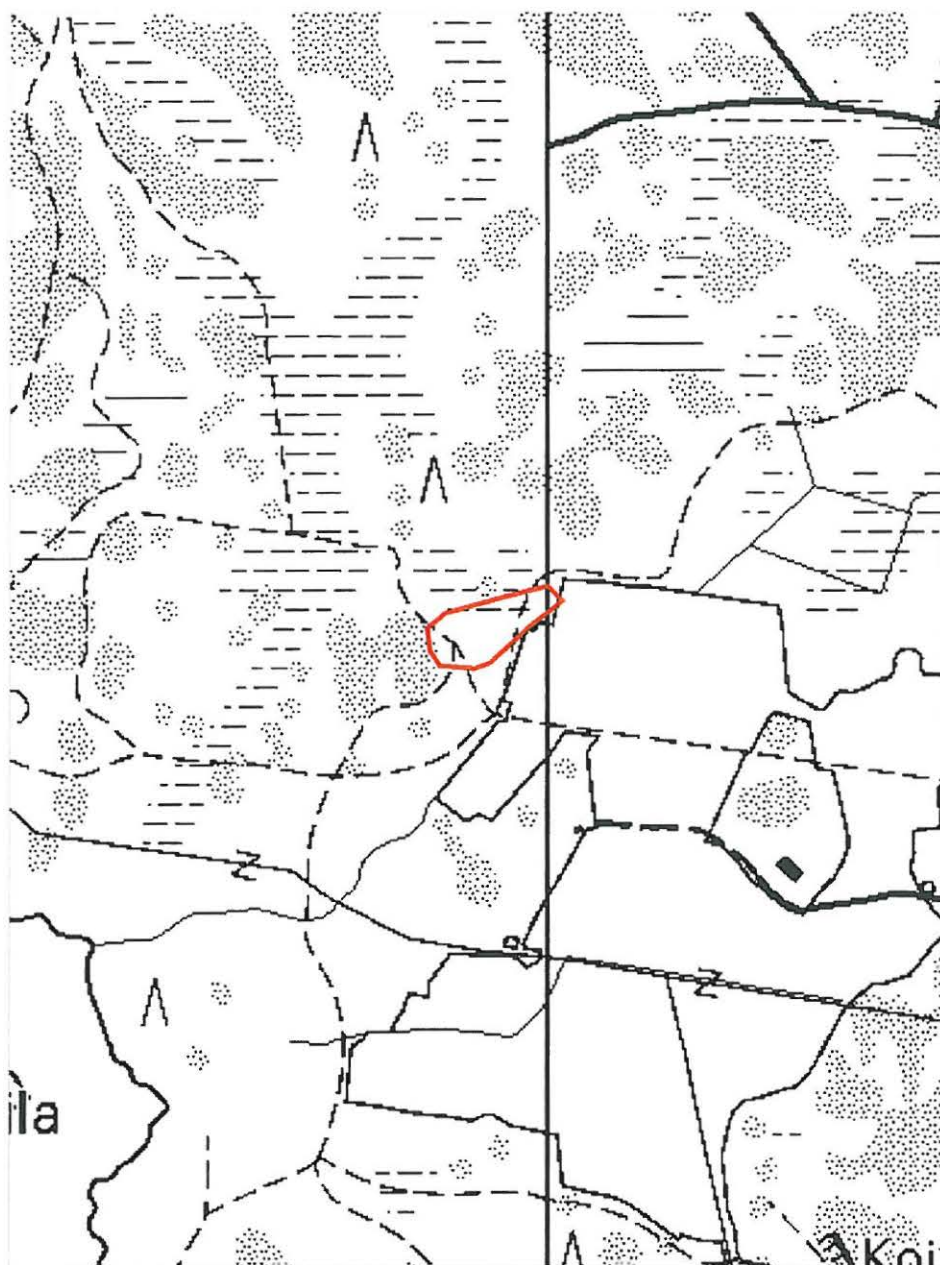
DT2008:64:25. Turku Metsärannan metsä. Kahdeksas latomus. N.

DT2008:64:26. Turku Metsärannan metsä. Yhdeksäs latomus ojitetun tasamaa-alueen tuntumassa. W.

6 2.7. TURKU TASTO METSÄRANNAN METSÄ
Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:20 000

6 2.7. TURKU TASTO METSÄRANNAN METSÄ
Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:5000

6.2.8. TURKU METSÄMÄKI VANHA TAMPEREENTIE

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Metsämäki
Kohteen nimi:	Vanha-Tampereentie
Muinaisjäännystyyppi:	Kultti- ja tarinapaikat
Mj-tyypin tarkenne:	Kuppikivet
Ajoitus:	Rautakautinen?
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 718 532,47 i=3 244 476,81 z=32,5 m mpy
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomikirkosta 6,1 km koilliseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Metsämäki
Tila:	853-470-1-34 Pihlajamäki
Omistaja:	Ojanen, Ilkka

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	28.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT20087:64:27.

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto: Vastapäätä Metsämäen ravirataa on peltojen keskellä kaksi kalliokumpareta Vanhan Tampereentien pohjoispuolella. Seutu on tiheästi asuttua.

Kohteen kuvaus:

Antti Bilund mainitsi, että hänen havaintojensa mukaan kalliolla Vanhan Tampereen tien pohjoispuolella, vastapäätä raviradan porttia saattaisi olla kuppeja. Tästä syystä alue tarkastettiin. Aivan omakotitalon vieressä olevan ison kallion korkeimmalla kohdalla erottui muutama kuopanne, jotka olivat kyllä kupinoloisia, mutta epäsäännöllisen muotoisina ja rosopohjaisina luultavammin luontaisia. Vastaavia kuopanteita oli siellä täällä muuallakin kalliolla

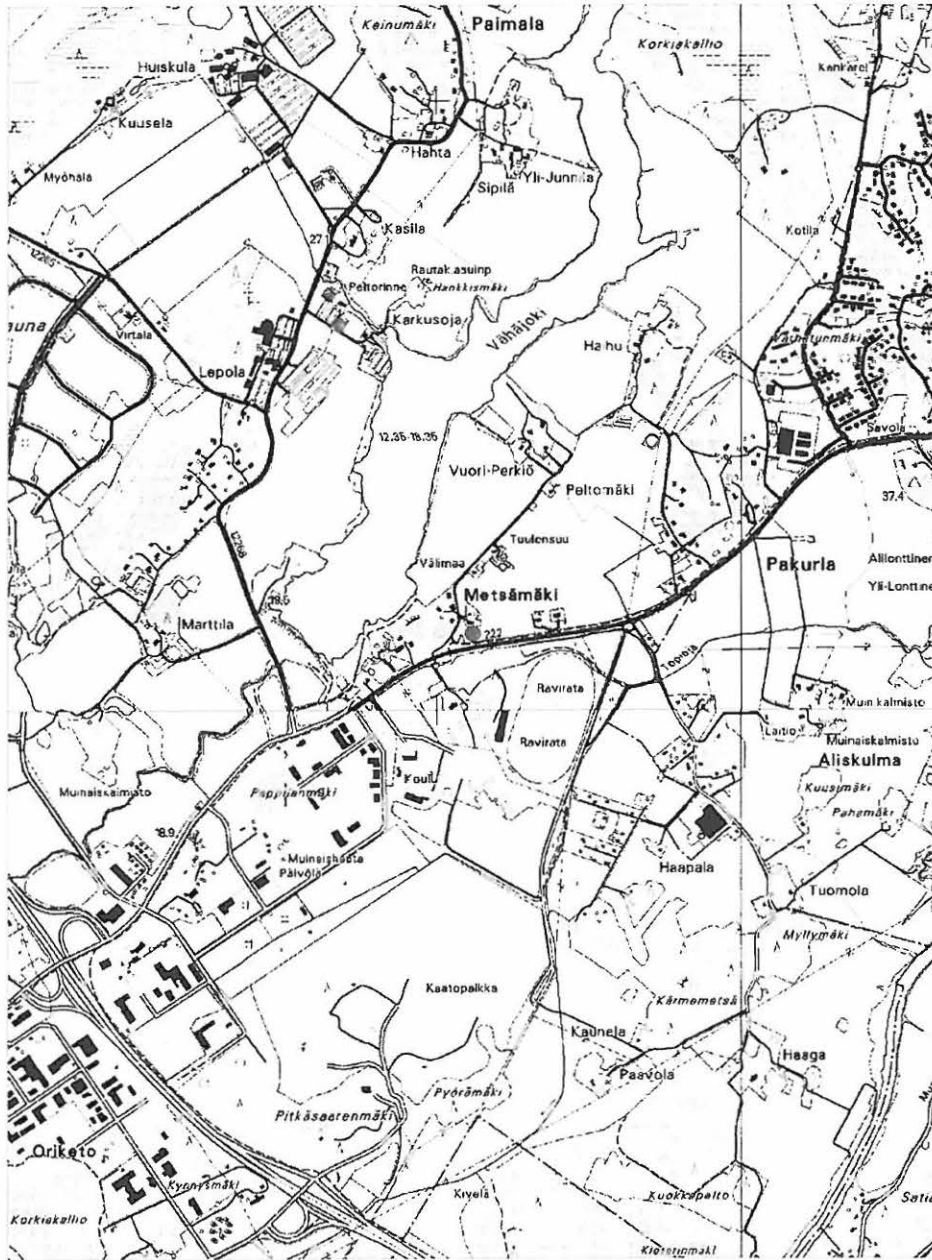
Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: -

DT2008:64:27. Turku Metsämäki Vanha-Tampereentie. Epävarmoja kuppeja kalliossa. S.

6 2.8. TURKU METSAMÄKI VANHA TAMPEREENTIE
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.2.9. LIETO HAHKA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Lieto
Kylä:	Pahka
Kohteen nimi:	Hahka
Muinaisjäännostyyppi:	Kivirakenteet
Mj-typin tarkenne:	Rajamerkit
Ajoitus:	Historiallinen
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 720 673,88 i=3 246 299,44 z=60-62,5 m mpy
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomiokirkosta 8,9 km koilliseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	
Tila:	423-436-1-12 Urusmetsä
Omistaja:	Toivonen, Heikki

ARKISTOTIEDOT:

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:28.

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Kalloista aluetta, jossa avokallioiden välialueilla kasvaa pientä puustoa.

Kohteen kuvaus:

Rajamerkki, jossa on perustuskiveys ja aikoinaan keskellä pystyssä seissyt, nyttemmin kallellaan oleva toista metriä korkea kulmikas keskuskivi. Perustus on koottu 20-50 cm kokoisista lohkokivistä ja on nyt, osittain levinneenä, noin 2x1 m laajuinen. Merkki on Turun ja Liedon välisellä rajalla ja on aikanaan ehkä osoittanut pitäjänrajaa.

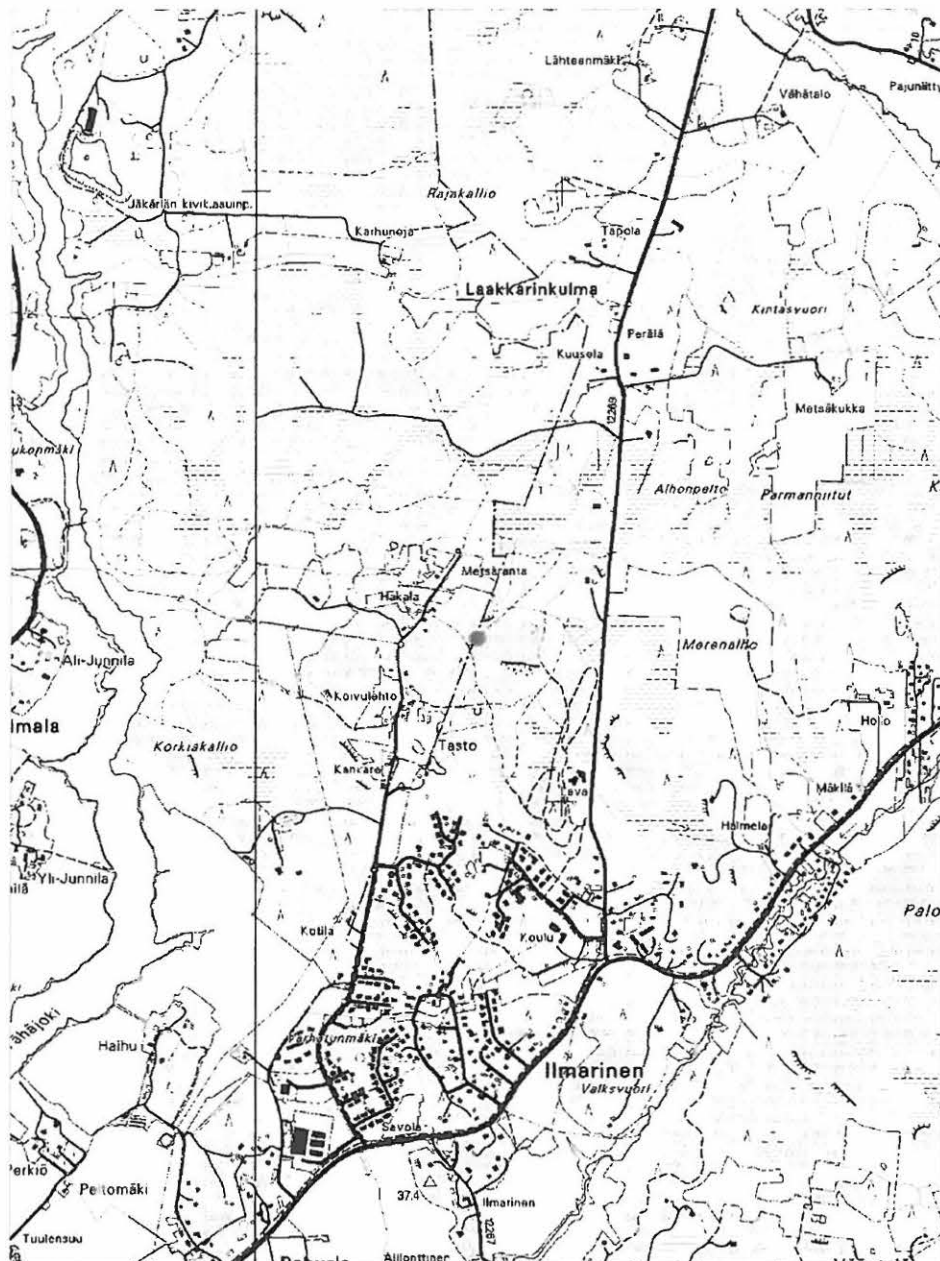
Havaintomahdollisuudet: Hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: -

DT2008:64:28. Lieto Hahka. Rajamerkki. SW.

6 2.9. TURKU TASTO HAHKA
Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:20 000

6.3. LÖYTÖPAIKAT

6.3.1. TURKU HAIHU ANTTILA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Haihu
Kohteen nimi:	Anttila
Muinaisjäännytystyyppi:	Löytöpaikat
Mj-typin tarkenne:	Irtolöytöpaikat
Ajoitus:	Pronssikautinen
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 719 455,07 i=3 245 224,22 z=32,5 m mpy
Koordinaattiselite:	Koordinaatit osoittavat Anttilan talon pihamaata
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomikirkosta 7,8 km koilliseen

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:	Haihu
Tila:	853-410-1-12 Anttila
Omistaja:	Fagerlund, Anita Laakso, Sirpa

ARKISTOTIEDOT:

Veikko Lehtosalo 1961: Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten muinaisjäännytysten inventoinnista.

Ella Kivikioski 1971: Turun seudun esihistoria. Teoksessa Alla Kivikoski – C. J. Garddberg: Turun kaupungin historia. Kivikaudesta vuoteen 1366. Turku 1971.

Löydöt: KM 9685 (Ananjinon tyyppin pronssikirves ja kivisen värttinän pyörän katkelmia)

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT20087:64:29

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto: Haihu on n. 400x200 m laajuinen metsäinen, melko tasalakinen kallio- ja metsäkumpare Vähäjoen itärannalla, n. 150-200 m Maarian altaan rannasta. Mäeltä ja sen läheisyydestä tunnetaan kaksi esinelöytöä, havainto nokimaakerroksesta sekä historiallisen ajan kylätontti.

Kohteen kuvaus:

Anttila on perikunnan hallussa eikä talossa ollut tarkastushetkellä ketään paikalla, joten pihamaata tarkastettiin vain pintapuolisesti. Rakennus on kallion laen länsireunassa. Lännen suuntaan (huom. värttinänpyörä) se alkaa viettää alas kohti Maarian allasta reunustavaa peltoa ja laidunmaata. Varsinainen pihamaa rakennuksen itäpuolella on tasaista, hoidettua puutarhaa. Valtaosiltaan se on nurmikkoa, mutta aivan itälaidassa on pari pientä kasvimaata, joiden tarkastuksessa ei näkynyt mitään. Vaikutelmaksi muodostui, että kovin paksulta ei pihamaalla maata ole, sillä pohjois- ja länsireunoilla on kalliota. Mineraalimaan peittämä alue on melko pienialainen, mutta asuinpaikaksi riittävä. Ilman koekuopitusta asiaa ei muinaisjäänöskantaa voi selvittää.

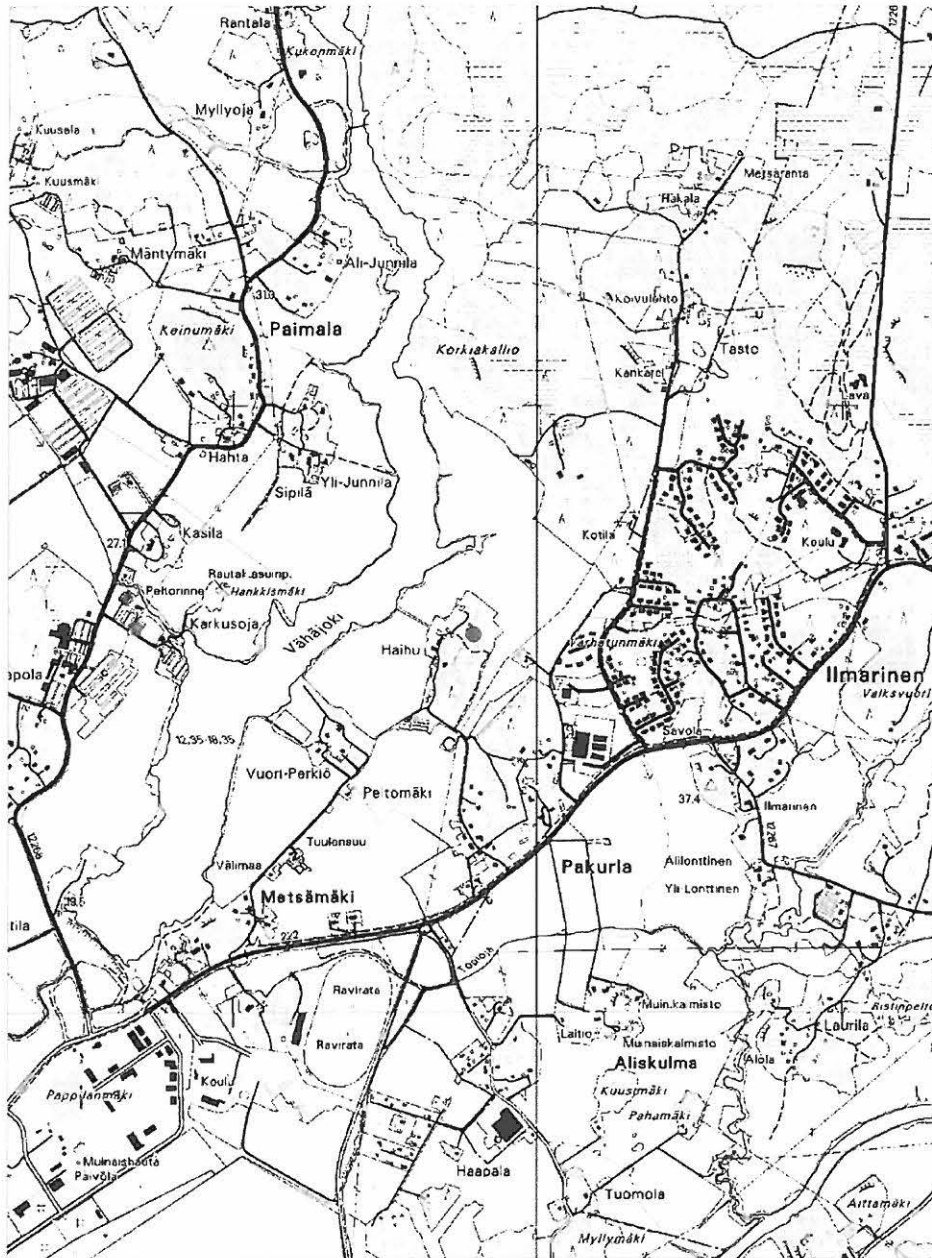
Havaintomahdollisuudet: Heikot, pihamaalla avoimia maastonkohtia hyvin vähän

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta:

DT2008:64:29. Turku Haihu Anttila. Anttilan talon pihamaata, pronssikirveen löytöalue. S.

6.3.1. TURKU HAIHU ANTILA
 Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.3.2. TURKU HAIHU HAIHU

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Haihu
Kohteen nimi:	Haihu
Muinaisjäännöstyyppi:	Löytöpaikat
Mj-typin tarkenne:	Irtolöytöpaikat
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 719 611,47 i=3 244 968,86 z=15-20 m mpy
Koordinaattiselite:	Koordinaatit osoittavat arvioitua paikkaa, jossa pellossa havaittiin nokimaajälkiä. Nykyään Maarian altaan vedenpinnan alla.
Maastomerkinä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomikirkosta 7,8 km koilliseen

ARKISTOTIEDOT:

Veikko Lehtosalo 1961: Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten muinaisjäännösten inventoinnista.

Ella Kivikioski 1971: Turun seudun esihistoria. Teoksessa Alla Kivikoski – C. J. Garddberg: Turun kaupungin historia. Kivikaudesta vuoteen 1366. Turku 1971.

Löydöt: Turun kaup.hist. museo n:o A 102 (skandinaavistyyppisen reikäkirveen teelmä)

Muut havainnot: Lehtosalo 1961 on kirjannut tämän esineen (nro 32) kohdalle maininnan nokimaajälkiä.

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	Ei kuvattu

LYHYT KOHDEKuvaus:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Haihu on n. 400x200 m laajuinen metsäinen, melko tasalakinen kallio- ja metsäkumpare Vähäjoen itärannalla, n. 150-200 m Maarian altaan rannasta. Mäeltä ja sen läheisyydestä tunnetaan kaksi esinelöytöä, havainto nokimaakerroksesta sekä historiallisen ajan kylätontti.

Kohteen kuvaus:

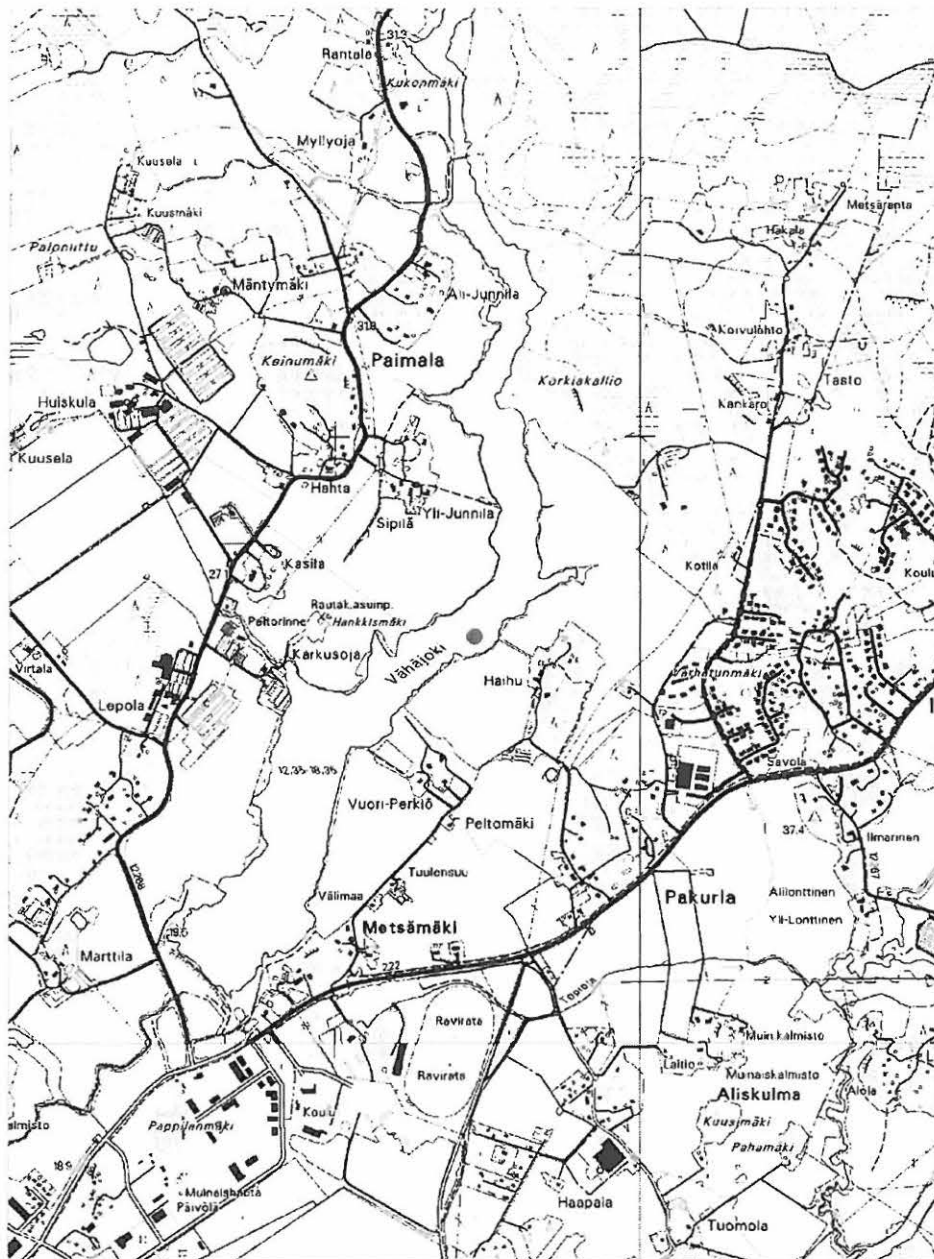
Löytöalue lienee joko Maarian altaan vedenpinnan alla tai aivan nykyisen rannan läheisyydessä olevaa peltoa. Pellot olivat viljalla tai heinällä eikä niillä voinut nähdä mitään. Peltotiellä ja sen pientareilla erottui mm. tiiltä ja posliiniastioiden paloja. Aivan peltotien ja Haihun metsäsaarekkeen kulmauksessa oli muutaman neliön laajuinen alue vailla kasvillisuutta, mutta siinä ei havaittu mitään muuta kuin em. kaltaista resenttiä löydöstä. Yksi tasapintainen punaruskea palaneen sekoitteettoman saven pala saattaisi olla savitiivistettä, mutta aivan yhtä hyvin esim. salaojanputken pala.

Isäntä Jaakko Haihu muisti nokimaajäljestä kysyttäessä, että kutakuinkin Lehtosalon kuvailemalla paikalla on tosiaan ollut tummaa maata. Hänen kuvauksestaan päätellen kyseessä olisi olla pyöreän lieden nokinen paikka pellossa. Havaintoa ei voinut tarkistaa, koska havaintoalue on nykyään, Jaakko Haihun sanoja lainatakseni, ” kahdeksan metriä veden alla”. Pellot ovat savea.

Havaintomahdollisuudet: Kasvillisuuden takia heikot

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat:-

Muuta: Tässä kuvauksessa on yhdistetty kiviesinelöytö pellossa havaittuihin nokimaajälkiin, sillä yhdessä niitä käsittelee myös Veikko Lehtosalo.

6 3 2. TURKU HAIHU HAIHU
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.3.3. TURKU METSÄMÄKI METSÄMÄEN TILA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Metsämäki
Kohteen nimi:	Metsämäen tila
Muinaisjäännöstyyppi:	Löytöpaikat
Mj-typin tarkenne:	Irtolöytöpaikat
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1043 12 Littoinen
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 718 220,82 i=3 244 508,16 z=25-30 m mpy
Koordinaattiselite:	Ilmoitettu Nissinaho-Asplundin 1987 mukaisesti
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomiokirkosta 5,9 km koilliseen.

ARKISTOTIEDOT:

Veikko Lehtosalo 1961: Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten muinaisjäännösten inventoinnista. Inventointiraportin numero 33.
Aino Nissinaho-Henrik Asplund 1987: Suunnitelma Vähäjoki-Paattistenjokilaakson arkeologisesta inventoinnista v. 1987-1993. Kohde numero 074.
Löydöt: KM 12116 (nelisakarainen reikäkivi)

INVENTOINTI 2008:

Aika:	19.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	Ei kuvattu

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto: Rakennettua raviradan ympäristöä, luonnontilaisia tai muokkaamattomia maaston kohtia on jäljellä vain paikoin kallioalueen laella ja sen tuntumassa.

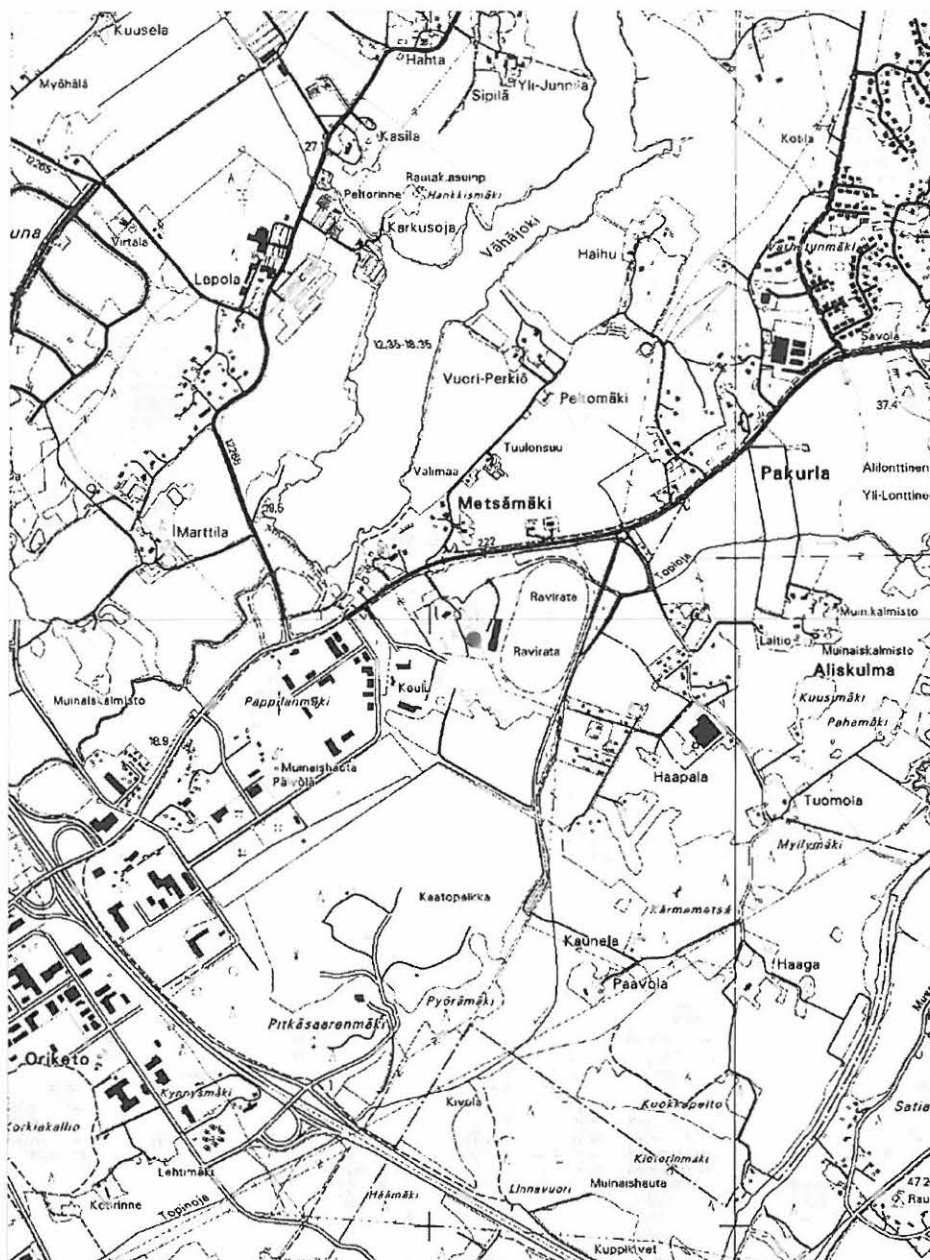
Kohteen kuvaus:

Veikko Lehtosalon kuvauksen perusteella tarkistettiin alueita raviradan pohjois- ja koillispuolella. Ne olivat joko ratsastuskäytössä tai viljalla olevia peltoja eikä tien- ja pellon piennaralueiden tarkastuksessa löytynyt mitään. Kenttätyöpäivien välissä pidetty toinen esityöpäivä toi esiin mahdollisen uuden löytöpaikan (Lehtosalon kertomuksen kopion liitekartasta ei löytynyt nroa 33 merkittynä maastoon). Nissinahon ja Asplundin suunnitelmassa tähän löytöön viitataan numerolla 074 ja se on merkitty raviradan hallirakennuksen länsipuolelle kallioalueen rinteeseen. Maaperä vaikuttaa olevan hiekkaa, joskin aivan selväksi ei käynyt, mikä on alkuperäistä, mikä paikalle tuotua maata. Alueella on myös mm. asfaltoitu hallin länsipuolitse toimistolle menevä tie, tehty täyttöä ja ilmeisesti räjäytetty kalliota sitten vuoden 1961 tarkastuksen. Mitään kivikauteen viittaavaa ei havaittu.

Havaintomahdollisuudet: Rakennetussa ympäristössä heikot

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: Löytöpaikan määrittely on epävarma

6 3.3 TURKU METSÄMÄKI METSÄMÄEN TILA
 Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.3.4. TURKU TASTO METSÄRANTA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Tasto
Kohteen nimi:	Metsäranta
Muinaisjäännytyystyyppi:	Löytöpaikat
Mj-typin tarkenne:	Irtolöytöpaikat
Ajoitus:	Kivikautinen
Rauhoitusluokka:	
Peruskartta:	
Merkitty peruskartalle:	
Koordinaatit:	p=6 720 921,57 i=3 246 188,27 z=45 m mpy
Koordinaattiselite:	Koordinaatit talon pohjoispuolella olevan pellon keskeltä
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun tuomiokirkosta 9 km koilliseen

ARKISTOTIEDOT:

Veikko Lehtosalo 1961: Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten muinaisjäännyksien inventoinnista.

Inventointiraportin numero 29.

Löydöt: v. 1961 tiedon mukaan Paimalan kk:n kokoelmat nro 11 (pohjalaismallisen kirveen teräosa).

INVENTOINTI 2008:

Aika:	21. ja 27.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaotteet 1:20 000 ja 1:5000
Digitaalikuva:	DT2008:64:30-31.

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Pieni pelto asuinrakennuksen läheisyydessä muuten harvaan asutulla alueella. Pohjoispuolella alkaa laaja metsäalue.

Kohteen kuvaus:

Talosta ei tavoitettu inventointia aloitettaessa ketään, joten tarkastus perustui Lehtosalon tietoihin. Pelto talon pohjoispuolella on edelleen olemassa, mutta se kasvoi pitkää heinää ja lienee pitkään ollutkin jo heinällä, sillä maan pintakin oli vanhan ruohon muodostaman "maton" peitossa. Minkäänlaisia havaintoja ei voinut tehdä lukuun ottamatta pientä neliömetrin laajuista kuoppaa pellon pientareella, mutta siinä näkyi vain multamaata.

Havaintomahdollisuudet: Heikot

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: Metsässä pellon pohjoispuolella kasvoi kookkaita kuusia, jotka olivat estäneet muuta kasvillisuutta kunnolla juurtumasta, joten siellä näkyvyys oli hyvä. Maasto on hyvin loivaa etelään viettävää rinnettä ja maaperä hienoa hiekkaa. Lukuisista kairauksista huolimatta ei muinaisjäännyksistä tehty havaintoja tällä potentiaaliselta vaikuttaneelta alueelta. Asiaa selvitettiin vielä toistamiseen lisäkairauksilla ja myös kaivamalla kaksi pientä koepistoa, toinen (koepisto A) noin viiden metrin laajuisen matalan, säännöllisen pyöreän painanteen keskelle. Kuopasta löytyi yksi lohkopintainen, mutta todennäköisesti kuitenkin aivan luontainen kvartsin pala. Toinen (koepisto B) tehtiin tasaiseen maastoon n. 30 metriä isosta maakivestä etelään-eteläkaakkoon (p=6720993,50/i=3246132,78), koska kairanäytteessä oli 20-30 cm sentin syvyydessä muutama hiilen muru. Hiilen muruja löytyi koepistostakin, muttei runsaasti. Mitään löytöjä ei tehty eikä varmaa kulttuurimaata havaittu. Vaikuttaa siltä, että alue tietyistä kivikautiselle asuinpaikalle ominaisista tuntomerkeistä (kiviesine läheisyydessä, maaperä, orientaatio) huolimatta on ollut asumaton. Korkeus

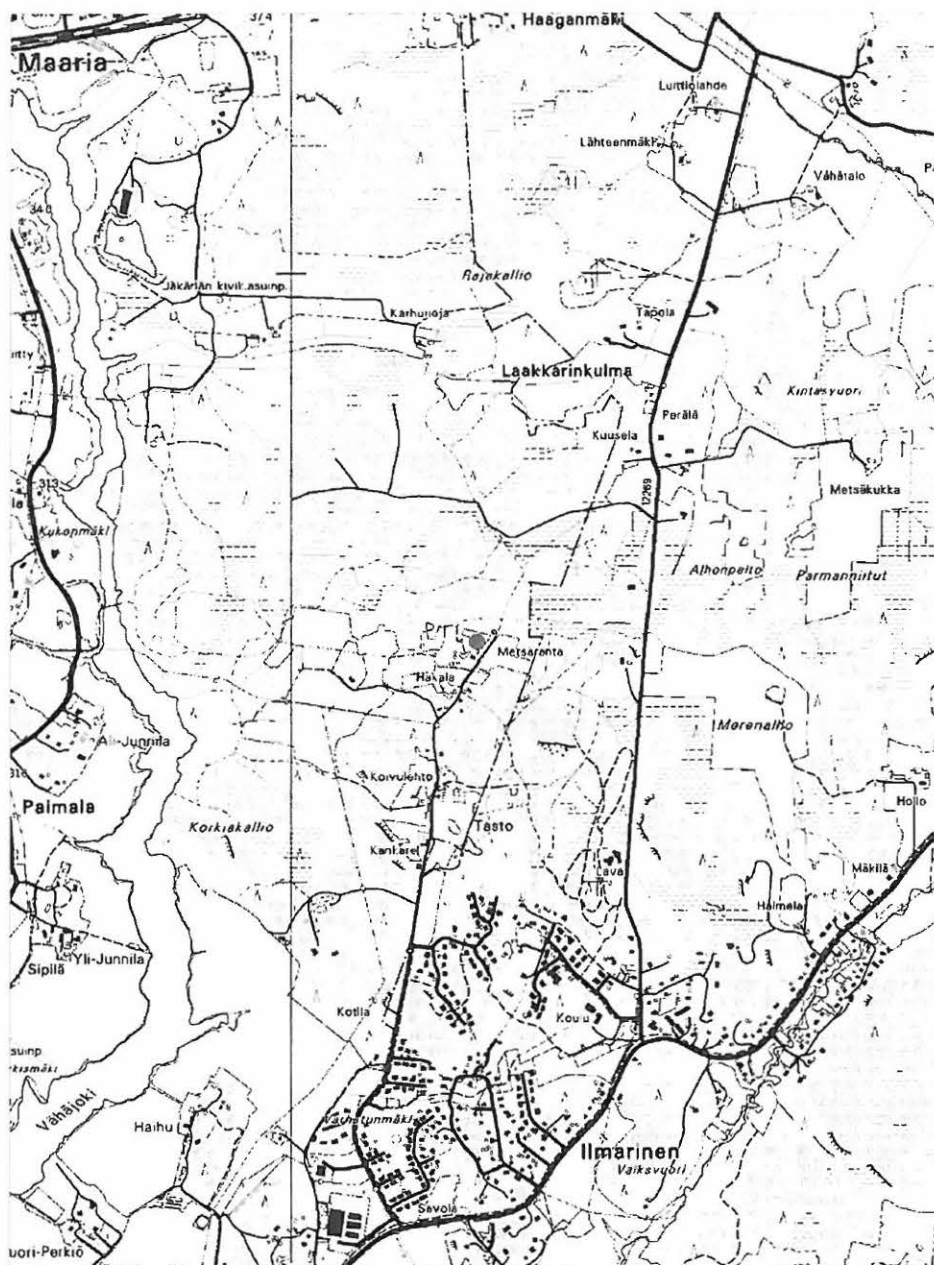
45-50 m mpy viittaa siihen, että alue on ollut rantaa joskus mesoliittisella kivilaudella. Varmasti ei kuitenkaan nyt tehtyjen tutkimusten perusteella voida osoittaa, etteikö paikalla sijaitisi kivilaudista asutusta.

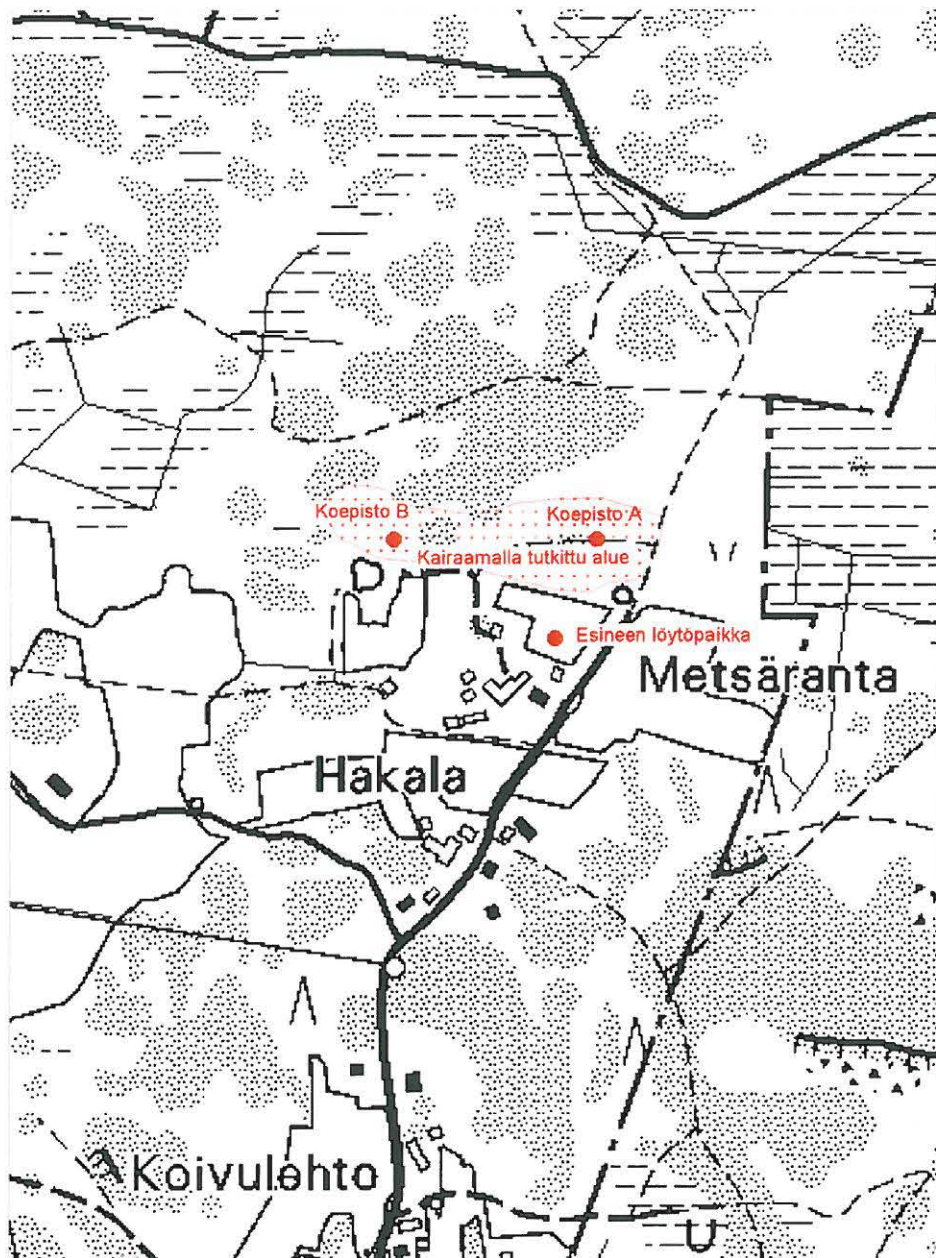
DT2008:64:30. Turku Tasto Metsäranta. Kiviesineen löytöaluetta. E.

DT2008:64:31. Turku Tasto Metsäranta. Koepisto B:n seinämä. Kuvattaessa käytetty salamavaloo. N.

6 3.4 TURKU TASTO METSÄRANTA
 Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:20 000

6 3 4 TURKU TASTO METSARANTA
Ote peruskartasta 1044 10. Mk 1:5000

6.4. MUUT KOHTEET

6.4.1. PELTORÖYKKIÖT

6.4.1.1. TURKU TASTO HAKALA

x=6 720 897,11, y=3 246 021,66

Heinittyneen ja osittain umpeenkasvunkin jo alkaneen peltolohkon eteläreunalla on peltoröykkiö. Pellon pientareella on yksi isompi kivi ja sen takana metsän puolella muutamasta kivistä koostuva puolikaaren muotoinen latomus siten, että sen ja ison kiven välialue jää tyhjäksi.

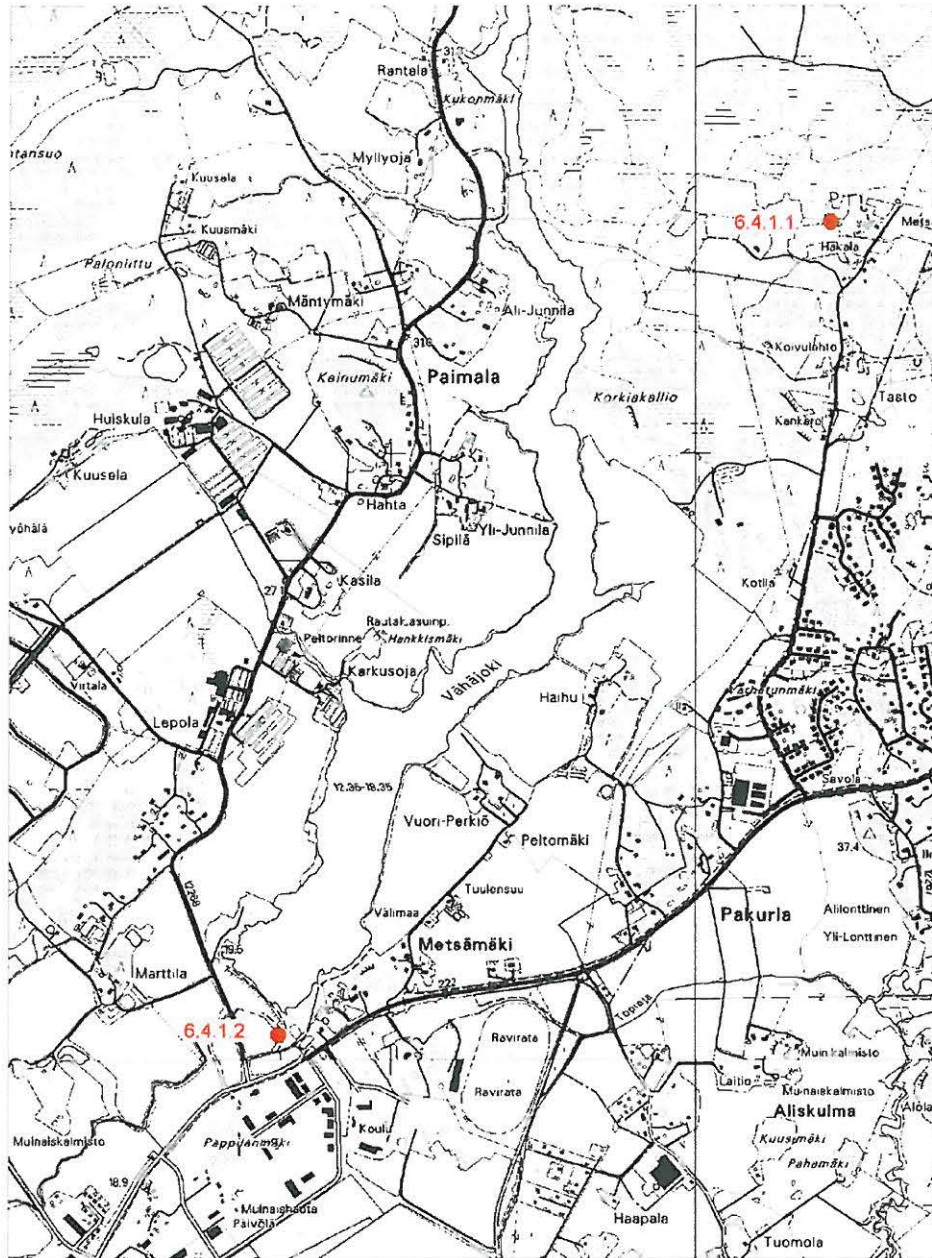
DT2008:64:32. Turku Tasto Hakala. Peltoröykkiö. SE.

6.4.1.2. TURKU MAARIAN ALLAS

Kaksi peltoröykkiötä

x= 6 718 405,47,26, y=3 243 980,82

Kohdetta 6.1.4 tarkastettaessa löydettiin viljelyksessä olevan pellon pientareelta padon eteläpuolisen pellon itäreunasta kaksi pientä kivröykkiötä. Ne vaikuttavat raivausröykkiöiltä mm. sijaintinsa perusteella, mutta ainakin toinen on tehty äskettäin lohkotuista kivistä ja se saattaisi liittyä myös padolle vievän tien perustukseen.

6.4.1 PELTORÖYKKIÖT
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. MK 1:20 000

6.4.2. PELLOT

Jo jokin aika sitten käytöstä jääneitä peltoja havaittiin muutamain paikoin. Merkkeinä niistä olivat metsittyneet alueet, joilla kulki säännöllisin välein oja. Kohteita ei ole valokuvattu, mutta arvioitu laajuus on merkitty liitekartoille ja seuraavassa ilmoitetaan kartalle piirretyn alueen keskikoordinaatit niistä kohteista, joissa laajuutta on voitu arvioida.

Korkiakallion länsipää

x= 6 720 352,04, y= 3 245 135,72

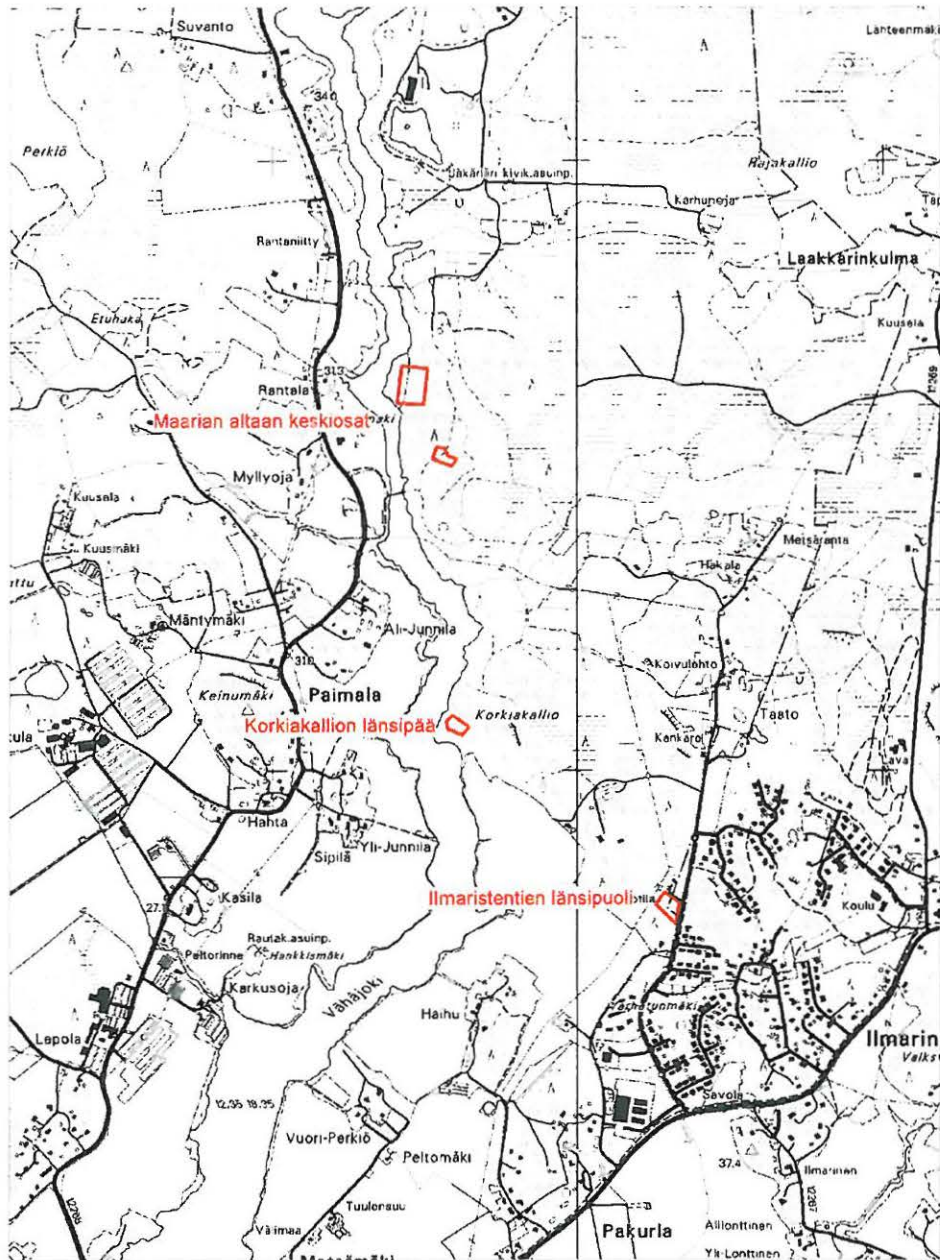
Ilmaristentien länsipuoli

x= 6 719 719,33, y= 3 245 764,39

Maarian altaan keskiosat, kahdessa kohtaa itärannalla

x=6 721 268,02, y=3 245 169,55

x= 6 721 485,50, y=3 245 099,64

6.4.2 PELLOT
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.4.3. RAJAMERKIT

Muut kuin tentatiivikohteissa esitellyt.

6.4.3.1. TONTIN RAJA

x= 6 721 005,22, y=3 245 996,30

Nykyaikainen rajamerkki, joka katsottiin kuitenkin dokumentoinnin arvoiseksi, koska siihen liittyy neljä pyöreää luonnonkiveä osoittamassa rajojen kulkusuuntaa.

DT2008:64:33. Turku Tasto Metsäranta. Rajamerkki. W

6.4.3.2. RAJAKIVI JA KUPPI(?) MAAKIVESSÄ

x=6 719 116,55, y=3 245 370,03

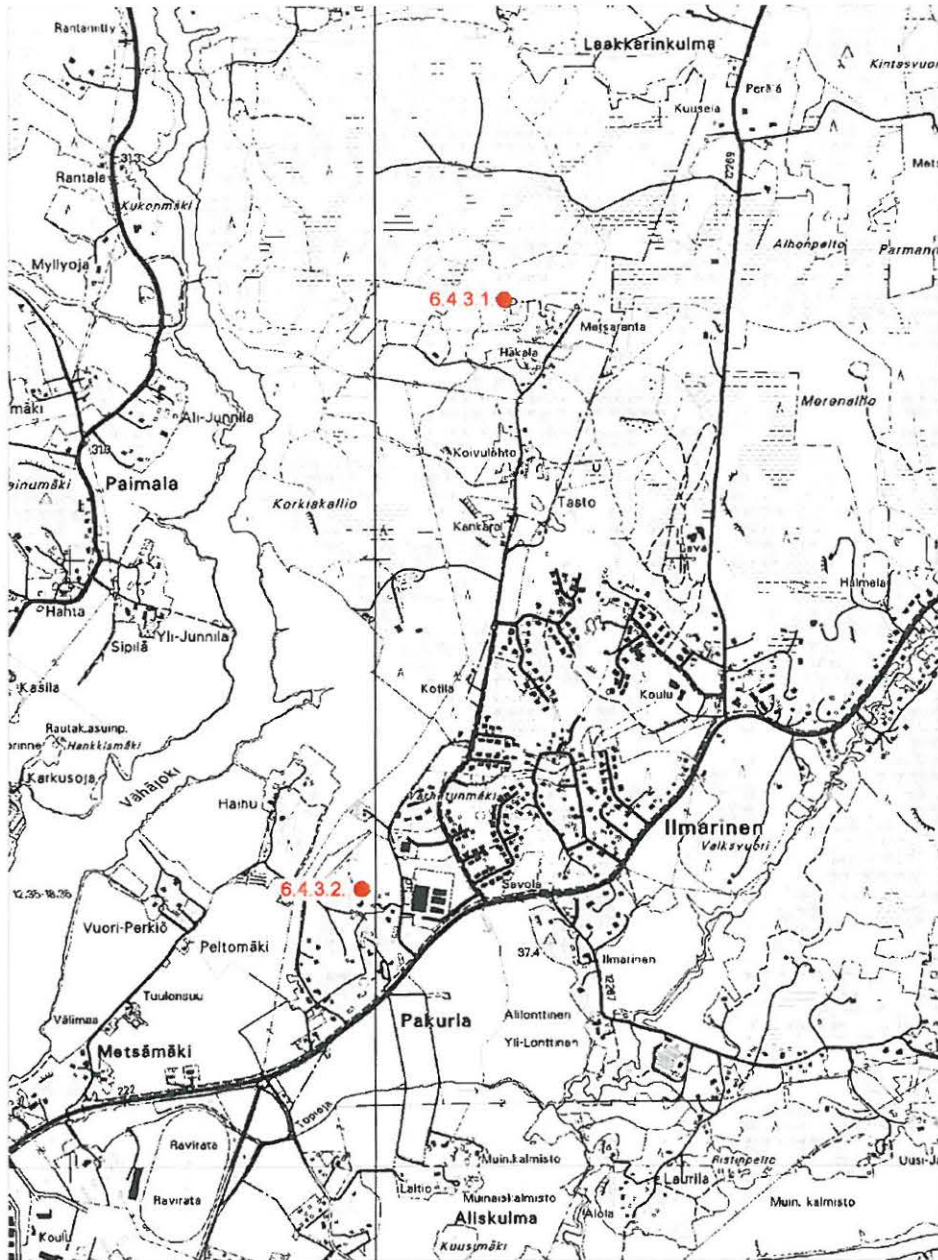
Haihun mäestä kaakkoon on tosin paikoin melko tiiviisti rakennettu mäkialue, joka tarkastettiin rakentamattomilta osiltaan. Pohjoispuoliskosta, mäen korkeimmalta kohdalta löytyi nykyinen rajakivi, tosin luonnon kivistä tehty. Ilmeisesti rajakiven osoittamalta rajalta, siitä n. 15-20 m SE polun pinnasta matala kivi, jossa on kuppikiven kaltainen kuoppa, laajuudeltaan n. 4 cm ja syvyydeltään runsaan sentin. Kuopan muoto on kuitenkin epäsäännöllinen. Epävarma.

DT2008:64:34. Turku Haihu. Rajakivi. SW.

DT2008:64:35. Turku Haihu. "Kuppikivi" rajakivestä n. 30 m N. N.

6 4.3. RAJAMERKIT

Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.4.4. LOUHOKSET

Monin paikoin havaittiin pienimuotoisen kivenlouhinnan jälkiä, pääasiassa kallioissa, mutta myös isompia kiviä oli louhittu. Seuraavassa ilmoitetaan dokumentoitujen louhosalueiden sijainti

6.4.4.1. METSÄMÄKI

x=6 718 561,17, y=3 244 295,86

6.4.4.2. ILMARINEN

x=6 720 467,67, y=3 246 530,58

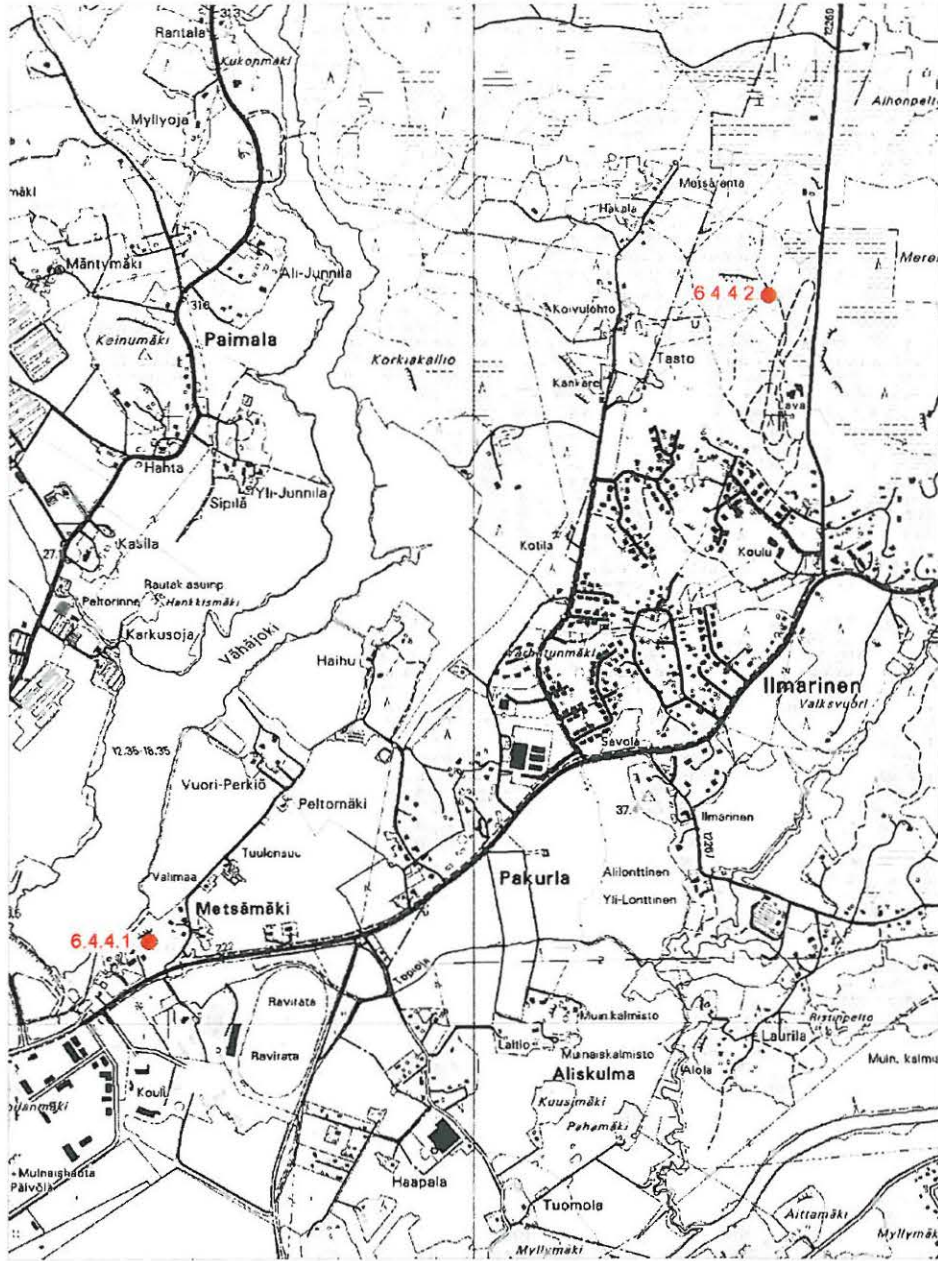
Matala pystysuora leikkaus kallioalueella. Sen korkeus vaihteli 20-50 cm välillä. Poikkeuksena useimpiin vastaavan kaltaisiin olivat tässä näkyvät lyhyet (n. 20 cm) ja leveät poranjäljet. Poralla louhittuja jälkiä löytyi myös Metsämäestä.

Kuva NE.

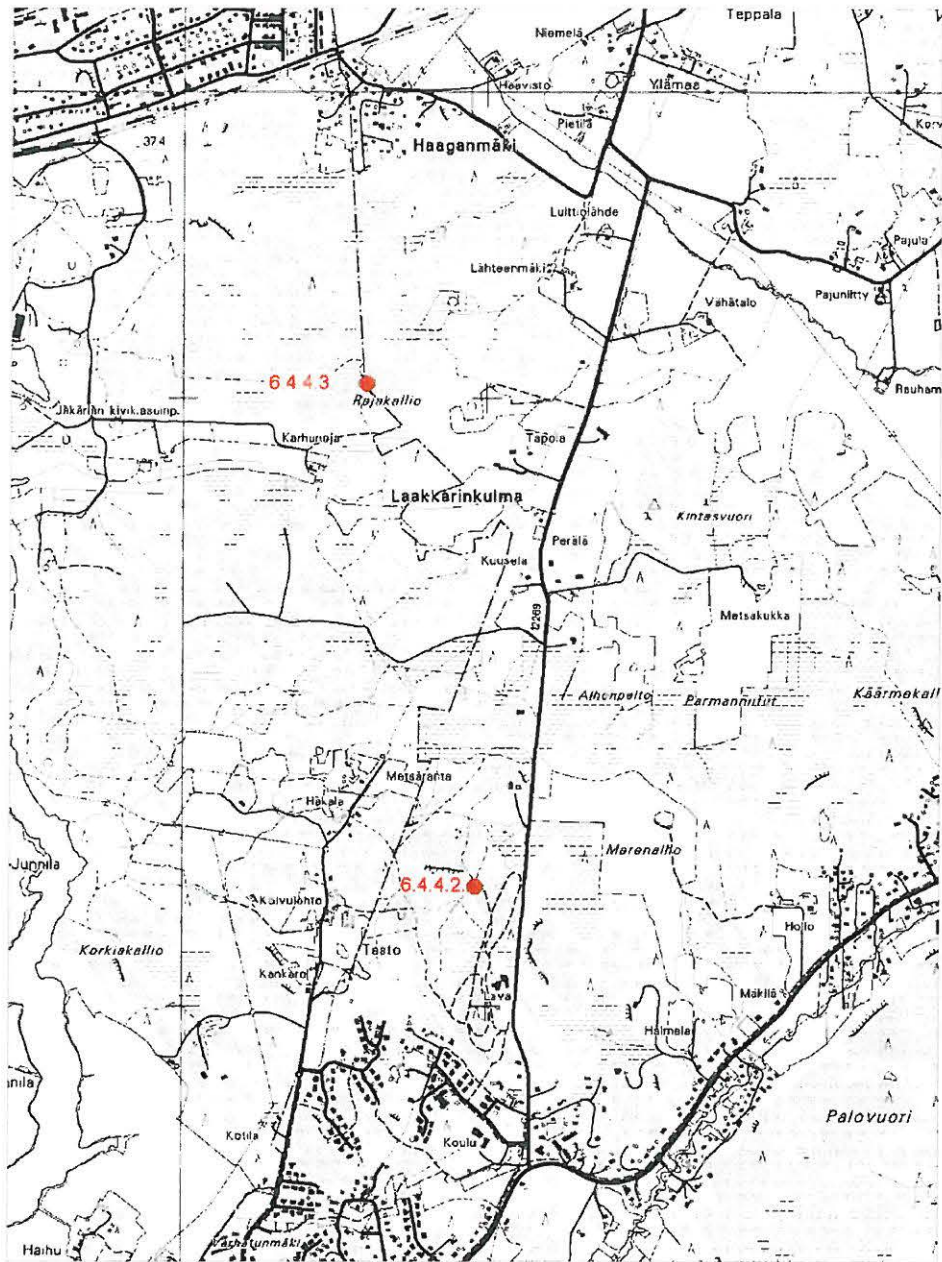
6.4.4.3. RAJAKALLIO

x=6 722 188,12, y=3 246 317,82

Rajakalliolla oli louhinnan jälkiä useissa kohdin sekä kalliossa että isoissa kivissä.

6.4.4 LOUHKOKSET
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.4.4. LOUHOKSET
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.4.5 HISTORIALLISEN AJAN KYLÄTONTIT

6.4.5.1. TURKU METSÄMÄKI

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Metsämäki
Kohteen nimi:	Metsämäki
Muinaisjäännostyyppi:	Asuinpaikat
Mj-tyyppin tarkenne:	Kyläpaikat
Ajoitus:	Uusi aika
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 718 355,30 i=3 244 506,95 z=20-25 m mpy
Maastomerkintä:	Ei
Etäisyystieto:	Turun Tuomiokirkosta 6 km koilliseen

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	19.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:36-37.

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Metsämäen raviradan länsipuolella olevan kallioalueen alapuolista, hyvin tiheää vesakkoista metsää.

Kohteen kuvaus:

Metsämäen kylä näkyy Kuninkaankartastossa ja on suurimmaksi osaksi edelleen rakennettuna.

Tonttialueen pohjoispäästä aivan tonttialueen ulkopuolelta löydettiin inventoinnissa kaksi maakumpareita, pieni kivilatamus ja rakennuksen betoninen kivijalka. Kalliolla on ollut tuulimylly, mutta siitä ei havaittu jälkiä maastossa.

Kumpareet sijaitsevat noin 5 m päässä toisistaan. Läntisempi on n. 1x1,5 m ja itäisempi n.3x4 m.

Molemmat ovat noin 70 cm korkeita. Suuremman vieressä on isoja kiviä ja niiden vieressä kasa 20-40 cm kokoisia kiviä n. 1,3 m laajuusella alueella. Kasan korkeus on keskeltä n. 30 cm. Kairassa näkyi, että kivien alla oli humuspitoinen tumma maa, jossa erottui tiiltä n. 25 cm syvyydellä. Maasto vaikuttaa moneen kertaan myllätyltä ja hiekanoton yms. vaurioittamalta, ilmeisesti on tehty myös täyttöjä, joten rakennelmien alkuperää on hyvin vaikea päätellä. Ne voivat liittyä maa-aineksen ottoon. Havaintojen tekoa vaikeutti myös kasvillisuus, joka oli pitkää heinää ja vesakon kaltaista pienpuustoa. Maan pinnalla oli myös eripaksuista rankaa harvennustöiden, myrskytuhojen tms. jäljiltä. Kumpareiden koillispuolella on arviolta 5x6 laajuinen rakennuksen betoninen kivijalka, jonka luoteisseinän keskellä on porrasaskelmia.

Vastapäätä kylätonttia, Vanhan Tampereentien luoteispuolella havaittiin myöskin rakennuksen kivijalka, lohkotuista kivistä tehty sekä erilaista puutarhakasvillisuutta. Tämän tontin rakennukset oli purettu, mutta niin äskettäin (1950-luku ?), että vanhemmat paikkakuntalaiset sen vielä muistivat.

Kivijalan koordinaatit ovat p= 6 718 501,41 ja i= 3 244 341,63.

Havaintomahdollisuudet: Heikot

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: Betonikivijalka kuuluu taloon, joka näkyy vuoden 1948 kartassa.

DT2008:64.36. Turku Metsämäki. Läntisempi kumpare. E.

DT2008:64.37. Turku Metsämäki. Kivikeko itäisemmän kumpareen vieressä

6.4.5.2. HAIHU

Vanha Haihun kylä näkyy mm. isojakokartoilla ja Kuninkaankartastossa. Tontilla on nykyään Haihun vanha päärakennus ja ulkorakennuksia. Avoimia kohtia tarkastettaessa näkyi maaperässä tiiltä ja posliinin kappaleita.

6.4.5.3. HARVIAINEN

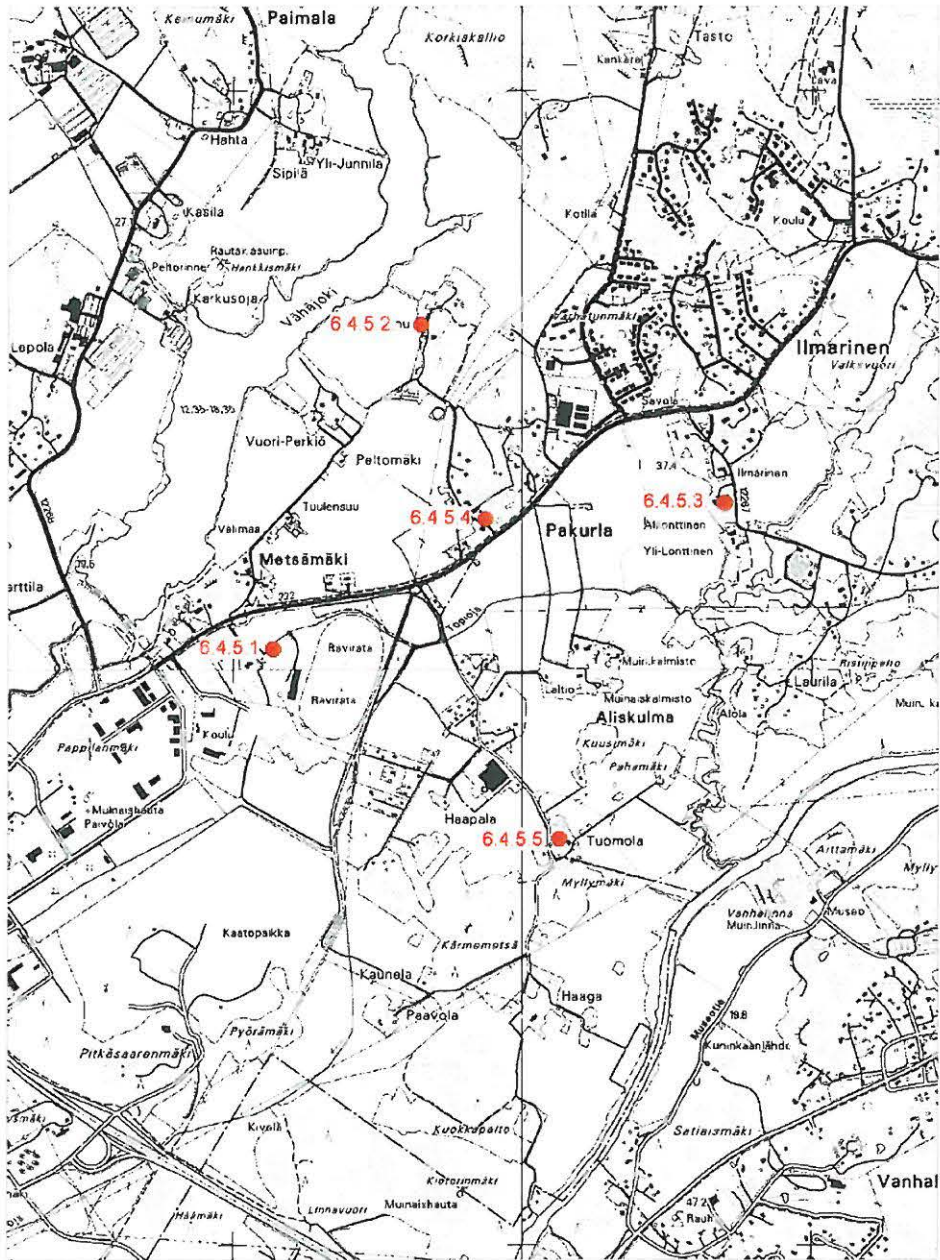
Harviaisten jo Kuninkaankartastossa näkyvä kylätontti on edelleen asuttuna sekä maatilamatkailukäytössä. Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin länsipuolella olevan pellon reunat sekä puronvartha ja lopuksi kylätontin keskelle jäävä kallioalue. Rakennustöissä on muutamia vuosia sitten löydetty käsikivet matkailutilan pihamaalta pohjoisemman, ruokailutilana toimivan rakennuksen itäpäättä jatkettaessa uudisrakennuksella. Niitä säilytetään rakennuksessa ja luovutetaan tarvittaessa erilaisiin tapahtumiin käytettäväksi. Muista havainnoista on oma selontekonsa (kohdat 6.2.2. ja 6.4.6.2).

6.4.5.4. PAKULA

Tämäkin näkyy Kuninkaankartastossa, mutta paikalla on nykyään rakennuksia eikä aluetta tarkastettu.

6.4.5.5. PAHKA

Kylätontti on tarkastettu 2001 eikä siksi käyty tämän inventoinnin yhteydessä.

6.4.5 HISTORIALLISEN AJAN KYLÄTONTIT
 Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. MK 1:20 000

6.4.6. TIET

6.4.6.1. MAARIAN ALTAAN ITÄRANTA

Mahdollinen tieura

Jyrkästi Maarian altaaseen viettävän hiekkaisen rinteeseen keskivaiheilla on rinteeseen kaivettu toista metriä leveä ja muutaman metrin matkan erottuva ura. Mahdollisesti kyseessä on vanha tieura, joskaan sen kulkua ei pysty seuraamaan montaakaan metriä. Tasanteen pinta on loivasti kalteva ja viettää altaan suuntaan.

Koordinaatit:

p=6 721 494,37

i=3 245 026,86

z=25-30 m mpy

DT2008:64:38. Turku Maarian altaan itäranta. Tienjännös? SW.

DT2008:64:39. Turku Maarian altaan itäranta. Tienjännös? N.

6.4.6.2. LIETO ILMARINEN YLI-LONTTINEN

PERUSTIEDOT

Kunta:	Lieto
Kylä:	Ilmarinen
Kohteen nimi:	Yli-Lonttinen
Muinaisjäännystyyppi:	Kulkuväylät
Mj-typin tarkenne:	Tienpohjat
Ajoitus:	Historiallinen
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p= 6 718 657,86 i= 3 246 079,45 z=35-37,5 m mpy
Maastomerkitä:	Ei
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 4,3 km länsilounaaseen.

ARKISTOTIEDOT:

Uusi kohde

INVENTOINTI 2008:

Aika:	28.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:40-43.

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Harviaisten historiallisen, yhä asutun kylätontin keskelle jäävä kallioalue, jonka rinteet ja avokallioiden väliset notkelmat kasvavat metsää. Lausteenojan luoteispuolella oleva peltojen ympäröimä luodekaakkoissuuntainen mäki, jonka luoteispäässä on paikoin tiivistäkin omakotiasutusta.

Kohteen kuvaus:

Kallion lakialue on melko tasainen ja sen eteläpäästä johtaa rinnettä alas kulkemiseen käytetty ura. Tämän uran alarinteen puoleinen sivu on tuettu isoilla, osaksi poranjälkisillä lohkokivillä. Tie tekee melkein U:n muotoisen lenkin ja päättyy saman aitan yläpuolelle, mistä toinen vanha tieura nousee mäkien välistä notkelmaa. Koska pengerrys noudattelee rinteen vieton alkukohtaa, on periaatteessa mahdollista sekoittaa se – etenkin alarinteen puolelta tultaessa – jonkinlaiseen muurirakenteeseen. Poranjäljet kuitenkin osoittavat rakenteen melko nuoreksi.

Kylätontin keskellä jäävän kallion eteläisellä lakialueella on kallioon kiinnitetty metallirengas, jota tilan omistaja arveli tuulimyllyn siipien kiinnittämiseen käytetyksi.

Havaintomahdollisuudet: Hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: -

Muuta: -

DT2008:64:40. Lieto Ilmarinen Yli-Lonttinen. Rautarengas kalliossa. NE.

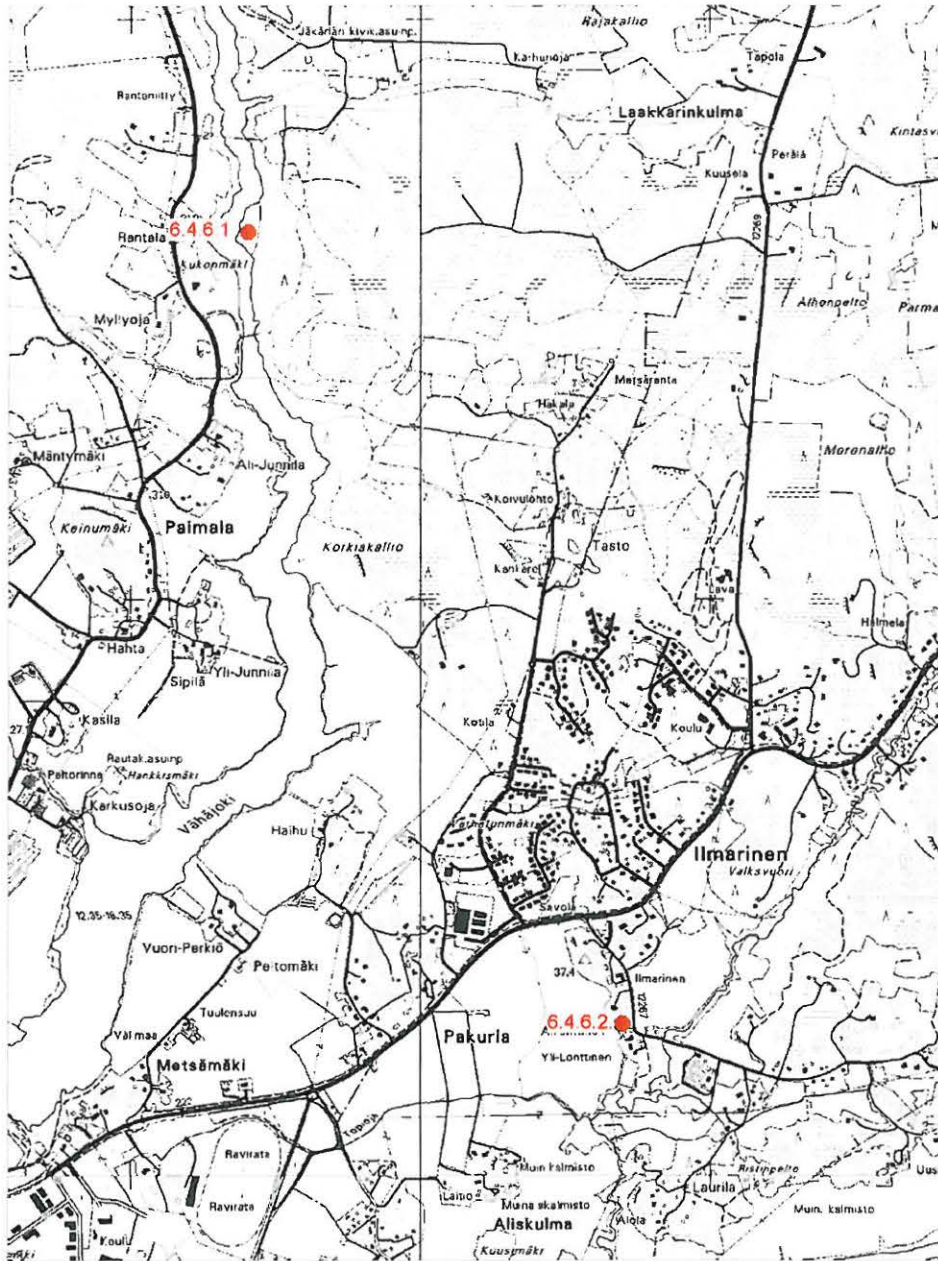
DT2008:64:41. Lieto Ilmarinen Yli-Lonttinen. Rautarengas kalliossa. NE.

DT2008:64:42. Lieto Ilmarinen Yli-Lonttinen. Kallion laelle johtava tie. NW.

DT2008:64:43. Lieto Ilmarinen Yli-Lonttinen. Tein pengerrystä. SW.

6.4.6. TIET
Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.4.7. MAARAKENTEET (KUOPAT)

Muut kuin maa-aineksen otossa syntyneet

6.4.7.1. HAIHU

Haihun metsäsaarekkeen itäpuoli on luonnontilaisempaa, mutta sielläkin on merkkejä etenkin maan otosta ja erilaisten kuoppien kaivamisesta. Jälkimmäisiin liittyvät kumpareet – kuoppaa ei ole kaivettu maa-aineksen ottamiseksi vaan muusta syystä, jolloin kaivettu maa on jäänyt kuopan vierelle.

6.4.7.2. LIETO ILMARINEN VALKSVUOREN LOUNAISRINNE

PERUSTIEDOT

Kunta:	Lieto
Kylä:	Ilmarinen
Kohteen nimi:	Valksvuoren lounaisrinne
Muinaisjäännöstyyppi:	Maarakenteet
Mj-typin tarkenne:	Kuopat
Ajoitus:	Uusi aika
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 10 Lieto
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6 719 083,72 i=3 246 429,60 z=25-30 m mpy
Maastomerkinä:	Ei
Etäisyystieto:	Liedon kirkosta 3,8 km länsilounaaseen

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006:

Sijainti ja maasto:

Valksvuori on lounais-koillisuuntainen kalliopohjainen metsäalue Lausteenojan luoteisrannalla. Sen etelä-länsipuolella on peltoja, joita koko ajan otetaan asuinkäyttöön, muissa ilmansuunnissa sitä rajavat metsäiset alueet, jotka niin ikään ovat osittain asuinkäytössä. Mäellä on tehty telemastoon liittyviä tienrakennustöitä sekä tehty muuntaja

Kohteen kuvaus:

Valksvuoren lounaisrinteellä, kallion ja asutuksen väliin jäävällä metsäalueella on maanpinnan tasalla n. 2 m halkaisijaltaan oleva kuoppa, muodoltaan säännöllinen. Vajaan metrin syvyinen.

Havaintomahdollisuudet: kohtuulliset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat:-

Muuta:-

DT2008:64:44. Lieto Ilmarinen Valksvuori, kuopparakenne lounaisrinteessä. N.

6.4.7.3. TURKU HAAGA KUOKKAPELTO

p=6 716 671,19, i=3 244 960,48, z=30-35 m mpy

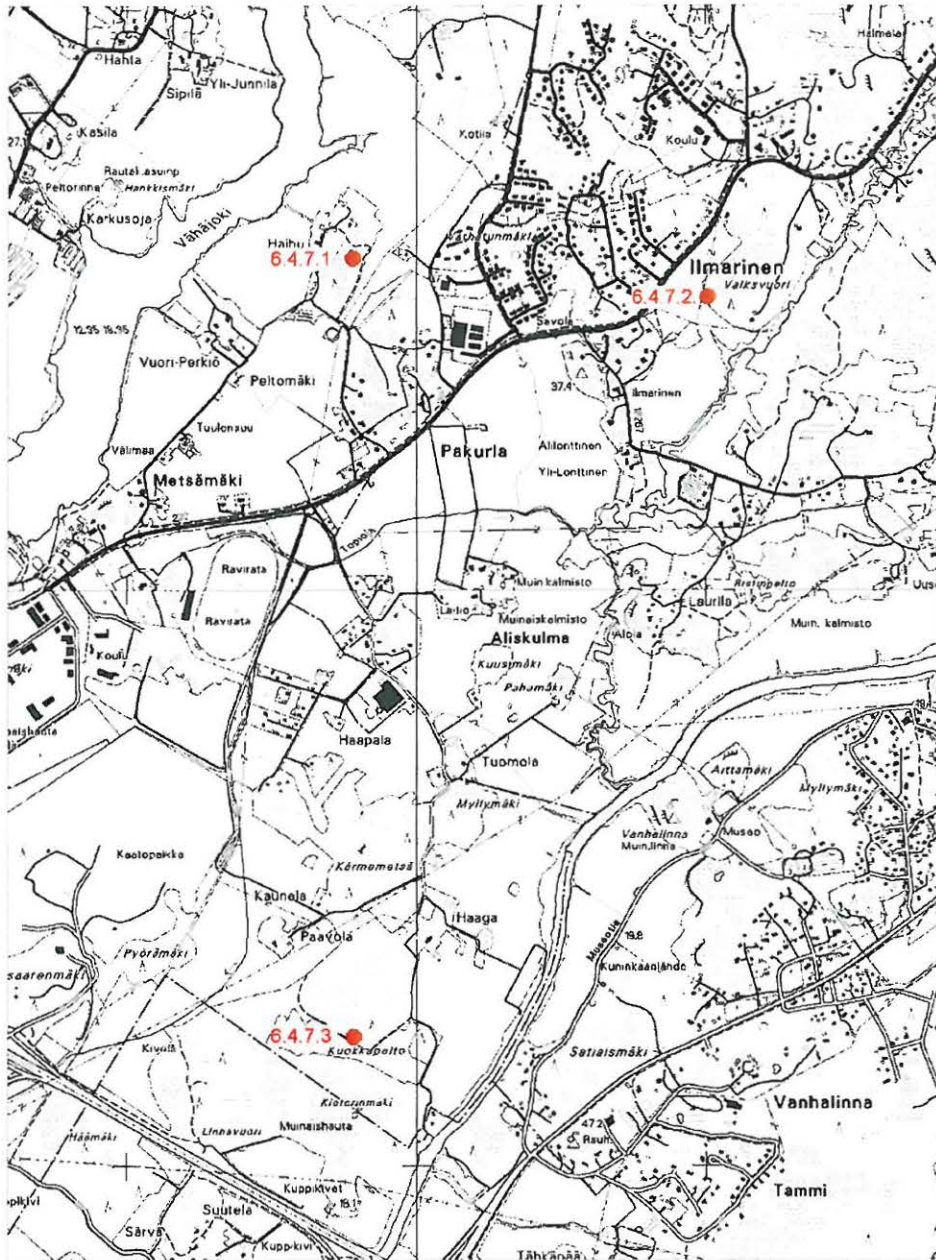
Pellon viereisen korkean kalliomäen metsäisellä länsirinteellä on alempana lukuisia isoja, selkeitä, mutta osaksi jo maatuneita hiekanottoaikoja. Niiden yläpuolella samassa hiekkaisessa rinteessä oleva noin metrin laajuinen nelikulmainen kuoppa näyttäisi syntyneen muusta syystä, sillä maa on kasattu sen reunoille eikä viety pois. Kairanäytteessä todettiin vain, että maa kuopan keskellä on ympäröiviä alueita humuspitoisempaa ja löysemää ainakin noin 40 cm syvyydelle. Ehkä vanha vesikuoppa.

DT2008:64:45. Turku Haaga Kuokkapelto. Kuopparakenne metsässä. S.

DT2008:64:46. Turku Haaga Kuokkapelto. Kuopparakenne metsässä. S.

6 4.7 MAARAKENTEET (KUOPAT)
 Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

6.4.8. TARKEMMIN MÄÄRITTÄMÄTTÖMÄT KOHTEET

6.4.8.1. HAIHU KALLIOKUMPARE

p= 6 719 533,65, i= 3 245 228,01, z=n. 25 m mpy

Haihun metsäsaarekkeen pohjoispäässä, vanha konevajan tai ladon takana havaittiin pienellä alueella, että tummanruskea humuksen sekainen maa ulottuu poikkeuksellisen syväälle, 20-25 cm. Paikka on tasaisempien alueiden ympäröimä pieni risukkoinen ja kalliopohjainen kumpare, jossa isojen kivien keskelle jää muutaman neliön laajuinen tasainen alue. Havainnolle ei anneta tässä muuta tulkintaa kuin että se poikkeaa ympäristöstä eikä ole voinut syntyä maanoton seurauksena. Se voi liittyä jotenkin kumpareen rinteelle kasattuun maahan. Maata on voitu nostaa myös kumpareen rinteessä olevasta kuopasta.

Haihun kumpare. Kuva yhdistetty kuvista D2008:64:47 ja D2008:64:48.

6.4.8.2. TASTONRANNAN PELTO

p=6 721 848,26, i=3 245 068,49, z=25-30 m mpy

Mahdollinen kulttuurimaahavainto

Pellon ja altaan väliin jäävän joutomaa-alueen joen puoleisessa osassa on ympäristöstään erottuva pieni kuusta kasvava niemeke. Maa on karikkeen peitossa ja kairattaessa erottui humuksen sekainen hiekka 20-25 cm syvyydelle, jonka jälkeen tuli puhdas kellertävä hiekka – peltoalueen maa on savea. Kahdessa näytteessä havaittiin yksittäinen hiilen muru. Niemekkeen halki on kaivettu selkeästi erottuva oja ja sen viereen, pellon puoleiseen päähän niemekettä on tehty pieni kuopanne. Pellon pohjoispäässä on ollut Tastonrannan talo.

6.4.8.3. TASTONRANNAN KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA-ALUE

p=6 721 705,68, i=3 245 186,23, z=n. 35 m mpy

Uusi hauta

Tastonrannan asuinpaikka-alueen pohjoisosassa, muutama metri paikalle johtavasta ajokelpoisesta metsätiestä, on uusi hauta. Paikalla on vajaat kaksi metriä pitkä ja runsaan metrin levyinen kumpare, korkeudeltaan parisenkymmentä senttiä ja sen vieressä pitkänomainen kaivanto. Kumpareen eteläpäässä on pieni puinen risti. Ristin kunnosta päätellen ei hauta ole kovinkaan montaa vuotta vanha. Mahdollisesti kyseessä on kotieläimen hauta. Kumpareen vierestä kairatessa näkyi isoja hiilenpaloja yli 30 sentin syvyydessä, joten se on ilmeisesti kaivettu asuinpaikan kulttuurikerrokseen.

DT2008:64:49. Turku, Tastonrannan kivikautinen asuinpaikka-alue. Uusi hauta. N. Haudan pieni puinen risti.

6.4.8.4. TURKU HAKALAN TALON METSÄ

PERUSTIEDOT

Kunta:	Turku
Kylä:	Paimala
Kohteen nimi:	Hakalan talon metsä
Muinaisjäännytyystyyppi:	Löytöpaikat
Mj-tyyppin tarkenne:	Irtolöytöpaikat
Ajoitus:	-
Rauhoitusluokka:	-
Peruskartta:	Pk 1044 120 Lieto
Merkitty peruskartalle:	Ei
Koordinaatit:	p=6 720 946,20 i=3 245 452,20 z=35-40 m mpy

Maastomerkintä:

Etäisyystieto:

OMISTAJATIEDOT:

Alue tai rekisterikylä:

Tila:

Omistaja:

Osoite:

Kiinteistötunnus:

ARKISTOTIEDOT:

Veikko Lehtosalo 1961: Kertomus Maarian pitäjän alueella kesällä 1961 suoritetusta kiinteitten

muinaisjäännösten inventoinnista.
Inventointikeromuksen numero 9.

INVENTOINTI 2008:

Aika:	24. ja 26.8.
Löydöt:	-
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Digitaalikuva:	DT2008:64:50

LYHYT KOHDEKUVAUS:

Inventointi 2006

Sijainti ja maasto:

Kvartsin löytöpaikka sijaitsee metsämaastossa Jäkärän luontopolulla vajaan 40 m mpy korkeudella. Pienehkö metsäsaareke kohoaa enimmillään 50 m mpy. Löytöalue on tämän saarekkeen eteläpuolella, saarekkeeseen liittyvän harjanteen aivan eteläpäässä. Tästä etelämmäs maasto näyttää olevan täynnä pieniä hiekanottoaikoja tai muita maatuneita, matalia ja pienialaisia kuoppia.

Kohteen kuvaus:

Koska kyseessä on luontopolku, voisi sen perustaksi ajatella ajetun maata, mutta ilmeisen kovapohjaisena se lienee kuitenkin tehty luontaiseen maahan. Ympäristöä tutkittiin vain kairalla, jossa ei erottunut värjäytymiä. Alue vastaa korkeudeltaan seudulta tunnettuja kivikautisia asuinpaikkoja, samoin maaperä ja kumpareen orientaatio sopivat siihen. Toistaiseksi kohdetta on kuitenkin parasta pitää löytöpaikkana. Kvartsit löytyivät polun pinnalta, jossa oli kulkemisen seurauksena mineraalimaa tullut näkyviin. Paikalla käytiin toistamiseen 26.8., jolloin polun ympäröiviä alueita tutkittiin tarkemmin ja maaperää tutkittiin myös koepistoin. Uuden käynnin aiheutti myös osaltaan Lehtosalon havainto 9. Kvartsin löytöpaikka on liesihavainnosta joitakin kymmeniä metrejä pohjoiseen, sikäli kuin liesikuopan sijainnin pystyy Lehtosalon kertomuksen heikkolaatuisen kopion liitekartasta päättelemään. Aluetta käveltiin läpi tien kummallakin puolella. Pohjoiseen maasto muuttuu kivikkoiseksi kallionalusrinteeksi, jossa ei kairaamalla kyennyt löytämään kivetöntä kohtaa. Tien eteläpuolella maasto taas oli täynnä maatuneita hiekan otton jälkiä. Lisäksi alueella oli tehty metsätöitä niin, ettei mahdollisesti alkuperäisenä säilynyttä maanpintaa kyennyt varmuudella tunnistamaan. Tielinjan (nykyään osa Jäkärän luonto- ja kuntopolkua) eteläreunaan kvartsien löytökohtaan kaivettiin pieni koepisto, jossa ei havaittu värjäytymiä tai löytöjä. Maa oli keskikarkeaa, ilmeisesti huuhtoutunutta hiekkaa. Alue on korkeutensa ja orientaationsa puolesta soveliasta kivikautiselle asutukselle ja saattaisi olla tarpeen suorittaa siellä pienimuotoinen koetutkimus havaintojen varmistamiseksi ja alueen alkuperäisen maanpinnan tunnistamiseksi.

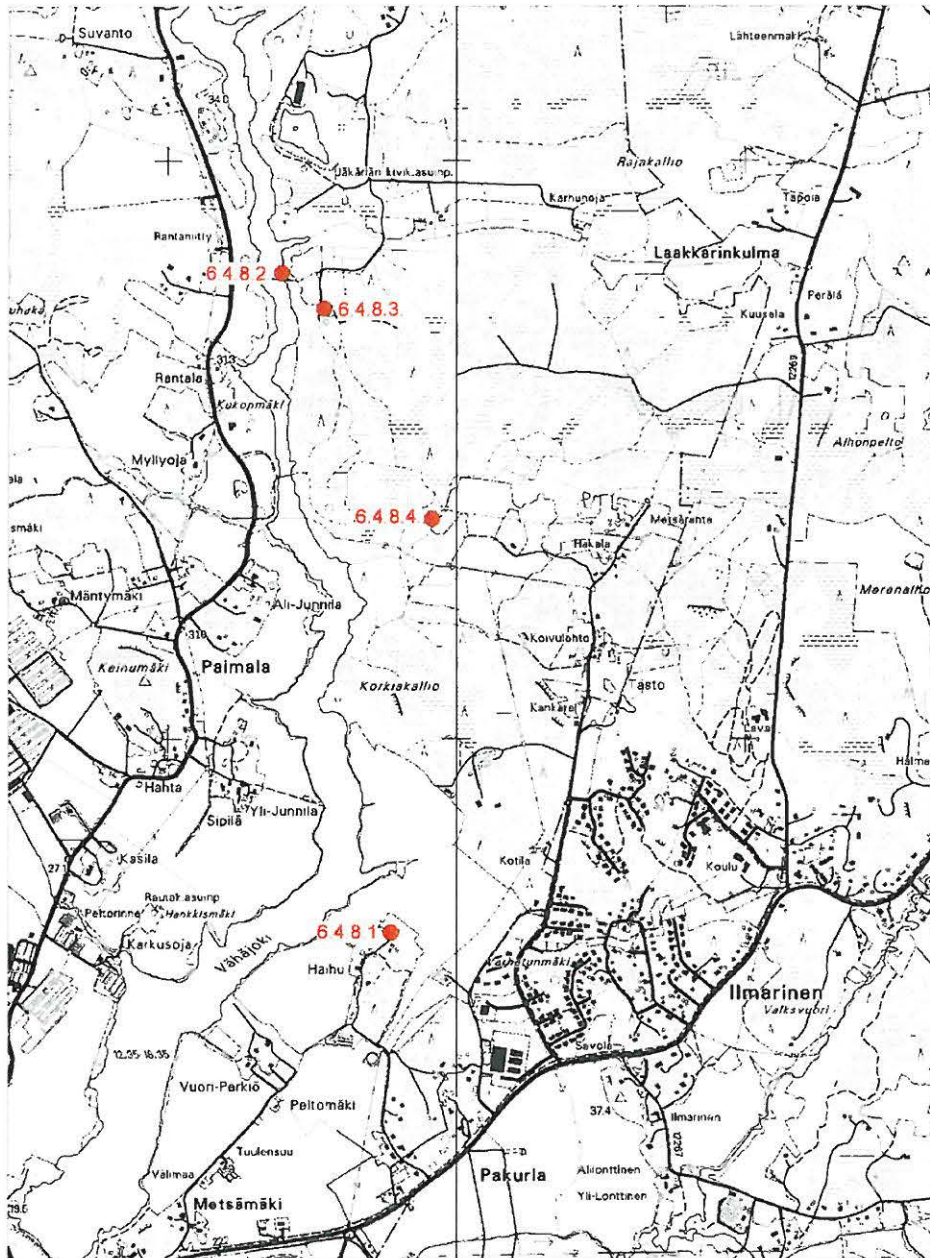
Havaintomahdollisuudet: kohtalaiset

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat:-

Muuta:

DT2008:64:50. Turku Hakalan talon metsä. Kvartsien löytöalue ja ympäröivää maastoa. SW.

6 4.8 TARKEMMIN MÄÄRITTÄMÄTTÖMÄT KOHTEET
 Ote peruskartoista 1043 12 ja 1044 10. Mk 1:20 000

LIITE 1

Turku - Lieto

Maarian-Ilmaristen osayleiskaavan laadintaan liittyvä arkeologinen inventointi

FM Jouko Pukkila. Turun Maakuntamuseo 2008

Luettelo digitaalisista valokuvista DT2008:64:1-50.

Kaikki on kuvannut Jouko Pukkila 18.-29.8.2008.

- DT2008:64:1. Turku Sipilänhaka. Asuinpaikka-alue alkaa kuvat vasemmassa laidassa, oikealla puolella on pelto.
- DT2008:64:2. Turku Tastonranta. Kivikautista asuinpaikka-aluetta, etualalla uusi hauta. N.
- DT2008:64:3. Lieto Siniskankare. Kuppikivi. W.
- DT2008:64:4. Lieto Siniskankare. Kuppikiven epävarmoja kuppeja, kynä mittakaavana. NW.
- DT2008:64:5. Lieto Ilmarinen Valksvuori. Kivilatomus. NW
- DT2008:64:6. Turku Jäkärän ulkoilureitti. Latomus. E.
- DT:2008:64:7. Lieto Ali-Lonttinen. Tasanne tieuran pohjoispuolella kuusten välissä. Kuvattu S.
- DT:2008:64:7. Lieto Ali-Lonttinen. Kairanäyte tasanteen maaperästä. Kuvattu S.
- DT:2008:64:7. Lieto Ali-Lonttinen. Kairanäytteessä erottuu alimpana hiilisen maan ja palaneen kiven sekainen tiivis kerros, johon kairaus säännönmukaisesti pysähtyi. Kuvattu S.
- DT2008:64:10. Turku Metsämäki Ravirata, mahdollinen kuppikallio. N.
- DT2008:64:11. Turku Metsämäki Ravirata, mahdollinen kuppikallio. Kupiksi arveltu kuopanne kynän vieressä oikealla, pyöreän jäkäläalueen alavasemmalla sivulla. NW.
- DT2008:64:12. Turku Korkiakallio, latomuksen N-osa. W.
- DT2008:64:13. Turku Korkiakallio, latomuksen E-osa. W.
- DT2008:64:14. Turku Korkiakallio, lähikuva latomuksen kivistä. SW.
- DT2008:64:15. Turku Kanta-Haihuntie. Kivilatomus. SE
- DT2008:64:16. Turku Kanta-Haihuntie. Kivilatomus. SSW.
- DT2008:64:17. Lieto Ilmarinen Valksvuoren kiviaita. NE.
- DT2008:64:18. Turku Tastonrannan metsä. Muutamasta kivistä koostuva latomus ojan läheisyydessä. N.
- DT2008:64:18. Turku Metsärannan metsä. Muutamasta kivistä koostuva latomus ojan läheisyydessä. N.
- DT2008:64:19. Turku Metsärannan metsä. Toinen latomus. NE.
- DT2008:64:20. Turku Metsärannan metsä. Pitkänomainen kalliopohjalle koottu kolmas latomus. E.
- DT2008:64:21. Turku Metsärannan metsä. Neljäs latomus matalan, maatuneen ojan vieressä. SW.
- DT2008:64:22. Turku Metsärannan metsä. Viides latomus pienen maatuneen hiekkakuopan ylärinteen puolella. SE.
- DT2008:64:23. Turku Metsärannan metsä. Kuudes latomus on kuvan DT2008:64:22 yläpuolisessa rinteessä. Voi olla luonnonmuoto. N.
- DT2008:64:24. Turku Metsärannan metsä. Seitsemäs latomus. Sw.
- DT2008:64:25. Turku Metsärannan metsä. Kahdeksas latomus. N.
- DT2008:64:26. Turku Metsärannan metsä. Yhdeksäs latomus ojitetun tasamaa-alueen tuntumassa. W.
- DT2008:64:27. Turku Metsämäki Vanha-Tampereentie. Epävarmoja kuppeja kalliolla. S.
- DT2008:64:28. Lieto Hahka. Rajamerkki. SW.
- DT2008:64:29. Turku Haihu Anttila. Anttilan talon pihamaata, pronssikirveen löytöalue. S.
- DT2008:64:30. Turku Tasto Metsäranta. Kiviesineen löytöaluetta. E.
- DT2008:64:31. Turku Tasto Metsäranta. Koepisto B:n seinämä. Kuvattaessa käytetty salamavaloa. N.
- DT2008:64:32. Turku Tasto Hakala. Peltoröykkiö. SE.
- DT2008:64:33. Turku Tasto Metsäranta. Rajamerkki. W
- DT2008:64:34. Turku Haihu. Rajakivi. SW.
- DT2008:64:35. Turku Haihu. "Kuppikivi" rajakivestä n. 30 m pohjoiseen. N.

DT2008:64:36. Turku Metsämäki. Läntisempi kumpare. E.
DT2008:64:37. Turku Metsämäki. Kivikeko itäisemmän kumpareen vieressä
DT2008:64:38. Turku Maarian altaan itäranta. Tienjäännös? SW.
DT2008:64:39. Turku Maarian altaan itäranta. Tienjäännös? N.
DT2008:64:40. Lieto Ilmarinen Yli-Lonttinen. Rautarengas kalliossa. NE.
DT2008:64:41. Lieto Ilmarinen Yli-Lonttinen. Rautarengas kalliossa. NE.
DT2008:64:42. Lieto Ilmarinen Yli-Lonttinen. Kallion laelle johtava tie. NW.
DT2008:64:43. Lieto Ilmarinen Yli-Lonttinen. Tein pengerrystä. SW.
DT2008:64:44. Lieto Ilmarinen Valksvuori, kuopparakenne lounaisrinteessä. N.
DT2008:64:45. Turku Haaga Kuokkapelto. Kuopparakenne metsässä. S.
DT2008:64:46. Turku Haaga Kuokkapelto. Kuopparakenne metsässä. S.
DT2008:64:47. Turku Haihu, kalliokumpare. S.
DT2008:64:48. Turku Haihu, kalliokumpare. S.
DT2008:64:49. Turku, Tastonrannan kivikautinen asuinpaikka-alue. Uusi hauta. N.
DT2008:64:50. Turku Hakalan talon metsä. Kvartsien löytöalue ja ympäröivää maastoa. SW.